Gemeente Dronten
Bestemmingsplan Buitengebied (9010)

Gemeente Dronten
Bestemmingsplan Buitengebied (9010)

Code 04-11-03 / 07-05-08

TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE **blz**

1. INLEIDING **1**

1. 1. Aanleiding 1
1. 2. Plangebied 1
1. 3. Leeswijzer 3

2. STATUS EN REIKWIJDTE **4**

2. 1. Beleidsgrenzen 4
2. 2. Instrumentele grenzen 4
2. 3. De functie van het bestemmingsplan 5
2. 4. Analoog en digitaal bestemmingsplan 5

3. HUIDIGE SITUATIE **7**

3. 1. Functionele benadering 7
3. 2. Ontstaansgeschiedenis 7
3. 3. Geomorfologie en bodem 9
3. 4. Landbouw 9
3. 5. Landschap 14
3. 6. Cultuurhistorie en archeologie 18
3. 7. Natuur 22
3. 8. Agrarisch aanverwante- en niet-agrarische bedrijvigheid 23
3. 9. Agrarisch onderzoek en onderwijs 24
3. 10. Wonen in het landelijk gebied 24
3. 11. Recreatie en toerisme 24
3. 12. Verkeer en infrastructuur 25
3. 13. Nutsvoorzieningen 25

4. BELEIDSKADER **30**

4. 1. Europees beleid en richtlijnen 30
4. 2. Rijksbeleid 32
4. 3. Provinciaal beleid 36
4. 4. Gemeentelijk beleid 51
4. 5. Wet- en regelgeving 56

5. AFSTEMMING WATER- EN MILIEUBELEID **58**

5. 1. Watertoets, waterparagraaf en watertoetsproces 58
5. 2. Beschrijving van het watersysteem 60
5. 3. Het water-relevante beleid 61
5. 4. Afstemming milieubeleid 69
5. 5. Het milieu-relevante beleid 70
5. 6. Geluidhinder 72
5. 7. Luchtkwaliteit 75
5. 8. Agrarische bedrijven 77
5. 9. Externe veiligheid 78

6. ONTWIKKELINGEN EN TENDENSEN 82

6. 1. Landbouw 82
6. 2. Landschap 88
6. 3. Cultuurhistorie en archeologie 89
6. 4. Natuur 89
6. 5. Agrarisch aanverwante en niet-agrarische bedrijvigheid 89
6. 6. Wonen in het landelijk gebied 90
6. 7. Recreatie en toerisme 91
6. 8. Verkeer en infrastructuur 91
6. 9. Nutsvoorzieningen 93

7. PLANUITGANGSPUNTEN 94

7. 1. Landbouw 94
7. 2. Landschap 100
7. 3. Cultuurhistorie en archeologie 102
7. 4. Natuur 103
7. 5. Agrarisch aanverwante en niet-agrarische bedrijvigheid 103
7. 6. Agrarisch onderzoek en onderwijs 106
7. 7. Wonen in het landelijk gebied 106
7. 8. Recreatie en toerisme 108
7. 9. Verkeer en infrastructuur 109
7. 10. Nutsvoorzieningen 110
7. 11. Planuitgangspunten afstemming water- en milieubeleid 110

8. PLANBESCHRIJVING 112

8. 1. Voorschriften per bestemming 112
8. 2. Toelichting op de bestemmingen 115

9. UITVOERBAARHEID EN HANDHAVING 129

9. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid 129
9. 2. Economische uitvoerbaarheid 129
9. 3. Handhaafbaarheid en toezicht 129

Bijlage 1 **Overzicht figuren**
Bijlage 2 **Wateradvies Waterschap Zuiderzeeland**
Bijlage 3 **Geluidsniveaukaart gemeente Dronten**
Bijlage 4 **Hogere grenswaarden Hanzelijn (verleend in het kader van het Tracébesluit)**

1. INLEIDING

1. 1. Aanleiding

Voor u ligt het bestemmingsplan voor het buitengebied van de gemeente Dronten. Het plan voorziet in een herziene en geactualiseerde planologisch-juridische regeling voor het landelijk gebied [1]). De gemeente biedt met het Bestemmingsplan Buitengebied het planologisch kader voor toekomstige ontwikkelingen in het landelijk gebied.

Het vigerende plan voor het buitengebied dateert uit 1971. Sindsdien vond meerdere keren een partiële herziening plaats. In februari 2000 is voor het buitengebied een voorontwerp-bestemmingsplan opgesteld. Sinds dit voorontwerp, is door verschillende overheden (en met name door de provincie) nieuw beleid geformuleerd met daarin voor het buitengebied relevante onderwerpen. Het voorontwerp was daardoor niet meer afgestemd op de feitelijke situatie en de huidige beleidsinzichten.

Ter voorbereiding op een nieuw Bestemmingsplan Buitengebied is daarom een kaderstellende notitie opgesteld (notitie 'Nieuw Beleid Bestemmingsplan Buitengebied', vastgesteld door de gemeenteraad van Dronten op 28 augustus 2003). In deze notitie zijn per beleidsstuk de verschillende nieuwe beleidsuitgangspunten kort samengevat en 'vertaald' naar de wijze waarop dit wordt opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan. Het resultaat is het voor u liggende Bestemmingsplan Buitengebied.

1. 2. Plangebied

Het bestemmingsplangebied beslaat het open agrarisch buitengebied van de gemeente Dronten, uitgezonderd de kernen Dronten, Biddinghuizen, Swifterbant (inclusief uitbreidingsgebieden), het gebied Ketelhaven, het natuurgebied Kamperhoek, de beboste zone langs de randmeren en het tracé van de Hanzelijn. Ook het gedeelte van het buitengebied wat behoort tot het plangebied van het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan Dorhout Mees [2]), valt buiten het Bestemmingsplan Buitengebied. In de gebieden die buiten het agrarisch gebied vallen, is sprake van een heel andere problematiek en karakteristiek. Voor deze gebieden zijn (en worden) aparte bestemmingsplannen ontwikkeld. Afstemming tussen de verschillende gebieden vond plaats in het kader van de gemeentelijke Structuurvisie 2020. Bij het bestemmingsplan Buitengebied Dronten behoren zes plankaarten met een schaalniveau van 1:10.000. Het plangebied is weergegeven in *figuur 1*.

---

[1]) Dit bestemmingsplan vervangt de volgende bestemmingsplannen: Landelijk gebied Dronten (0801), 1e Wijziging Strandgaperweg, Botweg, v.d. Hamlaan (0801.1), 2e Wijziging Visvijverweg (0801.2), 5e Wijziging Vuursteenweg (0801.5), Professor Zuurlaan (0801.7), Aanvulling voorschriften met betrekking tot torensilo's (0801.8), Aanvulling voorschriften met betrekking tot fruitteeltbedrijven (0801.9), Knooplaan (0803), Landelijk gebied Dronten, zuidwestelijk deel (0811), 1e Wijziging Landelijk gebied Dronten, zuidwestelijk deel (0811.1).

[2]) Bestemmingsplan integrale, natuurlijke en recreatieve gebiedsontwikkeling Dorhout Mees.

Figuur 1. Het plangebied van het Bestemmingsplan Buitengebied Dronten

1. 3. Leeswijzer

De integrale herziening van het buitengebied wordt in de volgende hoofdstukken gemotiveerd en toegelicht. In deze toelichting komen na deze inleiding aan de orde:

- een beknopte omschrijving van de *status en de reikwijdte* van het bestemmingsplan (hoofdstuk 2);
- een beschrijving van de *huidige situatie* in het plangebied en de ontwikkeling van de diverse functies daarbinnen (hoofdstuk 3);
- het relevante *beleidskader* van rijk, provincie en gemeente alsmede relevante Europese richtlijnen en wet- en regelgeving (hoofdstuk 4);
- de *afstemming met het water- en milieubeleid* (hoofdstuk 5);
- de *ontwikkelingen en tendensen*, zoals die zich voordoen voor de verschillende functies in het buitengebied (hoofdstuk 6);
- de gemeentelijke afwegingen en de daaruit voortvloeiende *planuitgangspunten* zoals die voortkomen uit de bestaande situatie, het beleidskader en de voorgestane ruimtelijke en functionele ontwikkelingen (hoofdstuk 7);
- de *planbeschrijving*, ter toelichting op de voorschriften en de bestemmingen op de plankaart (hoofdstuk 8);
- de *uitvoerbaarheid en handhaving* van het bestemmingsplan (hoofdstuk 9).

2. STATUS EN REIKWIJDTE

Het Bestemmingsplan Buitengebied speelt als instrument van het gemeentelijke ruimtelijk beleid een belangrijke rol. De werkingskracht kent twee hoofdrichtingen: het regelen van beheer en het sturen van ontwikkelingen. Het bestemmingsplan is echter slechts één van de instrumenten die zich met deze twee zaken bezighoudt. Het is dan ook van belang de reikwijdte ervan aan te geven, te bepalen op welke wijze dit instrument kan worden ingezet en de functie van het bestemmingsplan aan te geven.

2. 1. Beleidsgrenzen

De gemeente dient bij de bepaling van haar beleid rekening te houden met de beleidskaders van andere overheden en met regionaal beleid. Dit beleid is in hoofdstuk 4 weergegeven en is richtinggevend voor de algemene uitgangspunten van het bestemmingsplan. Ook het sectorale beleid (landbouw, natuur, recreatie, e.d.) heeft duidelijk invloed op de ontwikkelingen in het buitengebied. Die invloed is ook in de gemeente Dronten duidelijk merkbaar, als we kijken naar de ontwikkelingen binnen de landbouw, de natuur en het landschap. Op gemeentelijk niveau wordt het beleid ten aanzien van de verschillende sectoren tegen elkaar afgewogen en, met inachtneming van de beleidskaders, samengevoegd in één integraal ruimtelijk plan.

2. 2. Instrumentele grenzen

Hierbij gaat het om de vraag welke gemeentelijke beïnvloedingsmogelijkheden in het bestemmingsplan moeten worden opgenomen. Het wordt namelijk van groot belang geacht, dat een hanteerbaar en doelmatig bestemmingsplan tot stand komt, dat gehandhaafd en nageleefd kan worden.

Om dit zoveel mogelijk te garanderen, zijn in het plan regels opgenomen waaraan de gebruikers en bewoners van het buitengebied zich dienen te houden (in de vorm van onder meer bebouwingsbepalingen, aanlegvergunningen, gebruiksbepalingen en strafbepalingen). Buiten het bestemmingsplan om zijn er dan nog de op wetten en verordeningen gebaseerde vergunningen waarmee de beleidsintenties zoals die in het bestemmingsplan zijn neergelegd, gestuurd en afgedwongen kunnen worden. Gedacht kan worden aan de milieuvergunning, de kampeervergunning, de vestigingsvergunning, de horecavergunning, de kapvergunning, e.d.

Met het oog op zowel naleving c.q. handhaving als daadwerkelijke sturing van processen in het buitengebied, is het van belang dat:

- niet méér wordt geregeld dan strikt noodzakelijk is voor een praktisch hanteerbaar plan;
- in het bestemmingsplan met name dié zaken worden geregeld waarop daadwerkelijk invloed kan worden uitgeoefend, zoals nieuwbouw, functietoekenning (welk stuk grond krijgt welke bestemming), functiewijziging (in welke gevallen en op welke wijze kan een bestemming worden veranderd), de ruimtelijke hoofdvorm van bebouwing, e.d.;

- er geen zaken worden geregeld waarvoor anderszins al doelmatige wetgeving of verordeningen bestaan, zoals ten aanzien van het milieubeleid (bijvoorbeeld in het kader van de Ammoniakwetgeving) en waterbeleid (bijvoorbeeld in de vorm van peilbesluiten);
- in zijn geheel een flexibel bestemmingsplan ontstaat, waarmee het gemeentebestuur in staat is ontwikkelingen te sturen en te begeleiden;
- er een inzichtelijk en eenvoudig te hanteren bestemmingsplan ontstaat dat gehandhaafd en nageleefd kan worden; voor een ieder moet duidelijk zijn welke activiteiten aan het bestemmingsplan moeten worden getoetst en welke criteria hierbij van belang zijn;
- het aantal vergunningen zo beperkt mogelijk wordt gehouden;
- de vergunningen die op basis van de wet en het bestemmingsplan nodig zijn, ook worden aangevraagd. Daartoe is goede informatie en voorlichting aan de burgers nodig, maar ook een vlotte afhandeling van aanvragen;
- duidelijk is dat het uitvoeren van vergunningsplichtige activiteiten zónder een vergunning, niet loont.

2. 3. De functie van het bestemmingsplan

Belangrijk is welke regelingen de gemeente in het bestemmingsplan wenst op te nemen. Drie begrippen staan centraal om aan te geven wat het bestemmingsplan wel en niet kan regelen: *beheer, ontwikkeling en inrichting*.

Voor de bestaande functies (bijvoorbeeld agrarische bedrijven of aanwezige woningen) is het bestemmingsplan het beheerskader. Dat wil zeggen dat de huidige situatie in beeld wordt gebracht en dat, waar mogelijk en wenselijk, ontwikkelingsruimte wordt geboden.

Nieuwe ontwikkelingen kunnen via vrijstellingsregelingen en het toepassen van wijzigingsbevoegdheden geregeld worden [3]). Het bestemmingsplan geeft daar zo mogelijk locaties voor aan. Het onderhavige bestemmingsplan kent een overwegend conservatief karakter. Met name voor de agrarische bouwpercelen geeft het plan echter ruimte voor ontwikkeling door de mogelijkheid van vergroting van de bouwpercelen via een wijzigingsbevoegdheid. Voor de daadwerkelijke uitvoering van inrichtingsmaatregelen, geeft het plan de ruimtelijke randvoorwaarden aan en verzorgt het de afstemming.

2. 4. Analoog en digitaal bestemmingsplan

Van het Bestemmingsplan Buitengebied is niet alleen een analoge versie gemaakt, zoals de *Wet op de Ruimtelijke Ordening* en het *Besluit op de ruimtelijke ordening* voorschrijven. Ook is een digitale versie ontwikkeld.

[3]) Het betreft hier ontwikkelingen waarvan de concrete uitwerking in de loop van de bestemmingsplanperiode (10 jaar) wordt verwacht. Concrete ontwikkelingen die zich bij de voorbereiding van het bestemmingsplan voordoen, zullen in het bestemmingsplan al worden inbestemd.

Hiermee wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de informatie-technologie biedt. Voor wat betreft de inhoud, is het digitale plan een kopie van het analoge plan.

Voordelen van een digitaal plan zijn dat het gemakkelijker voor iedereen toegankelijk te maken is (zowel via intranet in het gemeentehuis als via internet thuis) én dat de mogelijkheden voor gegevensuitwisseling met bijvoorbeeld de hogere overheden groter zijn. Door gebruik te maken van het *Informatiemodel Ruimtelijke Ordening* (IMRO) kunnen gegevens zodanig worden uitgewisseld, dat de betekenis hiervan voor iedere organisatie duidelijk is. Dit IMRO is het standaard uitwisselingsmodel en is daartoe ook toegevoegd aan het digitale plan.

3. HUIDIGE SITUATIE

3. 1. Functionele benadering

Bij het beschrijven van de huidige situatie is gebruik gemaakt van een functionele benadering. Daarbij wordt aangesloten bij de praktijk waarbij in het buitengebied diverse functies voorkomen die allemaal een plaats en - indien mogelijk en gewenst - ontwikkelingsruimte dienen te krijgen.

In de beschrijving is onderscheid gemaakt tussen basisfuncties en toegevoegde functie. De basisfuncties hebben een sterke relatie met het buitengebied en zijn voor hun functioneren afhankelijk van de ruimte in het buitengebied. De toegevoegde functies zijn minder sterk of niet aan het buitengebied gebonden.

De basisfuncties zijn:
- de productiefunctie: landbouw, tuinbouw, bosbouw en delfstoffenwinning (zoals zandwinning);
- de ecologische functie: water, bodem, lucht, flora en fauna, en het onderlinge samenspel daartussen;
- de omgevingsfunctie: de betekenis die het landschap heeft voor het menselijk welzijn (culturele ontwikkeling, herkenbaarheid, eigenheid).

Tot de toegevoegde functies behoren onder andere:
- wonen;
- niet-agrarische bedrijvigheid;
- recreatie;
- verkeer en infrastructuur.

In de volgende paragrafen worden de basisfuncties en toegevoegde functies nader beschreven. Tevens worden ontwikkelingen en knelpunten aangegeven en wordt ingegaan op de maatschappelijke trends die van belang zijn voor de toekomstige situatie.

3. 2. Ontstaansgeschiedenis

De Noordoostpolder, Oostelijk en Zuidelijk Flevoland, zijn in de jaren 1936 tot 1970 in het kader van het Zuiderzeeproject [4]) door inpoldering onttrokken aan het IJsselmeer. Het maaiveld in de polders bevindt zich gemiddeld zo'n vier meter onder het IJsselmeerpeil. De hele polder wordt door dijken beschermd tegen overstromingen. De inrichting van Oostelijk Flevoland toont, evenals de Noordoostpolder en Zuidelijk Flevoland, onmiskenbaar de invloed van de mens. Rechte, regelmatige en lijnvormige elementen vormen de basis van het polderlandschap.

[4]) Nadat in 1918 de Zuiderzeewet was aangenomen, werd tussen 1920 en 1932 de Afsluitdijk voltooid. Na drooglegging en inrichting van de Wieringermeer en de Noordoostpolder, werd in de vijftiger jaren van de vorige eeuw begonnen met Oostelijk Flevoland.

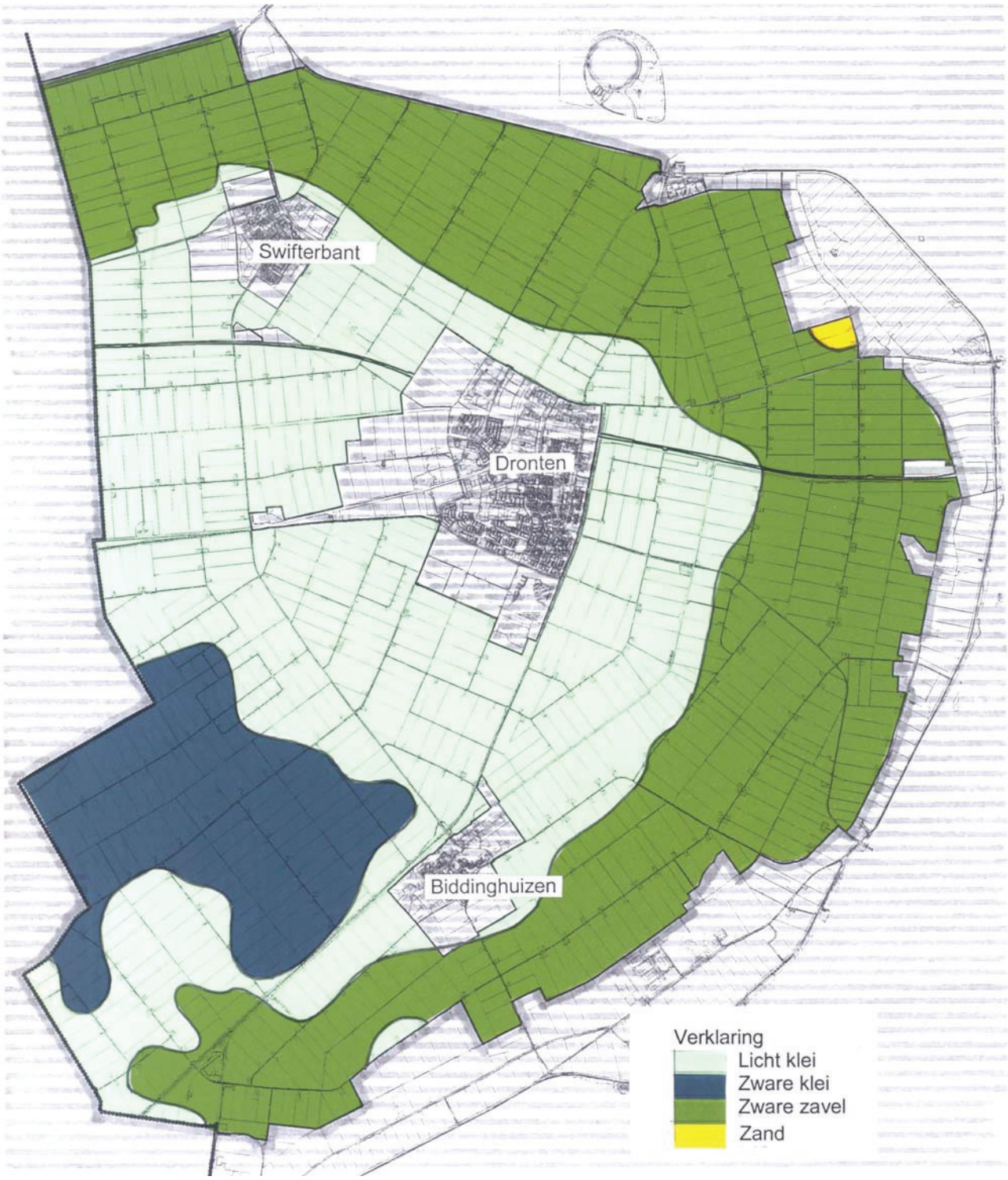

Figuur 2. Vereenvoudigd bodemkaartje (Bron: Waterbeheersplan)

De grootte van de kavels verschilt per polder: de Noordoostpolder kent als oudste polder relatief kleine kavels en Zuidelijk Flevoland kent als jongste polder de grootste kavels. Dit verschil in kavelgrootte weerspiegelt de agrarische ontwikkeling in de tijd.

Zijn de Wieringermeer en de Noordoostpolders te typeren als typische landbouwpolders, Oostelijk en Zuidelijk Flevoland zijn daarentegen het resultaat van een meer integrale benadering. Een aantrekkelijke woon- en werkomgeving en agrarische productieruimte werden hier gerealiseerd. Dit was mede mogelijk door de maatschappelijke aandacht voor bosaanleg en recreatie. In Zuidelijk Flevoland zijn de verschillende functies sterk gescheiden van elkaar tot ontwikkeling gebracht. In Oostelijk Flevoland zijn landbouw, bos, wonen en recreatie meer met elkaar verweven. De gemeente Dronten behoort tot Oostelijk Flevoland.

3. 3. Geomorfologie en bodem

Voor de bodemopbouw van het gebied was de laatste IJstijd van belang. In het Weichselien (circa 40.000 jaar geleden) was Nederland een kale vlakte waar veel zandverstuivingen plaatsvonden. Ter hoogte van het plangebied zijn toentertijd grote pakketten dekzand gevormd. De periode daarna tot heden, het Holoceen genoemd, begint circa 10.000 jaar geleden. De zeespiegel en het grondwater in het dekzand stegen en veen werd gevormd. Dit zogenoemde basisveen vormt nu door inklinking een dunne, moeilijk waterdoorlaatbare laag die her en der in de ondergrond van de IJsselmeerpolders terug te vinden is. In de Flevopolders is deze laag afwezig aan de oostzijde en neemt toe in dikte naar de westzijde. Het voorkomen van deze laag bepaalt voor een belangrijk deel de kans op regionale kwel in het maaiveld en/of in sloten en vaarten. Nadien zorgden rivier- en zee-invloeden voor een zeer gevarieerde bodemopbouw met rivierduinen, stroomgeulen, detritusafzettingen en Zuiderzeeafzettingen. De voorkomende grondsoorten zijn zand, zavel, klei en veen. Vanwege de verschillen in bodemopbouw en leeftijd van de polders, is er sprake van grote verschillen in nog te verwachten bodemdaling. In Oostelijk Flevoland is de verwachte daling gemiddeld 10-20 cm en plaatselijk 30-50 cm (zichtjaar 2050). *Figuur 2* geeft de vereenvoudigde bodemopbouw weer.

3. 4. Landbouw

In deze paragraaf wordt een beeld gegeven van de agrarische sector in de gemeente. Het betreft een weergave van de huidige situatie door middel van het beschrijven van een aantal aspecten, te weten grondgebruik, bedrijfssituatie en bedrijfsgrootte.

3.4.1. De agrarische sector in Dronten

Grondgebruik
Dronten is een landbouwgemeente bij uitstek. Meer dan een kwart van de werkgelegenheid van de gemeente ligt direct of indirect in de agrarische sector. Daarmee is de landbouw een belangrijke motor achter de economische ontwikkeling van de gemeente Dronten.

Ook ruimtelijk gezien heeft de landbouw een belangrijke invloed, onder meer bij het instandhouden van het grootschalige open cultuurlandschap.
De gemeente Dronten heeft - na de gemeente Noordoostpolder (NOP) - de grootste oppervlakte landbouwgrond van Nederland.

In de gemeente Dronten zijn van oorsprong de belangrijkste agrarische bedrijfsvormen: de akkerbouw- en rundveehouderijbedrijven. Deze komen voor in het grootste deel van het buitengebied. Gemengde bedrijven lagen van oorsprong voornamelijk aan de oostrand. Door de eertijds minder gunstige productieomstandigheden en de kleinere omvang van de bedrijven, is een aantal bedrijven inmiddels tot intensivering overgegaan. Ook zijn melkveehouderijbedrijven van elders naar de gemeente Dronten gekomen en hebben zich verspreid in het buitengebied gevestigd.

In de noordwesthoek vindt akkerbouw gemengd met veeteelt, vollegronds tuinbouw en bollenteelt plaats. Op specifieke complexen in de omgeving van de kern Dronten zijn fruitteeltcomplexen te vinden. Momenteel is echter sprake van een sterke afname van fruitteeltbedrijven. Daarnaast is verspreid in het buitengebied een aantal biologische bedrijven aanwezig. De afgelopen jaren groeide het aantal biologische bedrijven binnen de gemeente Dronten.

In de gemeente Dronten zijn de volgende vormen van intensieve veehouderijen aanwezig: stiermesterijen, pluimveebedrijven en bedrijven voor mestvarkens, fokvarkens en struisvogels. Deze bedrijven liggen verspreid door het buitengebied. Doordat een aantal bedrijven meerdere soorten dieren houdt, ligt het aantal intensieve veehouderijbedrijven iets lager.

Het totale areaal cultuurgrond in de gemeente Dronten bedraagt 23.858 hectare (Bron: CBS 2006, landbouwtellingen 2005). Daarvan is verreweg het grootste deel in gebruik ten behoeve van akkerbouwgewassen, namelijk 17.975 hectare (grotendeels knol- en wortelgewassen). Grasland beslaat 2.229 hectare en de tuinbouw beslaat 1.008 hectare. Voor hokdierbedrijven wordt 2,8 hectare gebruikt en voor gecombineerde bedrijven 2.617 hectare.

Tuinbouw onder glas (exclusief fruit) omvat bijna 2 hectare. De bloembollenteelt neemt in Dronten eveneens een bescheiden plaats in (volgens de CBS-gegevens ongeveer 1,4 hectare in 2005), maar is in ontwikkeling. Het werkelijk in gebruik zijnde oppervlakte voor bloembollenteelt zal groter zijn, omdat ten behoeve van de bollenteelt veel grond op huurcontract in gebruik is.

Bedrijfssituatie
In tabel 1 is de verdeling van de hoofdberoepbedrijven over de hoofdbedrijfstypen weergegeven voor de jaren 1999, 2002 en 2005 (volgens de indeling van het CBS).

Tabel 1: Hoofdberoepbedrijven naar bedrijfstype (Bron: CBS 2006)

Bedrijfstype	Aantal bedrijven			Percentage bedrijven In %			Gemiddeld nge per bedrijf nge[5])		
	1999	**2002**	**2005**	**1999**	**2002**	**2005**	**1999**	**2002**	**2005**
Akkerbouw	405	355	353	98	67	68	99	93	84
Tuinbouw	69	56	55	12	11	11	119	116	153
Hokdieren	3	4	7	1	1	1	48	43	56
Graasdieren	56	47	50	9	9	10	114	123	108
Combinatie	64	70	55	10	12	11	133	148	130
Totaal	597	532	520	100	100	100	103	105	97

Net als elders in Nederland is het aantal agrarische bedrijven de laatste jaren afgenomen. Gegevens van het CBS wijzen uit dat in 1986 in de gemeente Dronten 698 agrarische bedrijven aanwezig waren. In 1996 waren dit er 608, in 1999 597 en in 2002 532. In 2005 waren er nog 520 bedrijven in de gemeente Dronten. De ingezette daling in de gemeente Dronten is echter minder sterk dan het landelijk gemiddelde.

In 1995 waren in de gemeente 607 bedrijven waarvan er 594 als hoofdberoep werden uitgeoefend. In mei 2002 bevonden zich in Dronten nog 565 agrarische bedrijven waarvan er 532 bij wijze van hoofdberoep werden gevoerd. In 2005 zijn 489 bedrijven van de 502 hoofdberoepbedrijven.

De dominante rol van de akkerbouw blijkt duidelijk uit deze cijfers. Het aantal akkerbouwbedrijven is de laatste jaren afgenomen. De gemiddelde bedrijfsomvang van de akkerbouwbedrijven is ook afgenomen, evenals de gemiddelde bedrijfsomvang van de melkveebedrijven. De genoemde hokdierbedrijven betreffen voornamelijk vleesvarken- en leghennenbedrijven. De gemiddelde bedrijfsomvang hiervan neemt toe.

Naast de akkerbouwbedrijven speelt de tuinbouw een sterke rol in de gemeente. Het aantal bedrijven loopt echter wel terug, van 69 bedrijven in 1996 naar 56 in 2002 en 55 in 2005. In de open grondteelt worden voornamelijk koolsoorten, witlof en wortelen verbouwd.

Bedrijfsgrootte (productieomvang)
De verdeling van agrarische bedrijven naar productieomvang in respectievelijk kleine, middelgrote en grote bedrijven is weergegeven in tabel 2.

De productieomvang wordt uitgedrukt in nge, Nederlandse Grootte Eenheid. Tegenwoordig wordt hiermee de bruto toegevoegde waarde van het agrarisch bedrijf weergegeven in plaats van met sbe, standaardbedrijfseenheden* (1 nge = 2,8 sbe).

[5]) Een nge (Nederlandse Grootte Eenheid) is een eenheid waarin de economische omvang van een agrarisch bedrijf kan worden uitgedrukt.

Het aantal bedrijven nam de afgelopen jaren af, evenals de gemiddelde economische omvang per bedrijf. In 1999 was verreweg het grootste gedeelte van de aanwezige bedrijven (90%) een volwaardig agrarisch bedrijf (> 50 nge). In 2002 was dit 83% en in 2005 liep dit verder terug naar 80%.

Tabel 2: Bedrijfsomvang van hoofd- en nevenberoepbedrijven in nge, aantal en percentage bedrijven per grootte-categorie (Bron: CBS 2006)

Jaartal	**1999**	**1999**	**2002**	**2002**	**2005**	**2005**
Omvang in nge	aantal	deel (%)	aantal	deel (%)	aantal	deel(%)
0-32 nge	42	7	51	9	38	7
32-50 nge	20	3	47	8	68	13
50-70 nge	125	21	113	20	124	24
70-150 nge	335	56	276	49	213	41
> 150 nge	75	13	78	14	77	15
Totaal	597	100	565	100	520	100

In Dronten is een ruime meerderheid van de agrarische bedrijven groter dan 50 nge. Zelfs meer dan de helft (56%) van de bedrijven is groter dan 70 nge.

Over het algemeen worden bedrijven met een omvang van rond de 50 nge als levensvatbaar gezien. Uiteraard is deze norm niet absoluut doorslaggevend voor het toekomstperspectief van een bedrijf. Andere factoren zoals vermogenssituatie, aard en opzet van het bedrijf, deskundigheid, leeftijd en ondernemerscapaciteiten van de ondernemer en de marktsituatie bepalen mede de kans op een duurzaam voortbestaan.

De bedrijven met een geringe omvang hebben waarschijnlijk weinig toekomstperspectief in de huidige opzet. Verwacht moet worden dat veel van deze bedrijven of op korte termijn zullen worden beëindigd of als nevenberoepsbedrijf (hoofdberoep elders) worden voortgezet. De bedrijven die groter zijn dan 70 nge hebben zonder meer een serieus toekomstperspectief.

De gegevens van Dronten worden in onderstaande tabel afgezet tegen de gegevens van de provincie Flevoland. Deze vergelijking levert het volgende beeld op:

Tabel 3: Vergelijking bedrijfsomvang in nge's van hoofd- en nevenberoepbedrijven, percentage bedrijven per grootte-categorie (Bron: CBS 2006)

Nge	**0-32**	**32-50**	**50-70**	**70-150**	**>150**
Dronten	7%	13%	24%	41%	15%
Provincie	12%	12%	15%	39%	22%

In Dronten is 56% van de bedrijven groter dan 70 nge. In de provincie ligt dit percentage iets hoger: 61%. In Dronten heeft 15% van de bedrijven een omvang van meer dan 150 nge, in de provincie is dat percentage 22%.

Aangezien bij deze cijfers geen onderscheid gemaakt wordt naar hoofd- en nevenberoepsbedrijven en naar bedrijfstype, kan bij het vergelijken geen stellige conclusie worden getrokken voor de economische omvang van een bepaald bedrijfstype. Wel is duidelijk dat Dronten en de omringende regio samen één van de sterkere akkerbouw- en tuinbouwgebieden van Nederland vormen.

Bedrijfsgrootte (oppervlakte)
De externe productieomstandigheden in Dronten zijn, in vergelijking met de rest van Nederland en Europa, goed. Dit plaatst de Drontense landbouw in een relatief goede positie. De gemiddelde bedrijfsgrootte van een agrarisch bedrijf in de gemeente Dronten ziet er globaal als volgt uit:

- 20 tot 30 hectare langs de randen van de gemeente;
- 60 hectare in het zuidoosten van de gemeente;
- 40 hectare in het tussenliggende deel.

Voor fruitteeltbedrijven geldt een gemiddelde bedrijfsgrootte van tussen de 15 en 20 hectare. Een enkeling zit daaronder.

In tabel 4 wordt de verdeling van alle bedrijven gegeven voor wat betreft hun bedrijfsoppervlakte. Alleen bedrijven met cultuurgrond zijn meegenomen.

Tabel 4: Vergelijking bedrijfsomvang in ha's van hoofd- en nevenberoepbedrijven, aantal en percentage bedrijven per grootte-categorie (Bron: CBS 2006)

Jaartal	**1999**	**1999**	**2002**	**2002**	**2005**	**2005**
Oppervlakte (ha)	aantal	deel (%)	aantal	deel (%)	aantal	deel (%)
Dronten						
0-30 ha	167	28	157	28	138	27
30-50 ha	271	46	230	41	205	39
50-100ha	144	24	152	27	157	30
> 100 ha	13	2	21	3	20	4
Provincie						
0-30 ha	1040	44	969	43	882	42
30-50 ha	752	32	679	30	615	29
50-100ha	513	22	515	23	521	25
> 100 ha	60	3	87	4	106	5

Uit deze tabel blijkt dat in de gemeente Dronten het aantal bedrijven kleiner dan 30 hectare procentueel lager is dan in de provincie. Het percentage middelgrote bedrijven (30 tot 50 ha) is hoger dan in de provincie. Het percentage grote bedrijven (50-100 ha) is iets hoger in vergelijking met de provincie als geheel en het percentage zeer grote bedrijven (>100 ha) is vergelijkbaar.

De bedrijven in Dronten zijn relatief grootschalig, 34% is groter dan 50 hectare (op provinciaal niveau is dit 30%). Het aantal kleine en middelgrote bedrijven nam de laatste jaren af, terwijl het aantal grote tot zeer grote bedrijven toenam.

3. 5. Landschap

Ontwerpfilosofie

Bij de ontwikkeling van Oostelijk Flevoland is de totale polder als min of meer multifunctioneel landschap opgevat. Gestreefd werd naar een landschap met een 'menselijke schaal' en met een zekere mate van diversiteit of afwisseling. Het landschap van Oostelijk Flevoland is, in vergelijking tot de overige Zuiderzeepolders, minder uitdrukkelijk bepaald door de verkavelingsstructuur en de weg- en erfbeplanting, maar vooral door de randmeren, het patroon van dorpen en de daarbijbehorende bossen en de singels en wegbeplantingen die de open akkerbouwgebieden compartimenteren. Daarnaast is de aanwezige variatie in de bodemopbouw benut om door middel van verschil in grondgebruik verschillende landschappen te realiseren. De meer zandige bodems langs het randmeer zijn op grote schaal bebost en het agrarisch grondgebruik is afwisselend akker- en weidebouw. In het Rivierduingebied zijn bij de drooglegging een aantal oude rivierlopen en de daarbijbehorende oeverwallen tevoorschijn gekomen. Sommige daarvan zijn van bosbeplanting voorzien en vervolgens zo veel mogelijk onderling verbonden door middel van singels of boombeplantingen, waardoor een relatief kleinschalig landschap ontstond. De zone tussen Dronten en het huidige Larserbos is in eerste instantie als fruitteeltgebied ontworpen. Alleen het gebied rondom Dronten is hiervan gerealiseerd. Vanuit de ontwerpfilosofie is zo reeds een aanzet voor een zonering in landschapstypen gegeven, waarbij groot- en kleinschalige landschappen elkaar afwisselen. Deze zonering in landschapstypen is heden ten dage nog steeds herkenbaar.

Huidige situatie

De landschappen van de drie Flevolandse polders kunnen worden gekenmerkt als 'typisch Nederlandse landschappen' waarin de openheid en het omgaan met water sterk bepalend zijn voor de beeldvorming. Typerend zijn de ruime maatvoering, de strakke functionele belijning en de op regionale schaal doorgevoerde scheiding van functies. Uit de huidige inrichting van de polders is de ontstaansgeschiedenis nog steeds goed af te lezen.

Het buitengebied van Dronten heeft een duidelijke planmatige inrichting. Hoewel de inrichting van Oostelijk Flevoland door meerdere functies werd bepaald, is ook duidelijk dat de landbouw de belangrijkste landschapsvormende factor is. Bij het ontwerp is uitgegaan van een scheiding van functies, wat geleid heeft tot afzonderlijke functionele eenheden. Duidelijk te onderscheiden zijn de grote open ruimten met voornamelijk een landbouwkundige functie en daarnaast stedelijke functies en natuur- en recreatiefuncties.

Centraal in het landelijk gebied is Dronten aangelegd als belangrijkste kern, met aan weerszijden twee kleinere kernen, Swifterbant en Biddinghuizen. Het geheel wordt doorsneden en verbonden door lijnvormige structuren: dijken, vaarten en wegen. Bij de inpoldering van Oostelijk Flevoland is ten behoeve van de waterhuishouding op het 'oude' land en ten behoeve van de scheepvaart, een strook water gelaten, de randmeren.
Via de weg is er slechts een beperkt aantal toegangen tot de polder. Bij de verschillende kernen zijn dorpsbossen aanwezig.

Landschappelijke deelgebieden
Op basis van het grondgebruik, de schaal van het gebied en het ruimtelijk beeld, kan het landschap van Dronten in een aantal deelgebieden worden onderscheiden. *Figuur 3* geeft de indeling in landschappelijke deelgebieden weer.

Het grootschalige centrale akkerbouwgebied
Het centrale akkerbouwgebied heeft een grootschalig, open karakter, waarin de boerderijen met hun dichte erfbeplantingen als eilanden in de openheid liggen. De open ruimten hebben verschillende maten. Er zijn twee zeer grootschalige open ruimten met een maat van meer dan 4,5 kilometer: tussen de Dronterringweg en de Ketelmeerdijk (overgaand in het Ketelmeer) én tussen de Hoge Vaart en het Larserbos. Behalve dit open landbouwgebied zijn drie gebieden te onderscheiden waar sprake is van bijzondere waarden of omstandigheden:

Het landschap van de randmeren en de binnenrandzone
Het (niet tot het plangebied behorende) landschap van de randmeren wordt gekenmerkt door de aaneengesloten bosgebieden en het water van de randmeren. In de daaraan grenzende binnenrandzone ligt een klein aantal gemengde agrarische bedrijven en bedrijven met intensieve teelten. Het landschapsbeeld wordt overheerst door boscomplexen aan de oostzijde van de binnenrandzone.

Het besloten fruitteeltgebied rond Dronten
In de nabijheid van de kern Dronten liggen drie fruitteeltcomplexen. Aan de noordzijde aan de Sprengerlaan en de Van der Plasschelaan, aan de oostzijde aan de Boudewijnlaan én aan de zuidzijde aan de Rietsemalaan, de Ottolanderlaan, en aan de Van den Hamlaan. Een vierde complex is gelegen ten westen van de Swifterweg (Knooplaan, Professor Zuurlaan).
De fruitteeltcomplexen zijn deels omgeven met elzenhagen. Op een aantal plaatsen zijn de elzenhagen recentelijk gerooid, aangezien de functionele voordelen niet meer worden onderkend. Langs waterlopen worden ze wel zinvol geacht ter opvang van bestrijdingsmiddelen. Door de aanhoudende slechte marktsituatie worden diverse fruitteeltbedrijven opgeheven en dreigt het karakter van de gebieden verloren te gaan. Delen van de complexen krijgen een open karakter. Dit gaat ten koste van de kenmerkende opbouw en de recreatieve waarde van deze complexen.

Het rivierduinengebied
In het noordwesten van de gemeente ligt een aantal rivierduinen. Het betreft waarden in de ondergrond, die deels met bosschages zijn bedekt. Er zijn opgraafpunten gesitueerd van de Swifterbantcultuur. Dit gebied is aangewezen als Belvedère-gebied. Het Rivierduingebied is relatief kleinschalig.

Landschappelijke structuren
In het overwegend open agrarisch gebied ligt een aantal lijnvormige structuren. Bosschages en laanbomen vormen de droge structuur, en de vaarten, tochten en overige waterlopen vormen de natte structuur.
De *droge structuren* zijn gesitueerd langs de belangrijkste wegen in de gemeente. Het betreft bosschages en laanbomen langs de Biddingringweg (N305), de Dronterringweg (N307), de Dronterweg (N309) en de Swifterweg/Biddingweg (N710). Deze droge structuren zijn daarmee een accentuering van de wegen tussen de verschillende kernen onderling en tussen Dronten en Lelystad. Verder is een aantal andere wegen met laanbomen beplant, o.a. de Rietweg, de Oldebroekerweg en de Swifterringweg. Bij de Ketelbrug ligt het natuurgebied het Ketelbos. De laanbeplantingen zijn van groot belang voor het landschap van de Flevopolders. Laanbomen geven het open landschap structuur en herkenning. Veel voorkomende soorten zijn Canadapopulier, Es, Iep, Zomereik, Beuk en Schietwilg. Naast de landschappelijke waarde vertegenwoordigen de lanen ook een ecologische waarde.

De *natte structuren* worden gevormd door de Hoge Vaart en de Lage Vaart, als zijnde de belangrijkste waterlopen in de gemeente. De Hoge Vaart loopt deels parallel aan de Biddingringweg en de Lage Vaart deels aan de Dronterweg. Verder zijn waterlopen aanwezig als kavelscheiding. Deze waterlopen zijn daarmee karakteristiek voor dit landschap.

Erfbeplantingen
Er is een beeldbepalend contrast aanwezig tussen het open agrarische gebied en de dichte erfbeplantingen rond de agrarische bouwpercelen. Dit beeld van dichte boerenerven in het grootschalige open landschap, is één van meest waardevolle karakteristieken van het huidige landschap. De erfbeplantingen zijn mede bepalend voor de maat, schaal en geleding van het landschap en maken in het bijzonder de maatvoering reëel ervaarbaar. Daarnaast biedt de erfbeplanting in het open polderlandschap beschutting tegen weer en wind.

De erfbeplantingen hebben in het algemeen een dicht karakter, waardoor, afhankelijk van het seizoen, de bebouwingen op het erf vanaf de buitenzijde moeilijk te ervaren zijn. De laatste jaren blijken de erven in een aantal gevallen niet voldoende ruimte te bieden voor uitbreiding van bedrijfsbebouwing. Daarom zijn in een toenemende aantal gevallen delen van de erfbeplanting verwijderd.

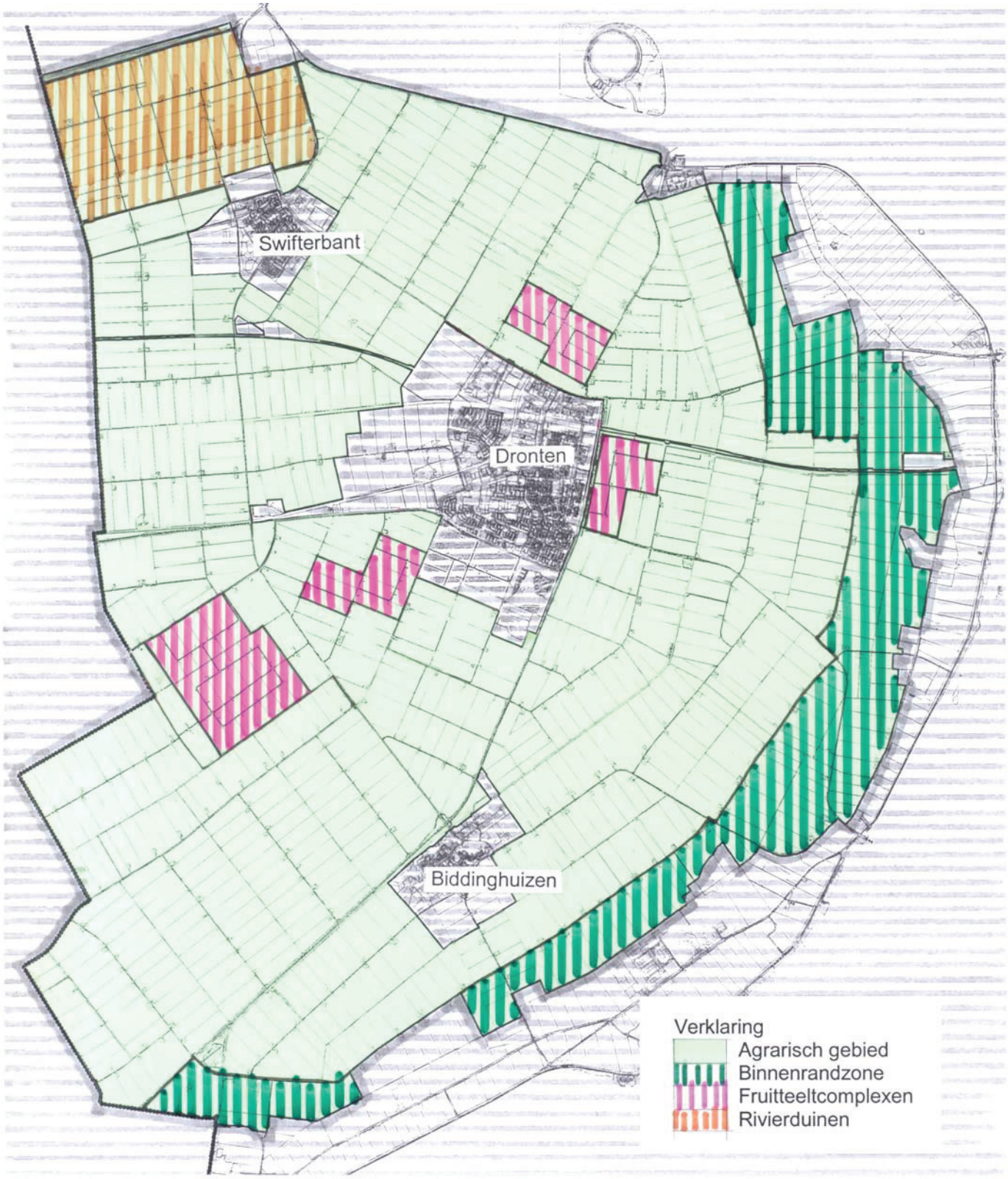

Figuur 3. De indeling in landschappelijke deelgebieden

Bijzondere objecten
Naast de dichte boerenerven en de karakteristieke laanbeplantingen, zijn in het buitengebied van Dronten de volgende elementen beeldbepalend:

- de windmolens die verspreid in het buitengebied zowel solitair als in lijnopstelling voorkomen. Het buitendijkse windmolenpark in het IJsselmeer is een zeer markant herkenningspunt langs de A6;
- aan de Ketelmeerdijk staat op terrein van Rijkswaterstaat een kunstobject van Lixenberg;
- een aantal monumenten in het buitengebied van de gemeente Dronten: de 'meetstoel' [6]) en het ploegmonument aan de Ketelweg;
- het voormalig havenhoofd Elburg (gelegen net buiten het plangebied);
- de Minderhoudhoeve (voormalige proefboerderij WUR aan de Elandweg te Swifterbant);
- de Flevocentrale (aan de IJsselmeerdijk, even buiten Lelystad);
- de grasdrogerij aan de Dronterweg;
- de dorpsbossen rondom de kernen.

3. 6. Cultuurhistorie en archeologie

Flevoland kent een bijzondere ontstaans- en cultuurgeschiedenis. Van het ontstaan van dit gebied tijdens de realisatie van het Zuiderzeeproject zijn vele zichtbare getuigen, zoals de dijken, gemalen en sluizen, meetstoelen, vakwerkschuren en de rationele strakke verkaveling. Daarnaast is sprake van cultuurhistorische monumenten, archeologische monumenten en aardkundige waarden.

Archeologie
Voortvloeiend uit het Europese Verdrag van Malta, moet in bestemmingsplannen bescherming van archeologische waarden plaatsvinden. Hierbij gaat het niet alleen om bestaande waarden, maar ook om de verwachtingswaarden. In de bodem zijn resten te vinden van de oudere geschiedenis in de vorm van archeologische en aardkundige waarden. Uitgangspunt van het bestemmingsplan is om rekening te houden met deze archeologische waarden. De bestaande archeologische terreinen zijn weergegeven in *figuur 4*.

Bij de beoordeling van nieuwe ontwikkelingen dient, naast de AMK-kaart, de IKAW-kaart worden geraadpleegd (Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden, zie *figuur 5*).

Het op te stellen bestemmingsplan behelst voornamelijk een conserverende regeling, zodat voor het overgrote deel van het plangebied geen ingrepen in de bodem plaats zullen vinden. Met name bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden nagegaan in hoeverre mogelijk sprake is van archeologische waarden. Een archeologische toets is dan van belang. Waar nodig vindt overleg plaats tussen de gemeente en de provinciaal archeoloog.

6) Een meetstoel is een in de drooggevallen polder opgerichte stellage van waaruit de polder werd ingemeten.

Op de archeologische monumentenkaart (AMK) zijn de gewaardeerde archeologische terreinen en objecten weergegeven. In het buitengebied van de gemeente Dronten bevinden zich terreinen van archeologische waarde, terreinen van hoge archeologische waarde en terreinen van zeer hoge archeologische waarde.

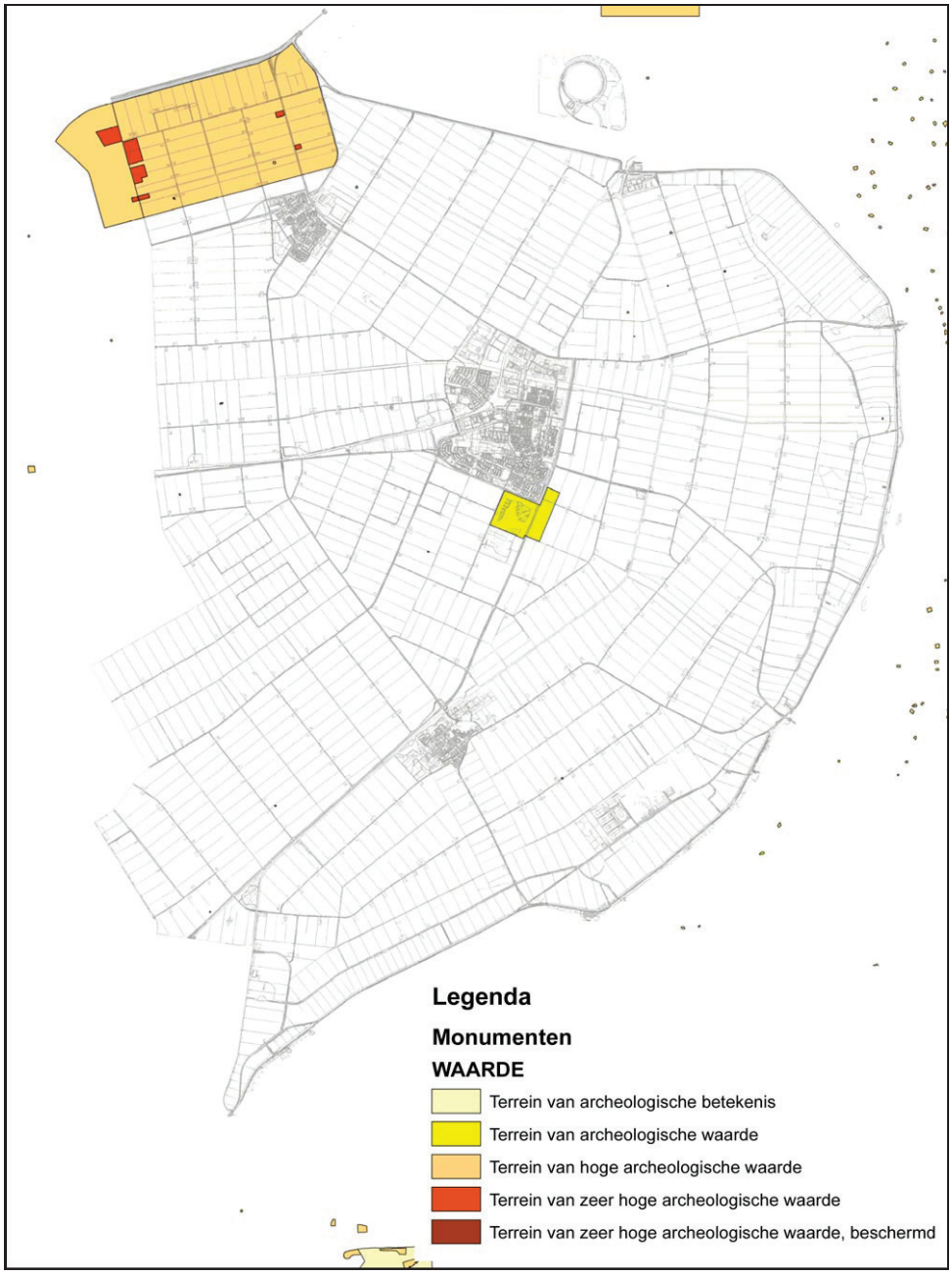

Figuur 4. AMK-terreinen en objecten in de gemeente Dronten (Bron: ROB: www.archis.nl)

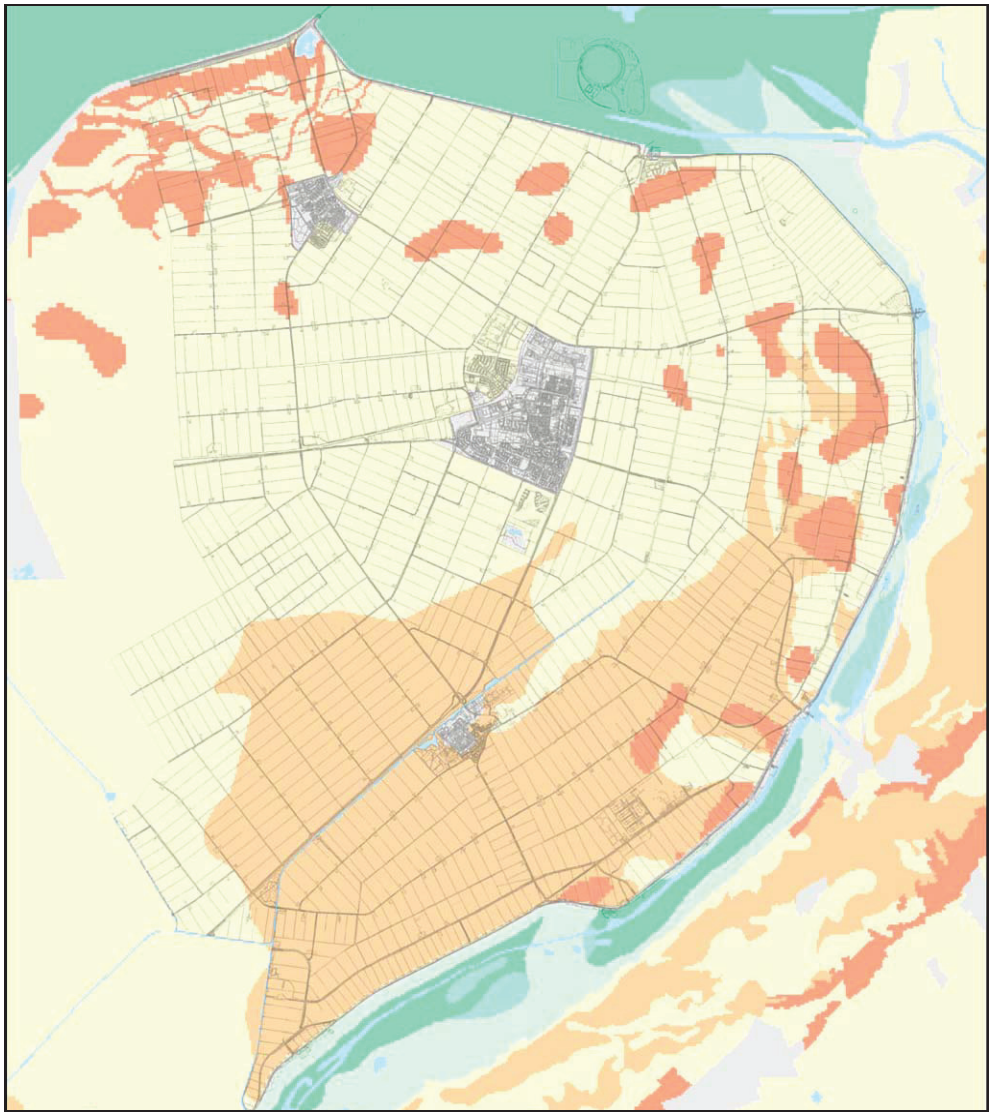

Figuur 5. IKAW-kaart gemeente Dronten (Bron: ROB: www.archis.nl) (Kleurverloop van donder naar licht: hoge verwachtingswaarde, middelhoge verwachtingswaarde respectievelijk lage verwachtingswaarde).

Voorbeelden van archeologisch en cultuurhistorisch belangrijke gebieden zijn de opgraafpunten van de *Swifterbantcultuur* en locaties met wrakken van schepen en vliegtuigen. Ook betreft het voorbeelden van een bijzondere bodemgelaagdheid. Zo is in het rivierduinengebied ten noorden van Swifterbant bij de drooglegging een aantal oude rivierlopen en de daarbijbehorende oeverwallen tevoorschijn gekomen (kreken- en oeverwallenstelsel). Sommige daarvan zijn van bosbeplanting voorzien en vervolgens zoveel mogelijk onderling verbonden door middel van singels of boombeplantingen, waardoor een relatief kleinschalig landschap ontstond. Op de onderzochte oeverwallen zijn sporen van bewoning van de Swifterbantcultuur geconstateerd. Aan het Rivierduingebied Swifterbant is een hoge archeologische waarde toegekend. Dit gebied is tevens als Belvedèregebied aangegeven.

Archeologische waarden zijn aan het oppervlak nagenoeg niet zichtbaar en dus gevoelig voor menselijke en natuurlijke aantasting, zoals inpoldering, grondwaterpeilverlaging, inklinking, bebouwing, verploeging, egalisaties en doorworteling. Het verloren gaan van deze waarden dient zoveel mogelijk te worden voorkomen.

Cultuurhistorie
Vanwege de bijzondere ontstaans- en cultuurgeschiedenis wordt aan het landschap van de Flevopolders, dus ook aan het buitengebied van Dronten, een grote cultuurhistorische betekenis toegekend. De cultuurhistorische waarden zijn te relateren aan:
- inpoldering (dijken, sluizen en gemalen);
- landschappelijke karakteristiek (hoofdstuctuurlijnen, karakteristiek elementen, zichtrelaties, zichtassen, karakteristieke dijktrajecten en karakteristieke open ruimten);
- monumenten:
- landschapskunstwerken.

De gemeente is bezig met het ontwikkelen van beleid ten aanzien van ‘jong cultureel erfgoed’. In het kader hiervan is een ‘proeflijst’ opgesteld. In het landelijk gebied zijn als objecten aangemerkt:
- het gemaal Colijn;
- het havenhoofd Elburg;
- het pompstation aan de Bremerbergweg;
- de ir. A.P. Minderhouthoeve;
- de meetstoel.

Ook wordt op deze lijst een aantal structuren genoemd. Het betreft het fruitteeltgebied aan de zuidzijde van Dronten, de grondstructuur tussen Dronten en Lelystad, de open landschappen, de oude Ketelhaven, de aanlegplaats Kamperhoek, de dijk vanaf Elburg tot aan de Ketelbrug, en het Rivierduingebied Swifterbant.

3. 7. Natuur

Algemeen

De natuur in Flevoland, en daarmee ook die in de gemeente Dronten, verkeert nog in een relatief vroeg stadium van ontwikkeling. Niet alle in het ecosysteem thuishorende plant- en diersoorten hebben de polder al bereikt. Kenmerkend voor het gebied zijn vooral de vochtiger milieutypen (klei-oer)moerassen, rietland en ruigten en loofbossen.

De meest essentiële waarden van de Flevolandse natuur wordt bepaald door de ligging als onderdeel van de West-Europese kustgebieden, de aanwezigheid van zeer grootschalig water, grootschalige zoetwatermoerassen en het voorkomen van grootschalige loofbossen op kalkrijke en voedselrijke zeekleigrond met plaatselijk variatie in bodem en vochttoestand. Een aantal van deze gebieden is opgenomen in de nationale Ecologische Hoofdstructuur.

De Ecologische Hoofdstructuur

Een stelsel van met elkaar samenhangende natuurgebieden en ecologische verbindingen vormt het Flevolandse deel van de nationale Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De natuur- en bosgebieden langs de randmeren (die buiten het plangebied vallen), vormen het overgrote deel van de ecologische hoofdstructuur in de gemeente Dronten.

Binnen het plangebied van dit bestemmingsplan bevindt zich een aantal ecologische verbindingszones (EVZ) die bestaan uit lijnvormige elementen, zoals vaarten, houtsingels, bermen en erfbeplanting. Deze maken als zodanig deel uit van de EHS. Een aantal EVZ's fungeert reeds als volwaardig, veel andere moeten nog verder worden ontwikkeld.

Verbindingszones in de gemeente Dronten lopen onder andere langs de Lage Vaart, de Hoge Vaart en de Zwolsetocht. Deze kunnen worden ontwikkeld en versterkt. De Lage Vaart en de Hoge Vaart met omringende beplantingen, zijn belangrijke potentiële, natte ecologische verbindingszones voor de aan water gebonden levensgemeenschappen. Oostelijk Flevoland vormt in dit verband verder een betrekkelijk droog 'eiland', waarin weinig natte stapstenen aanwezig zijn.

Daarnaast komt verspreid in het plangebied een aantal bosstroken en/of kleinere bosgebiedjes voor, zoals de bosstrook langs de Dronterweg en op 'overhoeken', tussen bijvoorbeeld de Biddingringweg en de Hoge Vaart. Deze gebiedjes hebben een functie als corridor en stapsteen voor de aan de bossen gebonden planten- en diersoorten in de open ruimten. Het na te streven natuurdoeltype is 'multifunctioneel bos'. De bosgebieden aansluitend aan de kernen, vallen buiten het plangebied van dit bestemmingsplan.

De natuurwaarden die binnen de kerngebieden worden nagestreefd, zijn weergegeven in de zogenaamde natuurdoeltypenkaart.

Bij het bepalen van de doelen is rekening gehouden met de abiotische omstandigheden, maar ook de huidige situatie, de ligging ten opzichte van woon- en recreatiegebieden en de bestaande plannen en mogelijkheden voor inrichting en beheer.

Overige natuurwaarden
Actuele natuurwaarden in het agrarisch- of landbouwgebied zijn veelal gekoppeld aan de weinige overhoeken en/of aan oeverzones, waar de natuur wat meer ruimte heeft gekregen. De grote open gebieden fungeren als belangrijke opvanggebieden voor ganzen en zwanen.

De *erfbeplanting* rondom de boerderijen dienen verder als stapsteen of als leefomgeving voor planten en dieren. De meeste erfbeplantingen hebben een volwassen stadium bereikt, zodat ze voor veel dieren en planten een aantrekkelijke verblijf- en voedselplaats zijn. Voorwaarde daarbij is dat de samenstelling van de beplanting voldoende gevarieerd is. Dit geldt zowel voor de soortensamenstelling als voor de gelaagdheid van de singel. De singel is het beste ontwikkeld als een kruidlaag, een struiklaag en een boomlaag aanwezig is. Daarnaast dient de singel voldoende breedte te hebben (6 tot 10 meter).

Laanbeplantingen vertegenwoordigen eveneens een belangrijke ecologische waarde. In Flevoland gaat het om waarde voor wat betreft epifytische kortmossen, paddestoelen, hogere planten, en dendrologische en faunistische waarde. Voor wat betreft de faunistische waarde moet daarbij gedacht worden aan de betekenis van laanbomen voor vleermuizen en de betekenis van laanbomen als broedhabitat voor bijvoorbeeld Zwarte kraai en Ekster.

3. 8. Agrarisch aanverwante- en niet-agrarische bedrijvigheid

Agrarisch aanverwante bedrijvigheid
Meer dan een kwart van de werkgelegenheid van de gemeente ligt direct of indirect in de agrarische sector. Daarmee is de landbouw een belangrijke motor achter de economische en de ruimtelijke ontwikkeling van Dronten.
Naast de pure agrarische functie heeft het landelijk gebied ook economische waarden vanwege de aanwezigheid van andere, veelal agrarisch aanverwante bedrijvigheid. In het buitengebied zijn diverse agrarische handels- en hulpbedrijven aanwezig. Het betreft onder meer loonbedrijven, koelruimte-verhuurbedrijven, verwerkingsbedrijven voor droogbloemen en fruit, sorteerbedrijven voor aardappels en uien, en een hoefsmederij. Deze bedrijven leveren belangrijke diensten aan de agrariërs in het buitengebied. Daarnaast kan deze vorm van bedrijvigheid een aanvullende inkomstenbron voor een agrariër vormen.

Niet-agrarische bedrijvigheid
Niet-agrarische bedrijvigheid in het landelijk gebied komt in Dronten nog maar incidenteel voor. Het betreft onder meer een dierenasiel, een caravanstalling, een houtopslag en maneges.

3. 9. Agrarisch onderzoek en onderwijs

Agrarisch onderzoek en onderwijs is voor de gemeente Dronten een belangrijk item. De instellingen profiteren van een sterke agrarische 'basis' in de gemeente en andersom kunnen de agrarische bedrijven gebruik maken van de ontwikkelde kennis. In en direct om het plangebied komt een aantal instellingen voor op het gebied van agrarisch onderzoek en onderwijs. Het Agrarisch Kenniscentrum (AKC) grenst direct aan het plangebied. Deze bevat onder meer de Christelijke Agrarische Hogeschool, het Groenhorstcollege, Warmonderhof en de daarbijbehorende schoolboerderijen. Ook is in de gemeente sprake van plantenveredelingsactiviteiten en kweekbedrijven. Er is een relatie met de instituten in Lelystad.

3. 10. Wonen in het landelijk gebied

In het landelijk gebied van Dronten liggen drie kernen - Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant - waar het grootste deel van de woningen zijn geconcentreerd. Deze kernen liggen, evenals het gebied Ketelhaven, buiten het plangebied. In het buitengebied komt de woonfunctie voor in de vorm van agrarische bedrijfswoningen, niet-agrarische bedrijfswoningen en burgerwoningen.

3. 11. Recreatie en toerisme

Recreatief medegebruik
In het landelijk gebied van Dronten is voor wat betreft recreatie en toerisme voornamelijk sprake van recreatief medegebruik, zowel door inwoners van de gemeente als door toeristen. Het betreft hier voornamelijk routegebonden recreatie (wandel-, fiets- en vaarroutes). Binnen de gemeente Dronten zijn de vaarten en de wegen daarlangs onderdeel van het recreatief netwerk. Binnen de gemeente ligt onder meer een lange afstandswandelroute en de ANWB Zuiderzeeroute (lange fietsronde rond de voormalige Zuiderzee). Ook zijn er verschillende mogelijkheden voor ruiters in het buitengebied. Langs de Hoge en Lage Vaart liggen verscheidene visplaatsen en aanlegplaatsen voor de recreatievaart. Op een aantal plaatsen in het buitengebied kunnen paarden gehuurd worden. In Biddinghuizen is een zweefvliegveld aanwezig.

Verblijfsrecreatie
De verblijfsrecreatie binnen de gemeente Dronten is met name buiten het plangebied in de randzone geconcentreerd. In het plangebied is een klein aantal kleinschalige campings aanwezig (kamperen-bij-de-boer). Verder is er een aantal 'bed & breakfast'-gelegenheden.

Het starten van dergelijke recreatieve activiteiten op een agrarisch bedrijf is een manier om aanvullende inkomsten te genereren, hoewel deze niet overschat moeten worden. Tevens is het een nieuwe manier om het platteland te beleven en daarmee een aanvulling op het bestaande recreatieve product.

3. 12. Verkeer en infrastructuur

Langs de IJsselmeerdijk ligt de A6, een verbinding van de Randstad met het Noorden. Een regionale hoofdweg verbindt Dronten met Lelystad en Kampen. Dergelijke wegen verbinden tevens de kernen van de gemeente Dronten onderling en met Elburg. Dwarsverbindingen tussen Biddinghuizen en Swifterbant én tussen Swifterbant en Lelystad vinden plaats via regionale hoofdwegen.

Ruimtelijk gezien is voor het Drontense wegennet de 'ring' kenmerkend, die de drie kernen met elkaar verbindt, en de 'radialen' die deze ring verbinden met de randmeren en de omliggende woonkernen. Deze bestaan uit regionale hoofdwegen van verschillende categorieën. De wegen die de boerderijen ontsluiten zijn in beginsel bedoeld voor landbouwverkeer.
In sommige gevallen worden de landbouwwegen ook voor doorgaand autoverkeer gebruikt, hetgeen knelpunten oplevert met betrekking tot de verkeersveiligheid en de geluidsoverlast.

Parallel aan de belangrijke wegen in de gemeente lopen fietspaden. Verder is een lange afstandswandelroute en -fietspad aanwezig.

Vliegverkeer
Bij Biddinghuizen is een zweefvliegveld aanwezig. Het zweefvliegveld heeft rondom een cirkelvormige 'hoogtecontour' met een straal van 1200 meter. De maximale hoogte binnen de genoemde contour bedraagt 80 meter.

Luchthaven Lelystad ligt buiten het plangebied. Het Omgevingsplan geeft aan dat maatregelen voor verdere ontwikkeling van de luchthaven als business-airport voor klein zakelijk vliegverkeer in voorbereiding zijn. Met een locatie voor groot vliegverkeer op het land in Flevoland wordt geen rekening meer gehouden. Zie voor de ontwikkelingen van Luchthaven Lelystad par. 6.9.

Ten aanzien van de luchthaven en het zweefvliegveld moet binnen het plangebied van dit bestemmingsplan rekening worden gehouden met beperkingen in de bouwhoogten van bouwwerken (waaronder windmolens). Het gebied waarbinnen hoogtebeperkingen van toepassing zijn, is weergegeven in *figuur 6*.

3. 13. Nutsvoorzieningen

Naast vervoer van goederen en mensen is in een buitengebied ook sprake van transport van informatie, energie en water. Het betreft dan zaken als kabels en leidingen ten behoeve van het transport van gas, elektriciteit en water. Om te voorkomen dat in het buitengebied activiteiten gebeuren die strijdig zijn met deze vorm van infrastructuur, dient doorgaans een minimale afstand of maximale hoogte in acht te worden genomen.
In het buitengebied van Dronten lopen enkele bovenlokale aardgashoofdtransportleidingen en hoogspanningsleidingen waarmee rekening dient te worden gehouden. Daarnaast lopen er nog drie straalpaden door het plangebied.

Voor de buisleidingenstrook, als onderdeel van een nationaal net van hoofdverbindingen voor buisleidingen, is een tracé aangewezen dat via het IJmeer aansluit op de buisleidingenstrook van Noord-Holland conform het Structuurschema buisleidingen, en ten noorden van Elburg aansluit op de buisleidingenstrook die in het streekplan Gelderland is opgenomen. De buisleidingenstrook heeft een breedte van 70 meter, aan beide zijden geflankeerd door een veiligheidsgebied van 55 meter en een toetsingsgebied van 175 meter, inclusief het veiligheidsgebied.

Windturbines
Binnen het plangebied bevinden zich meerdere lijnopstellingen van windturbines. Ook langs de IJsselmeerdijk, grenzend aan de A6, is een lijnopstelling van windturbines aanwezig. Daarnaast staan hier en daar solitaire windturbines op de bouwpercelen van agrarische bedrijven. Bijgaand *figuur 7* geeft een overzicht van de inmiddels gerealiseerde lijnopstellingen in het buitengebied.

Windturbines leveren duurzame energie en dragen daarmee bij aan de beperking van het broeikaseffect. Ook vormen windturbines een inkomstenbron. In het verleden zijn bij een aantal boerenerven solitaire molens gerealiseerd. De opgewekte energie werd deels op het bedrijf zelf gebruikt.

De koppeling met het agrarisch bedrijf is vrijwel geheel verdwenen, aangezien door een toename van de capaciteit de energie nu direct aan het net geleverd wordt. Het windmolenbeleid van de gemeente Dronten is gericht op lijnopstellingen, nieuwe solitaire molens zijn niet meer toegestaan. Ook dient rekening te worden gehouden met landschappelijke aspecten. Initiatiefnemers zijn verplicht agrariërs mee te laten participeren.

Kabels, leidingen en straalpaden
Door het plangebied lopen aardgastransportleidingen. Van en naar de energiecentrale in Lelystad lopen drie hoogspanningsleidingen in de gemeente Dronten. De noordelijke leiding heeft een bedrijfsspanning van 380kV (380.000 volt). De overige twee hoogspanningsleidingen hebben een bedrijfsspanning van 150 kV (150.000 volt). De veiligheidszone van deze twee hoogspanningsleidingen is 60 meter (30 meter aan weerszijden van het hart van de hoogspanningsleiding).

Door het plangebied lopen drie straalpaden. De straalpaden zijn alle 200 meter breed, twee van de drie lopen nagenoeg parallel in oost-west richting. Het meest zuidelijke van de oost-west verlopende straalpaden eindigt bij de zendmast in Dronten. De hoogte varieert van ruim twintig meter bij de zendmast tot ruim veertig meter bij de grens met de gemeente Lelystad. De hoogte van het noordelijke oost-west verlopende straalpad varieert van circa 35 meter bij de grens met de gemeente Lelystad tot circa 8 meter bij het Drontermeer. Daarnaast is er een derde straalpad (met een tracé in de noord-zuid richting) met een breedte van 200 meter en een hoogte van circa 25 meter.

Binnen het plangebied bevindt zich ook de buisleiding ten behoeve van een hoofdverbinding tussen het Rijnmondgebied en het Eemsmondgebied. Het gaat hierbij om een buisleidingstrook van 70 meter breed, aan beide zijden omgeven door een veiligheidsgebied van 55 meter en een toetsingsgebied (inclusief het veiligheidsgebied) van 175 meter. *Figuur 7* geeft de ligging van de belangrijkste nutsvoorzieningen binnen het plangebied weer.

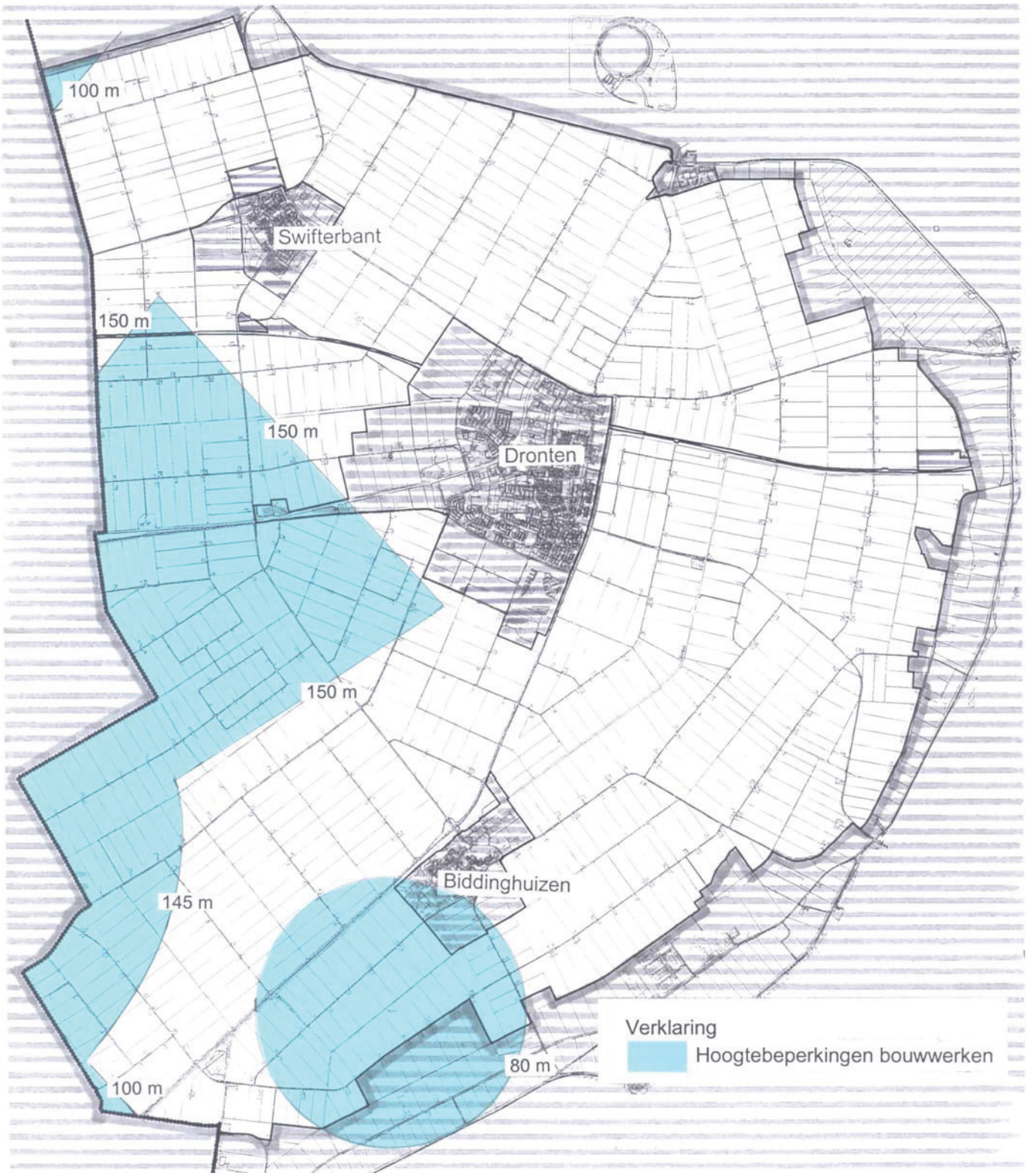

Figuur 6. Gebied waarbinnen hoogtebeperkingen gelden voor bouwwerken als gevolg van vliegveld Lelystad en het zweefvliegveld.

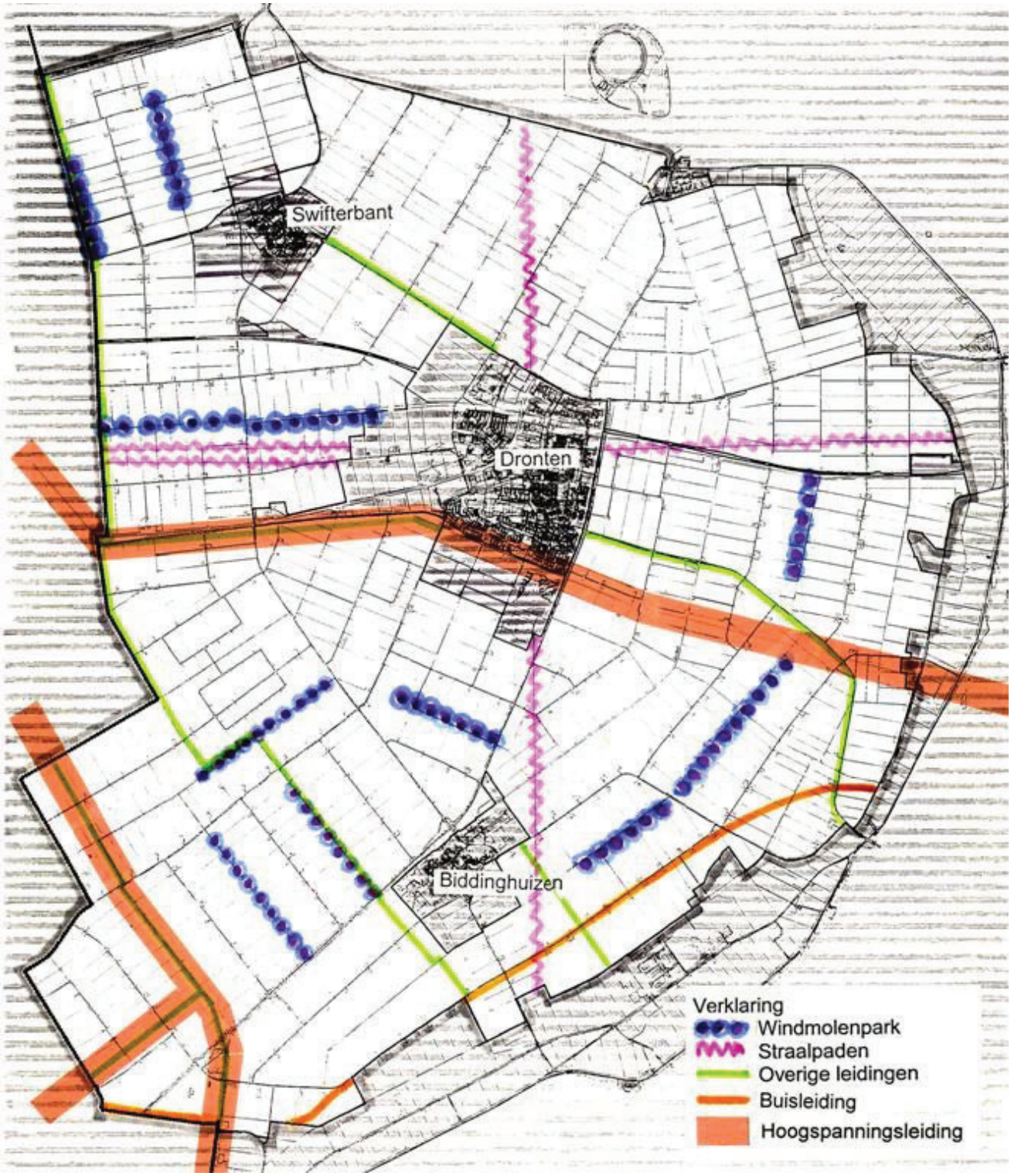

Figuur 7. Nutsvoorzieningen inclusief windmolens

4. BELEIDSKADER

Bij het actualiseren van het bestemmingsplan voor het buitengebied, heeft het gemeentebestuur te maken met het beleid van andere overheden, andere instanties of maatschappelijke organisaties. Dit beleid vormt het kader waarbinnen de gemeente haar eigen beleid formuleert. Het relevante beleid ten aanzien van water- en milieuaspecten wordt behandeld in hoofdstuk 5.

4. 1. Europees beleid en richtlijnen

Op Europees niveau is beleid geformuleerd dat van belang is voor de bestemmingsplannen voor landelijke gebieden in Nederland. Hieronder wordt het Europees beleid puntsgewijs besproken.

Vogelrichtlijn
De Vogelrichtlijn is in 1979 voor alle lidstaten binnen Europa van kracht geworden (tegelijkertijd en in onderlinge samenhang tot stand gekomen met de Conventie van Bern). De richtlijn bevat voorschriften en maatregelen ter bescherming van bedreigde Europese vogelsoorten. Een belangrijke maatregel is het - door de lidstaten - aanwijzen van *speciale beschermingszones*. Dit betreft de gebieden die voor de instandhouding van de in de bijlage van de Vogelrichtlijn genoemde soorten het meest geschikt zijn. De Nederlandse regering heeft de Vogelrichtlijngebieden aangewezen in maart 2000. Voor niet in de bijlage genoemde en geregeld voorkomende trekvogels, kunnen eveneens hun broed-, rui- en overwinteringsgebieden en hun rustplaatsen in de trekzones aangewezen worden. In de praktijk overlappen de beschermingszones van de Habitat- en Vogelrichtlijn en de EHS-gebieden elkaar voor een groot deel. *In Flevoland zijn het IJsselmeer, het Ketelmeer en de randmeren aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Ook voor gebieden die grenzen aan Vogelrichtlijngebieden (o.a. het Ketelmeer) moet bij ruimtelijke planontwikkeling worden nagegaan of zich ontwikkelingen zullen voordoen die consequenties (kunnen) hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen.*

De meren vallen buiten het plangebied van het bestemmingsplan. In de notitie Nieuw beleid wordt al gesteld dat in de zone langs het Ketelmeer zich geen ontwikkelingen voordoen die consequenties hebben voor de vogelstand. Te zijner tijd moet een afwegingskader worden gemaakt. In dit plan zijn toetsingscriteria opgenomen met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen (zie bijlage 1 van de voorschriften: Toetsingskader).

Habitatrichtlijn
De Habitatrichtlijn is in 1992 door de EG vastgesteld. Zij sluit aan bij de Conventie van Bern en bij de EG Vogelrichtlijn. De doelstelling en het instrumentarium reiken echter duidelijk verder. Doelstelling is de bescherming van planten en dieren (behalve vogels) en hun leefgebieden (habitats). Zo draagt deze richtlijn bij aan het waarborgen van de biodiversiteit door natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna in stand te houden.

De lidstaten dragen een lijst van op hun grondgebied aanwezige beschermenswaardige habitats voor aan de Europese Commissie, onder vermelding van de soorten uit bijlage II van de richtlijn.

Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen prioritaire en niet-prioritaire soorten. Op basis van deze gegevens stelt de Commissie een lijst van gebieden van communautair belang vast. De lidstaten dienen deze gebieden zo spoedig mogelijk als speciale beschermingszone aan te wijzen. Het moment van plaatsing op de communautaire lijst is echter al bepalend voor het van toepassing zijn van de bepalingen uit de richtlijn. De uiteindelijke aanwijzing door de lidstaten lijkt dan ook meer een formaliteit. De Nederlandse habitatgebieden (57 in totaal), waaronder de natuurmonumenten in het IJsselmeer, zijn in 1998 aangemeld in Brussel en de Commissie Sepers heeft er inmiddels positief over geoordeeld. De Nederlandse overheid heeft ze nog niet als speciale beschermingszone aangewezen. Zij liggen, evenals de Vogelrichtlijngebieden, binnen de EHS die in het Structuurschema Groene Ruimte is vastgelegd. Zo wordt de Nederlandse EHS onderdeel van de Europese EHS. *Binnen of grenzend aan het plangebied bevinden zich geen Habitatrichtlijn-gebieden.*

Vogel- en Habitatrichtlijn in relatie tot het bestemmingsplan
De Vogel- en Habitatrichtlijn streven beide naar soort- en gebiedsbescherming. Zij zijn in principe niet rechtstreeks bindend voor de burger. Daartoe moet eerst doorvertaling plaatsvinden naar bestemmingsplannen, de Wet milieubeheer of de Flora- en faunawet.

Voorlopig lijkt het bestemmingsplan het meest te beantwoorden aan de eisen van artikel 6 van de Habitatrichtlijn (middels een schakelbepaling eveneens van toepassing op de Vogelrichtlijngebieden). Door middel van gebruiksverboden en aanlegvergunningen kan een passende bescherming worden gerealiseerd. Er kunnen zich daarbij alleen problemen voordoen met betrekking tot de door de Kroon vereiste overgangsbepalingen. Wanneer sprake is van significante gevolgen en/of een externe werking daarvan dient een passende beoordeling plaats te vinden. Als schade aan de natuurlijke kenmerken van het Vogel- of Habitatrichtlijngebied wordt geconstateerd kan het plan of het project geen doorgang vinden, mits dit een groot algemeen belang dient en compensatie plaats kan vinden, er geen alternatieve mogelijkheden zijn en (alleen bij de Habitatrichtlijn) geen prioritaire soorten of gebieden in het geding zijn.

Natuurbeschermingswet
De Natuurbeschermingswet (NB-wet) is de Nederlandse uitwerking van het internationale beleid, vastgesteld in de Habitat- en Vogelrichtlijn.
Per 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet in werking getreden. Vanaf dat moment heeft Nederland de Europese Vogelrichtlijn en Habitat-richtlijn in nationale wetgeving verankerd en gaan de provincies een groot deel van de vergunningen op basis van deze wet verlenen. In de wet wordt uitgegaan van twee typen gebieden:

- de Natuurbeschermingswetgebieden;
- de Natura 2000-gebieden.

Verdrag van Malta
In 1992 werd het Europese Verdrag van Malta ondertekend door een groot aantal EU-landen, waaronder ook Nederland. Doelstelling van dit verdrag is de veiligstelling van het (Europese) archeologische erfgoed. Dit moet met name gestalte krijgen in het ruimtelijke ordeningsbeleid. Concreet heeft dit tot gevolg dat bij de voorbereiding van bestemmingsplannen meer aandacht moet worden besteed aan de aanwezigheid van archeologische waarden en dat in bestemmingsplannen een beschermende regeling moet worden opgenomen ten aanzien van archeologische waarden.

Aandachtspunt is voorts dat uit het Verdrag van Malta voortvloeit dat meer gelden beschikbaar moeten komen voor archeologisch onderzoek. Ook moet het beginsel 'de bodemverstoorder betaalt' worden doorgevoerd, in ieder geval voor wat betreft omvangrijke projecten (artikel 6 van het verdrag).

Ter implementatie van het Verdrag van Malta in de Nederlandse wetgeving zal waarschijnlijk in 2006 de nieuwe Monumentenwet in werking treden. De kern van het inmiddels ingediende wetsvoorstel is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven. Het wetsvoorstel verplicht gemeenten bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening te houden met de in hun bodem aanwezige waarden.

4. 2. Rijksbeleid

Het rijksbeleid dat voor het landelijk gebied van belang is, blijkt uit de volgende nota's en andere beleidsstukken.

Nota Ruimte (2006)
De Nota Ruimte bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland tot 2020, met een doorkijk naar 2030. Sinds de vaststelling door de Eerste Kamer op 17 januari 2006 is de Nota Ruimte van kracht.

Hoofddoel van het nationaal ruimtelijk beleid is ruimte te scheppen voor de verschillende ruimtevragende functies op het beperkte oppervlak in Nederland. Meer specifiek richt de nota zich op vier algemene doelen:
- versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland;
- bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland;
- borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden;
- borging van de veiligheid (tegen water en risicovolle activiteiten).

In de Nota Ruimte staan de begrippen *basiskwaliteit* en *Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur* centraal. Ter waarborging van de algemene basiskwaliteit geeft de Nota Ruimte generieke regels die als ondergrens gelden voor alle ruimtelijke plannen. Daarnaast geeft de nota extra regels voor de Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur (c.q. de gebieden die van nationaal belang zijn). Hier streeft het rijk naar méér dan de algemene basiskwaliteit.

De Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur bestaat uit de belangrijkste gebieden in Nederland op het terrein van economie, infrastructuur en verstedelijking, water, natuur en landschap. Onder de Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur vallen onder meer de mainports Schiphol en Rotterdam, de nationale stedelijke netwerken, de ecologische hoofdstructuur en een aantal aangewezen nationale landschappen.

De gemeente Dronten en directe omgeving maakt deel uit van de Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur uitsluitend voorzover het gaat om:

- de hoofdverbindingsassen over spoor, weg en water (Hanzelijn, ruimtelijke reservering Zuiderzeelijn, A6 en Ketelmeer als verbinding tussen de IJssel en het IJsselmeer). *Deze hoofdverbindingsassen maken - met uitzondering van een klein gedeelte van de A6 - geen deel uit van het plangebied van het onderhavige bestemmingsplan;*
- de grote wateren (IJsselmeer, Ketelmeer en randmeren) alsmede de natuurgebieden (EHS, VHR, NBW-gebieden). De bosgebieden grenzend aan de randmeren worden tot de natuurgebieden gerekend. Voor wat betreft de natuurgebieden geldt een 'nee, tenzij'-regime. Nieuwe plannen, projecten of handelingen zijn niet toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. *De grote wateren en de natuurgebieden behoren niet tot het plangebied van het onderhavige bestemmingsplan.*

Voor het overige deel van het buitengebied van Dronten is het rijksbeleid dus gericht op het waarborgen en zo mogelijk vergroten van de basiskwaliteit. De eerste verantwoordelijkheid voor deze basiskwaliteit ligt bij de provincie. Daarbij geeft de Nota Ruimte wel aan dat het rijk de mogelijkheden voor herbouw en nieuwbouw in het buitengebied wil verruimen. Dit om het economisch draagvlak en de vitaliteit van de landelijke gebieden te vergroten. Vrijkomende bebouwing kan worden omgezet in een woonbestemming of vestigingsruimte voor kleinschalige bedrijvigheid. Soms kan ook nieuwbouw wenselijk zijn. Zo kan woningbouw, bijvoorbeeld in de vorm van nieuwe landgoederen, geld opbrengen voor de aanleg van recreatie- of natuurgebieden (rood voor groen) of waterbergingsruimte (rood voor blauw).

Het rijk ondersteunt de transitieopgave van de landbouw, onder meer door heldere randvoorwaarden te stellen en ruimtelijke ontwikkelingen in de richting van duurzame productie te faciliteren. Voorwaarde voor de transitie naar een vitale en duurzame landbouw is, dat een economisch perspectief aanwezig is. Het kabinet ziet daarbij een aantal handelingsperspectieven voor agrarische bedrijven;

- concurreren op de wereldmarkt;
- werken onder specifieke natuurlijke handicaps;
- economisch verbreden door andere maatschappelijke en/of economische diensten te leveren;
- of een combinatie hiervan.

Uitgangspunt is om de mogelijkheden en potenties van de landbouw optimaal te benutten binnen de maatschappelijke eisen die worden gesteld.

Provincies worden gevraagd *niet-grondgebonden en/of kapitaalintensieve landbouw* en (eventueel) daaraan gerelateerde bedrijvigheid te bundelen in landbouwontwikkelingsgebieden. Voor de continuïteit van de grondgebonden landbouw is het van belang dat agrarische ondernemers voldoende ruimte krijgen om in te spelen op de eisen van de wereldmarkt en meer ruimte krijgen om hun bedrijfsvoering te verbreden.

De formulering van ruimtelijk beleid voor de *grondgebonden landbouw* is een verantwoordelijkheid van provincies en gemeenten. Van provincies wordt verwacht dat zij sturing geven aan de ontwikkeling van de grondgebonden landbouw, en daarbij rekening houden met de eisen die de wereldmarkt stelt aan landbouwbedrijven en met de wens van landbouwbedrijven om hun bedrijfsvoering te verbreden.

Nota Belvedère
De Nota Belvedère (1999) is een beleidsnota over de relatie tussen cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting. De nota vormt een belangrijke bouwsteen voor de Nota Ruimte. De centrale doelstelling van het beleid luidt:' de cultuurhistorische identiteit wordt sterker richtinggevend voor de inrichting van de ruimte, en het rijksbeleid zal daarvoor goede voorwaarden scheppen'. Het Rivierduingebied Swifterbant is aangeduid als Belvedèregebied. Dit gebied is van universele betekenis vanwege de unieke bewoningssporen in de ondergrond op voormalige oevers en rivierduinen van een fossiel getijdensysteem. Het gebied is van grote internationale waarde en door Nederland op de voorlopige lijst van werelderfgoed geplaatst. De archeologische sites zijn bij de inrichting van de polder met beplanting gemarkeerd en gevrijwaard van ander grondgebruik. De archeologische waarden worden bedreigd door drooglegging/laag grondwaterpeil en verploeging (diepploegen). De voorgestelde beleidsstrategie voor dit gebied omvat het 'instandhouden van de cultuurhistorische identiteit' middels streek- en bestemmingsplannen en door de voordracht aan UNESCO.

De ligging van het Belvedèregebied 'Rivierduingebied Swifterbant' is in het hierna genoemde *figuur 8* weergegeven.

Nota mobiliteit (2004)
De Nota Mobiliteit is de opvolger van het Tweede Structuurschema Verkeer en Vervoer (SVV2) [7]). De nota geeft de visie van het kabinet op het volledige verkeer- en vervoersbeleid tot 2020, waarbij wordt aangegeven wat het kabinet wil én kan op het terrein van verkeer en vervoer. Uitgangspunt daarbij is het bieden van bereikbaarheid van deur tot deur, binnen de randvoorwaarden van veiligheid en kwaliteit van de leefomgeving. De ruimtelijke aspecten van het verkeers- en vervoersbeleid zijn opgenomen in de Nota Ruimte. De Nota Mobiliteit geeft de hoofdlijnen van het nationale verkeers- en vervoersbeleid voor de komende decennia.

[7]) Het Nationaal Verkeers- en Vervoersplan (NVVP), dat in het voorjaar van 2002 door de Tweede Kamer werd afgewezen, was oorspronkelijk bedoeld als opvolger van het SVV2. Dit plan heeft echter nooit een officiële status gekregen.

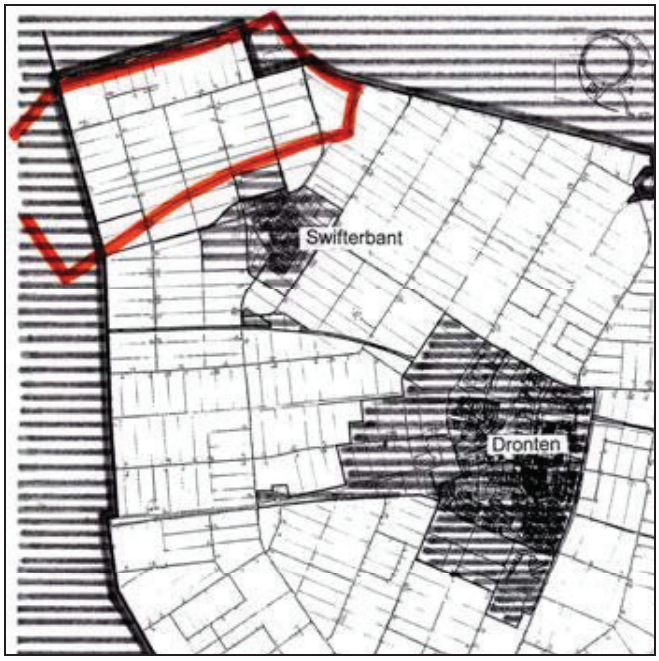

Figuur 8. Belvedèregebied 'Rivierduingebied Swifterbant'

Centraal staat dat mobiliteit een noodzakelijke voorwaarde is voor economische en sociale ontwikkeling. Een goed functionerend systeem voor personen- en goederenvervoer en een betrouwbare bereikbaarheid zijn essentieel om de economie en de internationale concurrentiepositie van Nederland te versterken. De Nota Mobiliteit geeft aan op welke wijze het kabinet dit wil doen.

In het SVV2 werd onder meer voorgesteld een (autosnel)weg aan te leggen tussen Lelystad en Kampen via Dronten (A23/N23). Deze verbinding is in de Nota Mobiliteit van het hoofdwegennet afgevoerd, omdat uit vervoerswaarde-onderzoek is gebleken dat de toegevoegde waarde voor het hoofdwegennet beperkt is. De relatie is wel van regionaal belang (Lelystad-Dronten). Ook werd in het SVV2 aangegeven dat een railverbinding in studie wordt genomen voor de trajecten Lelystad-Zwolle (Hanzelijn) en Lelystad-Heerenveen (Zuiderzeespoorlijn).

Voor wat betreft de Hanzelijn is inmiddels een tracébesluit genomen. Het ligt in de bedoeling eind 2006 te starten met de aanleg. In 2012/2013 moeten de eerste treinen rijden. De Zuiderzeelijn is in de Nota Mobiliteit toegevoegd aan het spoorwegennet [8]). De besluitvorming hierover vindt plaats in het kader van de Commissie Langman en de Nota Ruimte.

[8]) Ten aanzien van de Zuiderzeelijn zijn 4 opties mogelijk, waarvan 3 over het Zuiderzeelijntracé en één langs het tracé van de Hanzelijn. Naast een tracé via de Hollandse Brug is tussen Almere-Amsterdam ook een IJmeerverbinding mogelijk.

4. 3. Provinciaal beleid

Omgevingsplan Flevoland 2006
In dit plan [9]) wordt het integrale omgevingsbeleid voor de periode 2006-2015 neergelegd met een doorkijk naar 2030. Het beleid is gebaseerd op een visie voor de periode tot 2030, waarin de hoofdlijnen voor de gewenste verdere ontwikkeling worden geschetst. De belangrijkste punten uit deel III, Beleidskader / hoofdstuk 5, '*Beleidskader voor het landelijke gebied'* worden vervolgens hieronder aangegeven.

Ten aanzien van verkeer en vervoer vermeld de nota het volgende:
De realisatie van de N23 als stroomweg II (dubbelbaans) tussen Lelystad en Dronten heeft tot gevolg dat de Swifterringweg en de Dronterweg niet langer (plaatsvervangende) stroomwegen zijn, maar gebiedsontsluitingswegen. Voor de N50 wordt uitgegaan van een dubbelbaans stroomweg II. De huidige Kamperweg wordt een gebiedsontsluitingsweg.

De opwekking van windenergie levert de grootste bijdrage aan het bereiken van de Flevolandse klimaatdoelstelling. Als windrijke provincie wil Flevoland optimaal gebruik maken van de milieuvoordelen en economische potenties van de opwekking van windenergie, zonder de landschappelijke kwaliteiten van de provincie aan te tasten. Windmolenopstellingen zijn in grote delen van de provincie het landschapsbeeld gaan beheersen. De provincie wil dit veranderen. De technische ontwikkeling van windmolens maakt mogelijk dat met minder molens eenzelfde, of zelfs meer, windenergievermogen wordt opgewekt.

De provincie Flevoland wil een geleidelijke afname van het aantal molens bereiken, maar wel met gelijktijdige toename van het opgewekte vermogen en met verbetering van de landschappelijke kwaliteit door concentratie van molens op een beperkt aantal locaties. Aan nieuw te plaatsen windmolens wordt alleen medewerking verleend als deze molens (gelijktijdig) een equivalent bestaande windmolens vervangen, waarbij de hoeveelheid geleverde energie (kWh) en het behoud van de netto inkomsten uit de te vervangen windmolens bepalend is. Bij de vervanging neemt de begrote energielevering (kWh) toe ten opzichte van de geleverde energie (kWh) door de te saneren windmolens. Deze toename is nodig en mogelijk om maatwerk te kunnen leveren in opschaling en sanering en om hieruit een bijdrage van de netto inkomsten aan gebiedsgebonden ontwikkelingen (versterken landschap, natuur, recreatie en leefbaarheid van het landelijk gebied) te kunnen financieren.

Aan nieuw te plaatsen molens worden eisen gesteld ten aanzien van minimaal vermogen, ashoogte en omvang van het project. Medewerking aan de uitvoering van het opschalen en saneren van windenergieopstellingen gebeurt op basis van projectplannen die via gemeenten aan Provinciale Staten worden voorgelegd.

[9]) Het ontwerp-omgevingsplan is vastgesteld bij besluit van GS van 28 februari 2006 en wordt ter vaststelling aangeboden aan Provinciale Staten op 2 november 2006

Windenergie is in principe overal mogelijk wanneer wordt voldaan aan de eisen van natuur, veiligheid, geluid en slagschaduw.

De landbouw verandert in een hoog tempo van een beschermde en ondersteunde sector naar een sector die moet concurreren op de wereldmarkt. Bedrijven reageren hierop met schaalvergroting, specialisatie, intensivering en een verschuiving van akkerbouw naar veehouderij. Ook zijn er bedrijven die oplossingen zoeken in verbreding van de bedrijfsvoering, zoals verwerking van agrarische producten, het telen van energie- of andere gewassen, mestvergisting, recreatie en toerisme. De provincie wil ruimte bieden aan deze ontwikkelingen.

Op vergroting en herinrichting van bouwerven wordt een beleidsregel van toepassing. Richtinggevend is dat eerst de ruimtelijke mogelijkheden voor verhoging van het bebouwingspercentage zijn verkend, voordat een erfvergroting aan de orde kan komen. De erfvergroting dient verband te houden met de agrarische bedrijfsvoering. Voorts wordt de voorwaarde gesteld dat de erfbeplanting hersteld wordt en dat de verkeersafwikkeling op het erf en op de openbare weg veilig is.

Ten aanzien van de bollenteelt wijst de provincie bezanden van gronden af, gelet op de ongewenste grootschalige landschappelijke ingrepen die daaraan verbonden zijn. Clustering van fruit- en boomteelt en andere hoogopgaande houtige gewassen heeft vanuit het oogpunt van landschappelijke kwaliteit de voorkeur. In gebieden met karakteristieke openheid zijn hoogopgaande houtige teelten ongewenst. Voorkeurlocaties voor pot- en containerteelt zijn glastuinbouwgebieden. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de nadere uitwerking van het ruimtelijk beleid terzake.

De provincie handhaaft de concentratie van glastuinbouw in de gebieden bij Almere, Luttelgeest en Ens. Buiten de projectlocaties is alleen teelt-ondersteunend glas toegestaan.

De intensieve veehouderij[10]) is voor Flevoland van beperkte betekenis. Op nationaal niveau is de omvang van de intensieve veehouderij in de afgelopen jaren beduidend afgenomen. Schaalvergroting, specialisatie, kostprijsbeheersing en toenemende automatisering zijn voor de intensieve veehouderij de belangrijkste bedrijfsstrategieën. Dat geldt ook voor Flevolandse bedrijven. Bedrijven met intensieve veehouderij kunnen leiden tot geur- en geluidsoverlast voor omwonenden. Daarnaast bestaat een risico op verspreiding van fijnstof. Om deze overlast te voorkomen, verleent de provincie geen medewerking aan nieuwvestiging als hoofdtakbedrijf. De provincie staat intensieve veehouderij slechts toe als neventak op bestaande agrarische bedrijven, waarbij het bedrijfsvloeroppervlak voor de intensieve veehouderij maximaal 2.500 m^2 mag bedragen.

---

[10]) De provincie verstaat onder intensieve veehouderij het bedrijfsmatig houden van pluimvee (waaronder kippen, kalkoenen, eenden, ganzen, struisvogels), varkens, runderen voor de vleesproductie, pelsdieren en konijnen.

Bij bestaande bedrijven waar intensieve veehouderij al de hoofdtak is, mag de intensieve veehouderij zich verder ontwikkelen binnen de in het bestemmingsplan aangegeven grenzen van het bestaande bouwerf. Vergroting van het bouwerf ten behoeve van uitbreiding van de intensieve veehouderij is echter niet toegestaan. Indien een ondernemer kan aantonen dat grotere bedrijfsgebouwen en erfvergroting nodig zijn om te kunnen voldoen aan de huisvestingseisen die ingevolge de nationale wet- en regelgeving worden gesteld, kan van voorgaande bepalingen worden afgeweken. Het aantal dierplaatsen mag echter niet worden vergroot.

Op 2 november 2006 is het Omgevingsplan vastgesteld door Provinciale Staten. Met betrekking tot het beleid voor het buitengebied is relevant dat bij deze vaststelling het beleid ten aanzien van de intensieve veehouderij, zoals verwoord in het ontwerp-omgevingsplan, is komen te vervallen. Intensieve veehouderij valt daarmee onder het beleid voor de reguliere landbouw. De achterliggende gedachte hierbij is dat door middel van de nationale regelgeving op het gebied van milieu regulering in voldoende mate plaatsvindt. Regulering loopt dus via het 'milieuspoor'. Het 'ruimtelijke 'spoor' is door de Provincie losgelaten.

Het belangrijkste productiegebied voor biologische landbouw bevindt zich ten noorden van Lelystad. In de nabije omgeving zijn toonaangevende instellingen gevestigd. Het is van belang de combinatie van bedrijfsleven, onderzoek, voorlichting en onderwijs bij de verdere ontwikkeling van de biologische landbouw in Flevoland en daarbuiten te versterken. Als op de langere termijn de verstedelijking van Lelystad verhuizing noodzakelijk maakt, lijken in de overige delen van Flevoland nog goede kansen te liggen.

In de komende 15 jaar worden naar verwachting op diverse locaties in Nederland agribusinessparken [11]) ontwikkeld. De provincie wil initiatieven voor agribusinessparken de ruimte bieden en stimuleren, omdat ze in beginsel goed passen in de Flevolandse structuur door de sterke, innovatieve en ondernemende agrarische sector, de aanwezigheid van agrarische kenniscentra in de provincie en de ligging nabij stedelijke netwerken. Vanwege landschappelijke kwaliteit en leefbaarheid hecht de provincie bij omvangrijkere agribusinessparken aan vestiging op bedrijventerreinen.

De provincie ziet goede mogelijkheden om de sector recreatie en toerisme in Flevoland verder te ontwikkelen. Flevoland kan hierin een opvangfunctie voor de Veluwe en de Noordvleugel van de Randstad gaan vervullen. De werkgelegenheid kan met 5% per jaar groeien.

[11]) In een agribusinesspark worden verschillende agrarische activiteiten gecombineerd met niet-agrarische activiteiten. Zo is een combinatie van primaire productie met been verwerking van producten mogelijk.

De concurrentiekracht van Flevoland als vakantiebestemming kan worden versterkt door de ontwikkeling van de luchthaven, vergroting van de hotelcapaciteit, goede en veilige fietspaden, wandelroutes en vaarroutes, aantrekkelijk en veilig vaarwater, attractieve stranden en bossen, toegankelijke natuurgebieden, versterking van de belevingswaarde van Flevoland voor de recreant en ontwikkeling van nichemarkten op het gebied van cultuurtoerisme. De kernen Dronten en Biddinghuizen kunnen landschappelijk beter worden aangesloten op de recreatiezones langs de oostrand van de provincie. Hierbij is ruimte voor natuur, een recreatieve waterplas, landgoederen en extensieve, kleinschalige vormen van recreatie en toerisme.

Het beleid ten aanzien van landschap en cultuurhistorie is gericht op het behouden van de unieke Flevolandse karakteristieken door deze in te zetten als ruimtelijke kwaliteit ter versterking van nieuwe ontwikkelingen.
Daartoe wordt onderscheid gemaakt tussen landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten en basiskwaliteiten. Tot de kernkwaliteiten worden die elementen en patronen gerekend die bepalend zijn voor het karakter van Flevoland, waarmee de essentie van het polderconcept wordt gewaarborgd. De cultuurhistorische en landschappelijke kernkwaliteiten zijn aangegeven op *figuur 9*. De landschappelijke kernkwaliteiten zijn in deze figuur indicatief aangegeven.

Voor zowel de cultuurhistorische als de landschappelijke kernkwaliteiten als de landschapskunstwerken is het beleid gericht op behoud en versterking. Naast de kernkwaliteiten valt een aantal cultuurhistorische en landschappelijke elementen en patronen in de categorie basiskwaliteit. Het gaat dan om openheid, de verkavelingstructuur, de gemalen, hoge bruggen en de voormalige Zuiderzeekustlijn en de verkavelingstructuur en de erfbeplanting.

De provincie verwacht van de gemeenten dat zij bij de besluitvorming over nieuwe ontwikkelingen expliciet rekening houden met de cultuurhistorische en landschappelijke kern- en basiskwaliteiten en dat zij nieuwe ontwikkelingen zo goed mogelijk inpassen. In het archeologisch beleid maakt de provincie een onderscheid in Provinciale Archeologische Kerngebieden (PARK-en), aandachtsgebieden en uitwerkingsgebieden. Er zijn vier PARK-en, waaronder het Rivierduingebied Swifterbant *(zie figuur 10).* De provincie richt zich in PARK-en op ontsluiting en integrale instandhouding van de archeologische waarden in samenhang met aardkundige en landschappelijke waarden. Dit betekent dat arc heologische waarden in PARK-en in principe niet mogen worden geroerd.

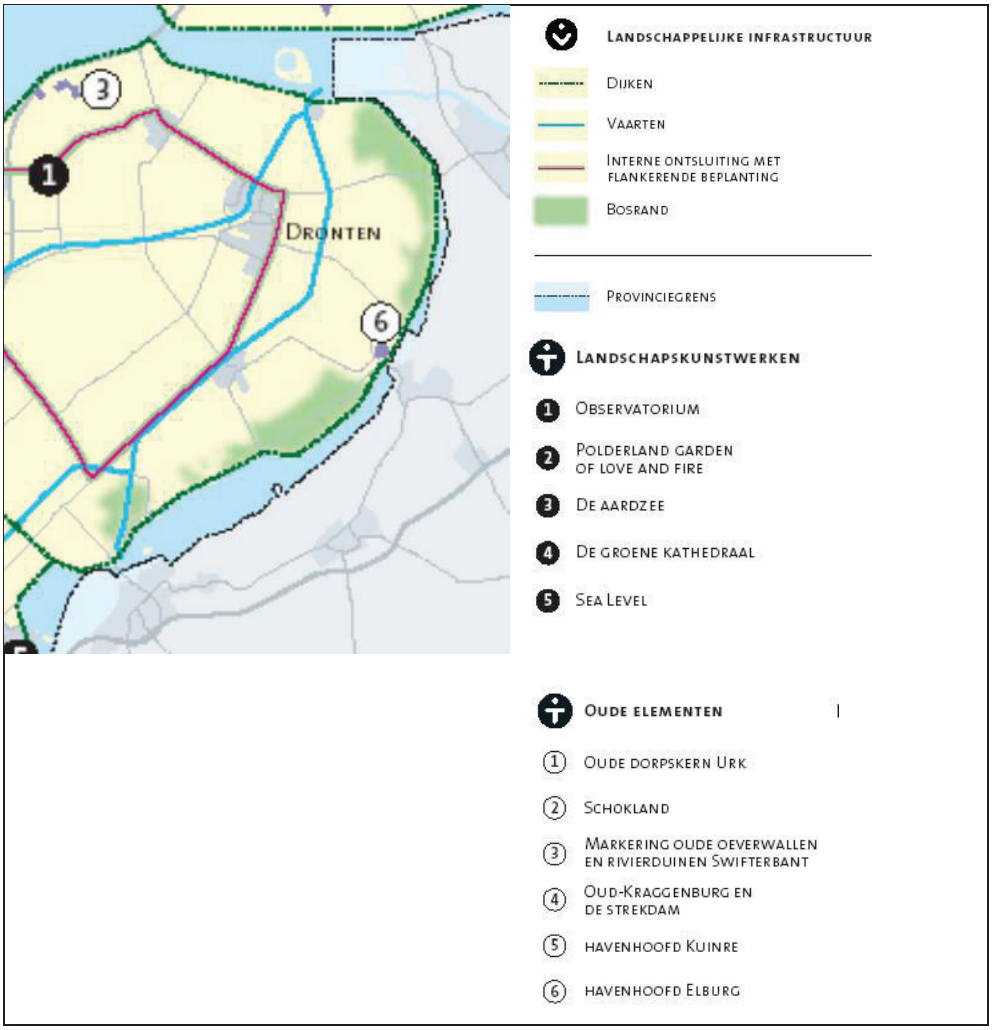

Figuur 9. Landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten (Bron: ontwerp 0mgevingsplan Flevoland 2006)

Aanvullend hierop en voorzover noodzakelijk en mogelijk, nemen de provincie en gebiedspartners in PARK-en maatregelen om de achteruitgang in kwaliteit van archeologische waarden, als gevolg van bijvoorbeeld verdroging en verzuring, te stoppen dan wel te vertragen. In 2015 moet sprake zijn van structurele ontsluiting, bescherming en beheer (monitoring en instandhouding) van alle PARK-en.

Naast de PARK-en heeft de provincie een top-10 van archeologische locaties samengesteld uit de vele honderden archeologische locaties die Flevoland rijk is. De top-10 vertegenwoordigt een dwarsdoorsnede van de Flevolandse archeologie. De provincie vindt het van wezenlijk belang dat de top-10 locaties behouden blijven. In de bescherming en instandhouding van individuele archeologische locaties geeft de provincie voorrang aan de top-10 locaties. In de gemeente Dronten behoort het scheepswrak (J 68) tot de top-10 van archeologische locaties.

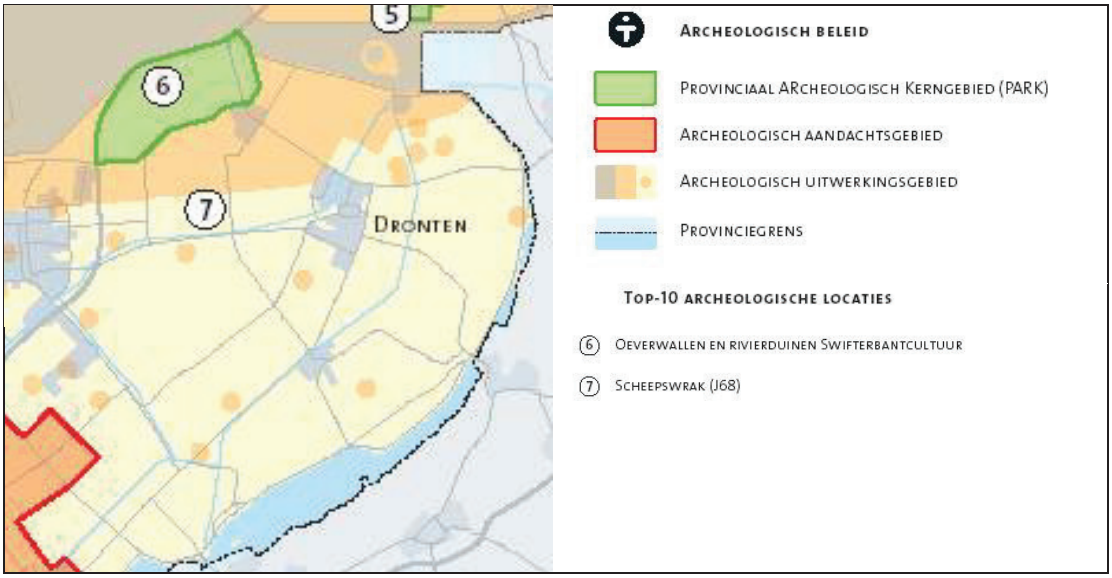

Figuur 10. Archeologische beleidskaart (Bron: ontwerp Omgevingsplan Flevoland 2006)

Aandachtsgebieden zijn gebieden met een hoge dichtheid aan relatief goed geconserveerde archeologische waarden. Zij omvatten delen van de prehistorische stroomgebieden van de Vecht, IJssel en Eem, waarin nederzettingen van de Swifterbantcultuur liggen. De inzet in aandachtsgebieden beperkt zich tot het opsporen en het planologisch beschermen, dan wel - indien niet anders mogelijk - opgraven van individuele archeologische waarden. Terreinen die op de landelijke Archeologische MonumentenKaart (AMK) staan, vallen onder de aandachtsgebieden met dien verstande dat ze altijd planologische bescherming moeten krijgen. Ten aanzien van het natuurbeleid vermeld het omgevingsplan het volgende. De Natura 2000-gebieden [12]) vormen, samen met een groot deel van de binnendijkse natuurgebieden het Flevolandse deel van de nationale Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Doel van de EHS is de realisatie van een robuust landelijk samenhangend netwerk van natuurgebieden dat voldoende (leef-)ruimte biedt voor soorten en waarden die karakteristiek zijn voor de Nederlandse natuur. De EHS moet in 2018 gereed zijn. In het provinciale gebiedsplan voor natuur en landschap is verder uitgewerkt welke natuurkwaliteit gerealiseerd moet worden en welke gebieden, aanvullend op reeds bestaande natuurgebieden, begrensd zijn als nieuwe natuur. De robuustheid, samenhang en specifieke kwaliteiten zijn nog te gering. De ambitie van de provincie is om de EHS en het Natura 2000 netwerk een robuustheid te geven die voldoet aan de opgaven vanuit de Europese Unie en het rijk.

[12]) Ongeveer de helft van Flevoland (de Oostvaardersplassen, de Lepelaarplassen en vrijwel alle grote wateren) is aangewezen als beschermingszone onder de Europese Vogelrichtlijn en maakt daarmee deel uit van het internationale natuurnetwerk Natura 2000. Enkele delen van deze gebieden zijn tevens aangemeld als beschermingszone onder de Habitatrichtlijn. Nederland is verplicht om specifieke soorten en habitats in deze gebieden in een goede staat van instandhouding te brengen en te houden.

In Flevoland zijn er vooral opgaven voor het instandhouden en verder ontwikkelen van de natuurwaarden voor moerassen, open water, natte bosgebieden en het open agrarisch gebied. De relatie tussen de binnendijkse en de buitendijkse natuurgebieden kan versterkt worden door binnendijks meer natte leefgebieden te realiseren.

Voor het versterken van de samenhang in de EHS zijn ecologische verbindingen van belang. Het zijn vaak lintvormige elementen met een zodanige natuurlijke begroeiing dat verschillende diersoorten voldoende beschutting vinden om de oversteek van het ene kerngebied naar het andere te wagen. In Flevoland vervullen de meeste tochten en vaarten een verbindende functie. Hoe langer de afstand, des te belangrijker dat er ook tussentijds wat grotere stapstenen zijn die als tijdelijk rustgebied kunnen fungeren.

De provincie geeft onder meer prioriteit aan een aantal EHS-verbindingen dat essentieel is voor de gewenste samenhang in de EHS en voor een groot deel al is ingericht. Dit zijn onder meer de Hoge en de Lage Vaart en de Larservaart. Daarnaast vormen ook andere vaarten en tochten verbindingen tussen natuurgebieden. Door een meer natuurvriendelijke inrichting kan de kwaliteit voor natuur en waterberging soms nog verbeterd worden.

Door een meer natuurvriendelijke inrichting zullen deze verbindingen ook aantrekkelijker worden voor recreatieve functies en een bijdrage kunnen leveren aan opgaven op het gebied van waterberging en waterkwaliteit. Als ecologische verbindingen binnen het plangebied zijn aangegeven:

- de Lage Vaart;
- de Larsertocht;
- de verbinding tussen Dronten en de randmeren (Zwolsetocht);
- de Hoge Vaart en de Hoge Dwarsvaart;
- een zone rondom de zuidoosthoek van de kern Dronten;
- enkele verbindingen tussen bosgebieden langs de randmeren (buiten het plangebied).

Het Larserbos, het Wisentbos en de bosstroken langs de Lage Vaart maken deel uit van de waardevolle gebieden binnen de EHS. Enkele kleinere bosgebiedjes maken deel uit van de zgn. ‘overige EHS’. Onderstaande *figuur* geeft de Ecologische Hoofdstructuur en de daartoe behorende ecologische verbindingszones weer.

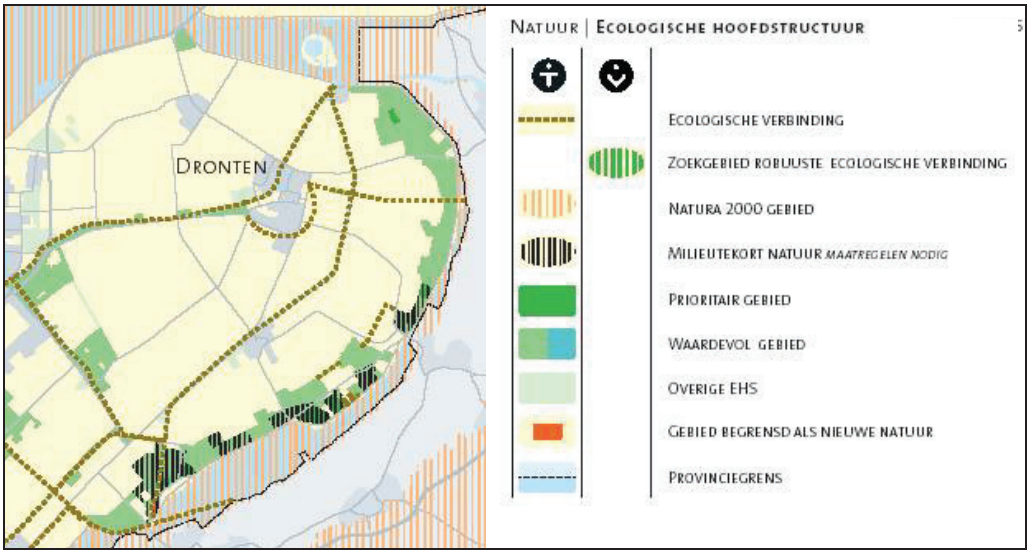

Figuur 11. EHS en ecologische verbindingszones (Bron:Ontwerp Omgevingsplan Flevoland 2006).

Provinciaal Verkeers- en Vervoerplan Flevoland (2000)
Het PVVP - vastgesteld in maart 2000 - is onderdeel van het Omgevingsbeleid. Het PVVP is een toetsingskader voor het gemeentelijke verkeers- en vervoersbeleid. De centrale thema's in deze nota zijn de leefbaarheid en de bereikbaarheid van Flevoland. In het kader van een duurzaam veilig wegennet wordt er naar gestreefd om een duidelijke en hiërarchische wegenstructuur te creëren, waarbij de functie van de weg en het vereiste weggedrag als vanzelfsprekend voortvloeien uit het wegbeeld. Een hiërarchisch wegensysteem, waarbij zoveel mogelijk verkeer op een zo beperkt mogelijk aantal kilometers weg wordt afgewikkeld, is een vereiste voor een efficiënte aanpak van het capaciteits- en het verkeersveiligheidsprobleem.

In het PVVP is de volgende wegenhiërarchie onderscheiden:
- stroomweg I en II;
- gebiedsontsluitingsweg I en II;
- erftoegangsweg.

Het wordt niet waarschijnlijk geacht dat de (volledige) Rijksweg 23 tussen Lelystad en de N50 bij Kampen reeds in 2015 aanwezig is. Onderdelen van het huidige wegennet in deze relatie zullen de stroomwegfunctie overnemen. Het gaat om de Hanzeweg, (een deel van) de Biddingringweg en de Dronterweg. In dat geval is een aansluiting van de Dronterweg op de A6 gewenst. De studie 'Rijksweg 23-zone' is opgenomen in het uitvoeringsprogramma PVVP.

Nota Landbouwontwikkeling in Flevoland
In deze nota (vastgesteld op 6 maart 2003) wordt ingegaan op de te verwachten ontwikkelingen binnen de landbouw alsmede op de perspectieven voor de landbouw in Flevoland.

De provincie kan binnen de vastgestelde Europese en nationale kaders de ontwikkelingen op provinciaal en regionaal niveau mede sturen, onder andere door middel van het ruimtelijke ordeningsinstrumentarium of door een gerichte inzet van middelen.

Doel van de nota is om aan te geven wat de te verwachten ontwikkelingen in de landbouw in Flevoland zijn en op welke wijze de provincie ontwikkelingen wil en kan beïnvloeden. De landbouwnota is geen uitwerking van het vigerende Omgevingsplan. Doorwerking van het aanvullend of gewijzigd provinciaal beleid zoals geformuleerd in deze nota, kan dan ook pas in veel gevallen plaatsvinden na herziening van het Omgevingsplan.

Het is de ambitie van de provincie dat in Flevoland in 2010 robuuste en toonaangevende agrarische productiegebieden aanwezig zijn, waar kwalitatief hoogwaardige producten op duurzame wijze worden voortgebracht.

Ten aanzien van de akkerbouw stelt de nota dat alle reden is te zoeken naar mogelijkheden die de inkomenspositie van de akkerbouwers in de provincie kunnen versterken (verbreding van de bedrijfsvoering). De verdere ontwikkeling van de vollegrondsgroenteteelt, de bollenteelt, de boomteelt en de teelt van siergewassen, wordt gezien als een kansrijk toekomstperspectief. De provincie verwacht dat de melkveehouderij in de komende 10 jaar haar positie in Flevoland zal versterken, onder meer door inplaatsing van melkveehouderij van buiten de provincie. Vormen van agrotoerisme hebben vooral kansen in de directe omgeving van natuurgebieden in de oostrand van de Noordoostpolder, de randmeerzones en in de directe omgeving van de recreatiecentra. Indien in de periode na 2005 door het Rijk meer mogelijkheden worden geboden voor vestiging van intensieve veehouderij in Flevoland, biedt deze tak ook goede perspectieven. De provincie wil vooralsnog nieuwvestiging van bedrijven met uitsluitend intensieve veehouderij in het buitengebied tegengaan en wil tevens voorkomen dat in het buitengebied op bestaande bedrijven zich onevenredig grote eenheden voor intensieve veehouderij kunnen gaan ontwikkelen.
In het kader van de herziening van het Omgevingsplan zal nader worden bezien in hoeverre het wenselijk is de ontwikkeling van de intensieve veehouderij in Flevoland nader te sturen.

De provincie acht verdere versterking van de bollenteelt als wisselteelt in Flevoland goed mogelijk, maar wijst de vestiging van projectlocaties voor permanente bollenteelt af, onder meer vanwege de risico's voor het milieu. Ten aanzien van de glastuinbouw richt het beleid van de provincie zich op concentratie van glastuinbouw op daarvoor aangewezen locaties: Ens en Luttelgeest. In het Omgevingsplan is vastgesteld dat niet langer de mogelijkheid wordt geboden tot erfvergroting voor bestaande bedrijven om glastuinbouw als neventak te starten. Wel zal de ontwikkeling van ondersteunend glas (zoals bijvoorbeeld voor de kweek van uitgangsmateriaal en tulpenbroei), in beperkte mate worden toegestaan. Met name in de boomteelt en de bollenteelt kan van ondersteunend glas sprake zijn. Gedacht kan worden aan een oppervlak van maximaal 1000 m². Ondersteunend glas hoort naar haar aard thuis op het bouwperceel van een bedrijf.

Indien de grootte van het erf niet toereikend wordt geacht voor het situeren van ondersteunend glas, kan een aanvraag tot erfvergroting worden ingediend. De voorgelegde plannen voor erfvergroting zullen door de provincie worden getoetst op de aspecten 'bedrijfseconomische behoefte', 'verkeersveiligheid' en 'landschappelijk inpassing'.

De provincie zal bij de herziening van het Omgevingsplan met nadere voorstellen komen voor de normering van ondersteunend glas en zal tevens aangeven in welke gebieden ondersteunend glas zal worden toegestaan. Daarbij zal ook nader worden onderzocht in hoeverre voor voormalige fruitteeltgebieden behoefte is aan mogelijkheden van geclusterde vestigingen van ondersteunend glas voor de boomteeltgebieden.

De provincie hecht waarde aan de verdere ontwikkeling van de biologische landbouw en zal zich inspannen om het BOVO-vierluik (Bedrijfsleven, Onderzoek, Voorlichting en Onderwijs) voor de biologische landbouw in Flevoland te behouden en versterken. *De mogelijkheden voor inrichting van de zone tussen Lelystad en Dronten worden hiertoe nader onderzocht.*

De boomteelt heeft in Flevoland goede perspectieven. De verwachting ten aanzien van de fruitteelt is dat de omvang van de productie in Flevoland de komende jaren ongeveer gelijk zal blijven of mogelijk iets zal dalen. Voor wat betreft de fruit- en boomteelt stelt de nota dat 'gelet op de huidige situatie de boomteelt zich bij voorkeur lijkt te kunnen ontwikkelen binnen de bestaande fruitteeltgebieden in Flevoland. In het kader van de herziening van het Omgevingsplan zal nader worden bezien in hoeverre het wenselijk is de ontwikkelingsmogelijkheden voor houtige hoogopgaande teelten zo veel mogelijk te clusteren'. De bij de nota behorende geschiktheidskaart voor de fruit- en boomteelt is gebaseerd op landschappelijke overwegingen en de gewenste concentratie van de desbetreffende teelten. In de gebiedsdelen 'zeer geschikt' wordt concentratie voorgestaan. In de zogenaamde 'open karakteristieke gebieden' zijn hoogopgaande teelten uit landschappelijke overwegingen ongewenst.
Voor wat betreft het buitengebied van de gemeente Dronten is af te lezen dat ten noorden, oosten en zuidwesten van Dronten gebieden zijn aangeduid als 'zeer geschikt'. Noordoostelijk van Swifterbant en westelijk van Biddinghuizen zijn gebieden aangeduid waar fruit- en boomteelt niet gewenst zijn vanwege de karakteristieke openheid.

Gebiedsplan voor natuur en landschap (2002)
Met de inwerkingtreding van de subsidieregeling Natuurbeheer 2000 (SN) en de subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer (SAN) is ook een nieuwe planvorm in het natuurbeleid geïntroduceerd: het gebiedsplan (vastgesteld 28 mei 2002). Er wordt onderscheid gemaakt in drie typen gebiedsplannen: natuurgebiedspannen, landschapgebiedsplannen en beheersgebiedsplannen. Het gebiedsplan voor natuur en landschap behelst de twee eerst genoemde plannen. In deze gebiedsplannen wordt geregeld welke gebieden in aanmerking komen voor rijkssubsidies en welke doelen daarbij worden nagestreefd. Op de begrenzingenkaart zijn aangegeven:

- bestaande natuur- en groengebieden;

- nieuwe natuur (begrensd in plannen relatienota voor december 1999);
- nieuwe natuur (nieuwe begrenzing);
- ecologische verbinding; en
- te ontwikkelen/nader te bepalen ecologische verbinding.

Voor wat betreft het buitengebied van Dronten is als 'nieuw natuur' aangegeven het gebied Roggebotstaete, dat omsloten wordt door bosgebieden van de EHS. *Roggebotstaete alsmede de omringende bosgebieden, maken geen deel uit van het plangebied Bestemmingsplan Buitengebied. Als te ontwikkelen ecologische verbindingszone zijn opgenomen:*
- *de verbinding tussen de Noordertocht en de Kamperhoek;*
- *de verbinding tussen bosgebied De Abbert en bosgebied Het Spijk.*

Gebiedsplan voor agrarisch natuurbeheer (2002)
Het gebiedsplan voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebiedsplan, vastgesteld in mei 2002) betreft de 'ruime jas'-begrenzing van 514 hectare beheersgebied, waarvan:
- 380 hectare criteriagebied;
- 100 hectare overig gebied;
- 34 hectare specifiek weidevogelgebied.

In het plan worden de natuur- en landschapsdoelstellingen beschreven voor de agrarisch beheerde gebieden. De begrenzing van de beheersgebieden worden vastgelegd en de na te streven natuurdoeltypen aangegeven.

De criteriagebieden zijn dié gebieden waar, uitgaande van bepaalde criteria, extra potenties voor ontwikkeling van natuurwaarden kunnen worden verwacht. Verwacht wordt dat agrarisch natuurbeheer hier op een duurzame wijze kan worden ingezet met perspectief voor de toekomst en meerwaarde oplevert voor de natuur in Flevoland. In de 'overige gebieden' zijn in zijn algemeenheid de potenties in mindere mate aanwezig.
Voor wat betreft het plangebied zijn de criteriagebieden met name de gebieden óf die grenzen aan de ecologische hoofdstructuur en de belangrijkste ecologische verbindingszones. Voor wat betreft de overige gebieden wordt zoveel mogelijk gezocht naar aansluiting aan een vaart, een tocht of een sloot. Ook aansluiting op bijvoorbeeld houtsingels en bermen kunnen op bepaalde plaatsen goede mogelijkheden bieden. Een gebied grenzend aan de IJsselmeerdijk is aangewezen als specifiek weidevogelgebied.
In dit soort gebieden worden bij voorkeur weidevogelpakketten afgesloten. Zowel pachters als landbouwondernemers komen in aanmerking voor beheerssubsidie.

Nota Flora en Fauna Flevoland (Over de kool en de geit)
Deze nota (vastgesteld op 4 februari 2003) geeft aan welk beleid de provincie de komende tijd zal voeren ten aanzien van in het wild levende plant- en diersoorten (soortenbeleid). De nota verwoord daarmee het provinciaal beleid voor de uitvoering van de Flora- en faunawet.

Het provinciale soortenbeleid is gericht op dié soorten(groepen) die (kunnen) voorkomen in een voor Flevoland karakteristieke leefomgeving: grote open wateren, moerasachtige milieus, bossen op zeeklei en (grootschalige) agrarische gebieden. Hiertoe is een aantal provinciale aandachtssoorten geselecteerd die volgens de provincie extra bescherming kunnen gebruiken.

Nota Archeologiebeleid provincie Flevoland
In deze nota (vastgesteld op 7 juni 2001) worden de doelstellingen van het provinciaal beleid voor de archeologische monumentenzorg als volgt geformuleerd:

- het duurzaam behoud van belangrijke archeologische waarden;
- het bevorderen van publiekbereik door ontsluiting en door participatie;
- het bevorderen van ruimtelijke kwaliteit door ontwikkeling van archeologische waarden.

Beleidsspeerpunt is onder meer het tegengaan van 'sluipende degeneratieprocessen' zoals bijvoorbeeld verdroging. De provincie streeft naar aankoppeling en integratie van het archeologiebeleid met het beleid op andere terreinen, zoals die van de ruimtelijke ordening, milieu, en natuur en landschap.

Ten behoeve van de signalering van archeologische waarden is de Archeologische Monumenten Kaart (AMK) ontwikkeld. De AMK betreft een kaart met de locaties en begrenzingen van gewaardeerde archeologische terreinen. Onderscheiden worden:

- terreinen van archeologische betekenis;
- terreinen van archeologische waarde;
- terreinen van hoge archeologische waarde;
- terreinen van zeer hoge archeologische waarde.

Terreinen waaraan de laatstgenoemde waarde is toegekend, zijn beschermde terreinen op grond van de Moumentenwet 1988 of terreinen waarvoor een procedure tot wettelijke bescherming loopt of wordt opgestart.
Binnen het plangebied van het Bestemmingsplan Buitengebied komen terreinen en locaties voor binnen alle genoemde waarden. Het Rivierduingebied Swifterbant is aangeduid als een terrein met 'hoge archeologische waarde'.

De IKAW (Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden) is een verwachtingskaart. Het geeft een voorspelling voor wat betreft de relatieve dichtheid van de archeologische waarden in de bodem. Dit gebeurt in drie categorieën: 'hoge verwachting', 'middelhoge verwachting', en 'lage verwachting'. *Binnen het plangebied van het bestemmingsplan komen alle drie de categorieën voor.*

De provincie hanteert de kaarten als toetsingskader en voor het vormgeven en evalueren van het gebiedsgericht beleid. Als ruimtelijk toetsingskader worden de AMK en de IKAW gebruikt voor het toetsen van bestemmingsplannen, verklaringen van geen bezwaar (ex artikel 19 WRO) en ontgrondingenvergunningen, op de mate waarin rekening wordt gehouden met archeologische waarden.

De provincie onderscheidt milieubeschermingsgebieden, waarin het behoud en de ontwikkeling van een specifieke milieukwaliteit centraal staat.
Het Rivierduingebied Swifterbant is binnen de provincie Flevoland één van de acht gebieden die - op basis van cultuurhistorisch-archeologische waarde - is aangewezen als milieubeschermingsgebied voor de bodem.
Voor deze gebieden gelden geen regels krachtens de provinciale Milieu-Verordening (PMV). Wel gelden voor deze gebieden regels in het kader van de ontgrondingenverordening [13]).

Streekplanuitwerking plaatsingsmogelijkheden windmolens (1999)
In 1991 is een overeenkomst gesloten tussen de ministeries van VROM en EZ en een aantal windrijke provincies, waaronder Flevoland. De provincie Flevoland heeft daarbij toegezegd om ruimtelijke randvoorwaarden te scheppen voor de realisatie van 125 MW windvermogen voor het jaar 2000. Het beleid is daarbij gericht op het benutten van een zo beperkt mogelijk aantal locaties, met een zo groot mogelijke energieopbrengst per locatie. *Een grootschalig windmolenpark in de vorm van lijnopstellingen is in de gemeente Dronten mogelijk op de IJsselmeerdijk. Dit windpark (Irene Vorrink) is inmiddels gerealiseerd*.

In Oostelijk Flevoland kunnen onder bepaalde voorwaarden enkele kleinschalige opstellingen en/of één cluster worden gerealiseerd. Er zal daarbij sprake moeten zijn van een zódanige ruimtelijke inpassing dat bestaande woonfuncties gehandhaafd kunnen blijven en dat zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met andere belangen (planologische, ecologische, landschappelijke, woon- en leefmilieu en economisch-technische aspecten). De kleinschalige opstellingen moeten bestaan uit ten minste 6 windturbines met een maximale ashoogte van 70 meter. Kleinschalige opstellingen kunnen niet worden gelokaliseerd op de in het streekplan aangegeven uit te sluiten gebieden. In het gebied ten westen van Biddinghuizen zijn twee kleinschalige lijnopstellingen toegestaan, met maximaal 10 turbines per lijn. Het oprichten van (solitaire) windmolens op of nabij het erf van agrarische bedrijven wordt niet toegestaan in Oostelijk Flevoland.

NB: inmiddels is het gemeentelijk beleid nader uitgewerkt en vond ook al een evaluatie van het gemeentelijk beleid op dit terrein plaats. Behalve de lijnopstelling op de IJsselmeerdijk zijn nog enkele lijnopstellingen in het buitengebied gerealiseerd. Zie verder paragraaf. 4.4., Gemeentelijk beleid.

[13]) Ten aanzien van acht milieubeschermingsgebieden voor de bodem geldt de bepaling van artikel 2, lid b uit de Ontgrondingenverordening Flevoland, dit is dat ontgrondingen met een diepte van meer dan 0,3 meter beneden maaiveld vergunningsplichtig zijn.

Ontwerp-beleidsregel windmolens (2006)
In de ontwerp-beleidsregel 'Windmolens' (d.d. 19 september 2006) geeft de provincie aan op welke wijze zij omgaat met de uitgangspunten zoals die in het Omgevingsplan Flevoland 2006 zijn geformuleerd met betrekking tot het windmolenbeleid. Het windmolenbeleid voorziet in concentratie, opschaling en sanering van de huidige situatie gericht op het bereiken van een grotere ruimtelijke kwaliteit van het landschap. De beleidsregel combineert daartoe een sanerings- en een ontwikkelingsdoelstelling. Door concentratie van de windmolens binnen een beperkt aantal opstellingen kan verbetering van het landschap bereikt worden.

Om te garanderen dat zowel de sanerings- als de ontwikkelingsdoelstelling voldoende gehaald wordt moet initiatiefnemer of exploitant een projectplan bij de gemeente indienen, waarin o.a. een landschapsontwerp is opgenomen en de berekening van de omvang van het vervangend vermogen. Voorts dient te zijn geregeld dat er een bijdrage wordt geleverd aan gebiedsgebonden projecten in of in de nabijheid van de nieuwe windmolenopstelling en dat de sanering is zekergesteld.

Het beleid gaat ervan uit, dat de realisering van nieuwe windmolens gepaard gaat met vermindering van het aantal bestaande molens. Dit kan alleen worden bereikt als de energieopbrengst en de daarmee samenhangende afmetingen van de nieuw te plaatsen windmolens groter zijn. Uiteindelijk moet dit leiden tot een afname van het aantal windmolens voor het gehele provinciale gebied met 50%.

Nieuwe windmolens zijn alleen toegestaan binnen een windmolenopstelling [14]). Solitaire windmolens zijn dus niet langer toegestaan. Nieuwe windmolenopstellingen hebben een omvang van 12 windmolens met een ashoogte van ten minste 100 meter.

[14]) De eenheid van een bij elkaar horende verzameling windmolens van gelijke afmeting en geplaatst op de bij deze verzameling behorende onderlinge technische afstand tussen de windmolens die bepalend is voor een optimale windvang van de molens.

Ontwerp-beleidsregel kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied (2006)
Met deze beleidsregel (d.d. 19 september 2006) geeft de provincie aan op welke wijze zij omgaat met de uitgangspunten zoals die in het Omgevingsplan Flevoland 2006 zijn geformuleerd met betrekking tot kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied. De beleidsregel geeft zicht in de wijze waarop de provincie de vitaliteit en duurzaamheid van het landelijk gebied wil behouden door een verdere ontwikkeling van de landbouw en van economische dragers in het landelijk gebied. Meer concreet verschaft de beleidsregel inzicht in de vestigings- en uitbreidingsmogelijkheden van kleinschalige niet-agrarische en agrarische aanverwante activiteiten in het landelijk gebied. Het vervangt uiteindelijk de beleidsregel 'niet-agrarische activiteiten in het landelijk gebied' zoals die op 25 maart 2003 is vastgesteld.

Voor een vitaal en duurzaam platteland wil de provincie meer ruimte bieden aan nieuwe kleinschalige niet-agrarische en agrarisch aanverwante functies en aan de vergroting van (voormalige) agrarische bouwpercelen.
Deze ontwikkelingen vragen echter wel om een zorgvuldige regie, zodat de reeds aanwezige functies worden beschermd, het onderscheid tussen het landelijk en het stedelijk gebied niet vervaagt, de kleinschalige ontwikkelingen landschappelijk goed worden ingepast, de verkeersveiligheid gewaarborgd blijft en de bestaande detailhandels- en voorzieningenstructuur niet wordt aangetast.

In deze beleidsregel wordt aangegeven welke grenzen de provincie hanteert voor de toelaatbaarheid van verschillende niet-agrarische en agrarisch aanverwante activiteiten en voor de vergroting van het (voormalige) agrarische bouwperceel. Boven deze grenzen vindt de provincie dat de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied niet meer zondermeer gewaarborgd is. Niet-agrarische en/of agrarisch aanverwante activiteiten op (voormalige) agrarische bouwpercelen zijn mogelijk, mits deze activiteiten in opzet en ontwikkelingsperspectief kleinschalig van karakter zijn en blijven.

Vergroting van de (voormalige) agrarische bouwpercelen en ontwikkeling van niet-agrarische en/of agrarisch aanverwante activiteiten is mogelijk, tenzij de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten worden aangetast. Hiervoor geldt dat:

- bij niet-agrarische en/of agrarisch aanverwante activiteiten de erfsingel behouden moet blijven of hersteld moet worden;
- de vergroting van het (voormalige) agrarische bouwperceel landschappelijk wordt ingepast, door middel van het herstellen of opnieuw aanplanten van de erfsingel;
- er naar gestreefd dient te worden, dat de vorm van het (voormalige) agrarische bouwperceel past in het aanwezige landschap.

4. 4. Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Dronten 2020
De Structuurvisie Dronten 2020 (vastgesteld door de gemeenteraad in 1997) geeft een weloverwogen koersbepaling voor de toekomstige ontwikkelingsrichting van de gemeente Dronten. De Structuurvisie biedt daarmee een kader voor het opstellen van bestemmingsplannen.

De Structuurvisie Dronten 2020 noemt als basiskwaliteit van de gemeente Dronten: groen, rust en ruimte. Deze komen in het buitengebied en in de kernen op verschillende wijze tot uitdrukking. Van belang zijn de herkenbare patronen, de openheid, de bosgebieden, de relatieve stilte en de aanwezigheid van natuur, naast de in cultuur gebrachte gronden.

Het beleid is erop gericht de landbouw ook in de toekomst een vitale maatschappelijke rol binnen Dronten te laten spelen. Als algemene uitgangspunten voor het Bestemmingsplan Buitengebied gelden:
- het bevorderen van een sterke agrarische structuur;
- het bieden van ruimte voor vernieuwing en ontwikkeling van de sector;
- een terughoudend beleid ten aanzien van de toevoeging landschappelijke en ecologische structuren;
- uitsluiting van nieuwe investiging of oprichting van zelfstandige niet agrarische functies, tenzij onder nader te bepalen voorwaarden in vrijkomende agrarische bebouwing;
- het dient mogelijk te zijn om in een daarvoor in aanmerking komend deel van het buitengebied glastuinbouw te vestigen;
- een optimale onderlinge afstemming tussen de agrarische sector en andere aspecten die voor een verantwoorde (ruimtelijke) ontwikkeling van Dronten van belang zijn.

In de Structuurvisie Dronten 2020 is tevens een landschappelijke zonering vermeld, die consequenties heeft voor het agrarisch gebruik. In het noordelijke deelgebied worden randvoorwaarden aan de agrarische bedrijvigheid gesteld om de aanwezige openheid te behouden. In het centrale deelgebied dient de landbouw zich aan te passen aan de aanleg van nieuwe infrastructuur en de uitbreiding van Dronten. In het zuidelijke gebiedsdeel zullen vooral de ontwikkelingen in de agrarische sector het beeld bepalen. Het landschappelijk raamwerk dient hier verstevigd te worden om de kwetsbaarheid van het landschapsbeeld voor de landbouw te verminderen.

De structuurvisie stelt dat in de provincie een geleding van dynamiek aanwezig is. Deze is hoog in het zuidelijk deel (rond Almere) en laag in het noordelijke deel (de Noordoostpolder). Dronten ligt daarbij op de overgang van de minder hoge naar de lage dynamiek. Op de langere termijn zal de dynamische zone echter steeds dichterbij Dronten komen te liggen. De oorzaken hiervoor zijn de verdergaande verstedelijking van Almere en de uitbouw van infrastructuur. Als ‘zeker’ worden beschouwd de aanleg van de Hanzelijn (met een station in de kern Dronten) en de A23. Een onzekere, maar mogelijke ontwikkeling is de Zuiderzeelijn.

Met de aanleg van deze infrastructuur zal Dronten op lange termijn derhalve in het 'nationale stedelijk netwerk' worden opgenomen. Hierdoor zal een grotere druk ontstaan op de woningmarkt, op bedrijventerreinen en op de recreatiebehoefte (en daarmee op het buitengebied).

Partiële herziening Bestemmingsplan Buitengebied met betrekking tot intensieve veehouderij in Dronten
De partiële herziening (1999) betreft een aanvulling op de voorschriften voor de agrarische bedrijfsbestemmingen in het vigerende plan Buitengebied van de gemeente Dronten. De herziening bestaat uit het bieden van een mogelijkheid tot de vestiging van een neventak die bestaat uit intensieve veehouderij of de uitbreiding van een reeds bestaande intensieve veehouderijtak op een bedrijf aan een maximum van een bedrijfsvloeroppervlakte en daarmee van de omvang van de bebouwing. Dit maximum bedraagt 2.000 m² per bedrijf. De agrariër kan zelf een keuze maken tussen een kleiner bebouwd oppervlakte van ten hoogste 2000 m² in één bouwlaag. Via een vrijstellingsbevoegdheid is een zijwaartse uitbreiding van het bouwperceel mogelijk van maximaal 50%.

Verkenning 'Windmolens in Dronten' (1997)
Het rapport 'Verkenning Windmolens in Dronten' geeft een overzicht van onder andere het vigerende beleid ten aanzien van windmolens, algemene gegevens ten aanzien van landschappelijke en milieukundige aspecten en een analyse van relevante aspecten. Op basis van deze overzichten zijn hoofdlijnen geformuleerd ten aanzien van het windmolenbeleid van de gemeente Dronten. Deze hoofdlijnen betreffen o.a.:

- de opstellingswijze (geen nieuwe solitaire molens, maar wel clusters of lijnopstellingen);
- landschappelijke aspecten (er dient te worden aangesloten op de ruimtelijke opbouw van de gemeente en het verkavelingspatroon);
- participatiemogelijkheden (agrariërs die geen windmolens mogen plaatsen krijgen elders mogelijkheden voor participatie).

In de verkenning is een uitwerking voor verschillende deelgebieden opgenomen. Er zijn drie categorieën aangegeven:

- niet toelaatbaar;
- zeer beperkt toelaatbaar;
- toelaatbaar onder voorwaarden.

Binnen de richtlijnen van de gebiedsindelingen is een locatieplan gemaakt. In het locatieplan zijn met name lijnopstellingen opgenomen langs een aantal waterlopen in het landelijk gebied. Naderhand bleek een aantal locaties niet realiseerbaar, onder andere vanwege technische aspecten.

Evaluatie windmolenbeleid gemeente Dronten (2003)
Het doel van de evaluatie windmolenbeleid (niet vastgesteld door de raad) is om duidelijkheid te krijgen over de resultaten van het uitgevoerde beleid, over de landschappelijke effecten van de gerealiseerde lijnopstellingen en de verdere ontwikkelingen voor windenergie.

In het gemeentelijk beleid uit 1997 waren mogelijkheden voor maximaal 205 windmolens (met een totaal vermogen van circa 113 MW) aangegeven.

Inclusief de Irene Vorrink-lijn (19 molens) zijn in de gemeente 89 molens in lijnopstellingen gerealiseerd met een totaal geïnstalleerd vermogen van 116 MW. Naast deze molens is ook nog een vergunning verleend voor 18 molens langs de Kubbetocht en de Zijdenettentocht, met een totaal vermogen van 45 MW. Deze molens zijn inmiddels gerealiseerd. Aan de Zeebiestocht is een lijnopstelling in aanleg.

Naast de lijnopstellingen staan nog 11 solitaire molens, met een totaal vermogen van 1,5 MW. Met minder molens is meer vermogen gerealiseerd. Dit komt door de hogere masten en grotere rotordiameters.

Over het algemeen zijn er weinig negatieve milieueffecten in de zin van veiligheid, geluid en slagschaduw, behalve eventueel de landschapsbeleving. Aansluitend op het provinciaal beleid, worden geen nieuwe solitaire windmolens meer geplaatst. Het uitsterfbeleid (waarbij solitaire windmoleneigenaren het recht krijgen om mee te participeren in eventuele toekomstige nieuwe lijnopstellingen of op te schalen lijnopstellingen), wordt voortgezet.

Belangrijkste conclusie uit de evaluatie is dat, na het realiseren van de twee lijnen aan de Kubbetocht en Zijdenettentocht en de lijn aan de Zeebiestocht, het buitengebied van de gemeente Dronten ‘vol’ is voor wat betreft windmolens. De lijnopstellingen die zijn geplaatst, zijn geordend en grotendeels passend in het landschap. Er is niet één nieuwe lijnopstelling acceptabel in het landschapsbeeld. Het noordelijk deel van Dronten wordt nauwelijks beïnvloed door de aanwezigheid van windmolens. Dit stukje oorspronkelijk en open polderlandschap is waardevol en moet intact blijven. Windmolens zijn hier ongewenst.

Collegebesluit B&W inzake participatie in windmolenopstellingen (1999)

De gemeente heeft de volgende bepalingen vastgesteld om participatie in windmolenlijnopstellingen te regelen:

- voordat een bouwvergunning in behandeling wordt genomen, dient aangetoond te worden dat de mogelijkheden voor participatie zijn onderzocht;
- participatie dient mogelijk te zijn voor aanliggende kavels (aan overzijde van waterloop), waarop dan geen lijn meer gerealiseerd kan worden. Participatie dient ook mogelijk te zijn voor bewoners van woningen die zijn gelegen binnen een afstand van 700 meter van de buitenste molen van een lijnopstelling;
- aanliggende grondgebruikers kunnen participeren; pas daarna wordt een artikel 19-procedure gestart.

Gemeentelijke Verkeer- en Vervoerplan (2004)
Het primaire doel van het gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP) is:

- het vastleggen van de functie van wegen en straten binnen de totale verkeerskundige en ruimtelijke structuur;
- het ontwikkelen van een toetsingskader om een verantwoorde keuze van de oplossingsrichtingen te maken bij het ontwerpen van (toekomstige) verkeersmaatregelen;
- verkrijgen van inzicht in de benodigde maatregelen, prioriteiten en kosten.

Als beleidsdoelstelling is geformuleerd 'het bevorderen van de verkeersveiligheid en het daarbij realiseren van een goede bereikbaarheid voor alle verkeersdeelnemers binnen de gemeente Dronten en het beperken van de verkeershinder'.

Door de gemeente Dronten is in 1999 een wegencategorisering vastgesteld. Deze categorisering is in het kader van het GVVP opnieuw bekeken en op onderdelen bijgesteld. Binnen de gemeente Dronten kent de A6 een stroomwegfunctie. De wegen in een 30 km/uur-zone zijn wegen met een erftoegangsfunctie. De overige wegen (*waaronder de meeste wegen in het buitengebied)* zijn wegen met een gebiedsontsluitende functie.

Het beleid van de gemeente Dronten is erop gericht, om op grond van verkeerskundige en economische gronden, te komen tot een realisering van de N23, waarbij in eerste instantie de nadruk ligt op de verbinding Dronten-Lelystad. Door de raad is in 2002 een voorkeur uitgesproken voor een principe-tracé. Een groot gedeelte van het tracé loopt parallel aan de Hanzelijn. Het streven is om in 2010-2012 de N23 te hebben gerealiseerd, waarbij in principe de aanleg wordt gecombineerd met de aanleg van de Hanzelijn. *Figuur 12* geeft het voorkeurstracé voor de N23 weer.

Ten aanzien van het traject Dronten-Kampen bestaan in het kader van de N23 op dit moment geen plannen. Wel gaat de provincie in 2007 aan de gang met het aanleggen van parallelwegen langs de Hanzeweg, om zo het aantal afslagbewegingen naar de aangrenzende percelen te verminderen.

Welstandsnota gemeente Dronten (2004)
In de Welstandnota (raadsbesluit 27 mei 2004) is het gemeentelijk welstandsbeleid beschreven en uitgewerkt in welstandscriteria. De hoofddoelstelling is het handhaven van de huidige aanwezige gebouwde en ongebouwde kwaliteit, waarbij op onderdelen de kwaliteit kan worden aangescherpt. Nieuw beleid wordt in toegankelijke vorm geformuleerd.

De gemeente voert haar ruimtelijk kwaliteitsbeleid vanuit verschillende invalshoeken en met verschillende beleidsinstrumenten. Onder meer het bestemmingsplan heeft een vrij directe en concrete relatie met het welstandbeleid. Het bestemmingsplan regelt onder meer de functie en het ruimtebeslag van bouwwerken. Het bestemmingsplan regelt echter niets over de architectuur van bouwwerken. Hiervoor zijn in de welstandsnota de welstandscriteria geformuleerd.

Figuur 12. Voorkeurstracé N23 (Bron: Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan)

4. 5. Wet- en regelgeving

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet (Nb-wet) is de Nederlandse uitwerking van het internationale beleid, vastgesteld in de Habitat- en Vogelrichtlijn. Per 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Vanaf dat moment heeft Nederland de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving verankerd. Provincies zijn in hoofdzaak het bevoegd gezag bij het verlenen van een Natuurbeschermingswetvergunning. Doel van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet 1998) is het geven van wettelijke bescherming aan terreinen en wateren met bijzondere natuur- en landschapswaarden.
De wet richt zich op de bescherming van specifieke natuurwaarden in de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. In de artikelen 19d, 19e, 19f en 19h is een zogeheten 'afwegingskader' neergelegd. Aan de hand ervan moeten bestuursorganen beoordelen of plannen, projecten of andere handelingen met gevolgen voor een richtlijngebied, al dan niet onder speciale voorwaarden kunnen doorgaan.
Het afwegingskader bestaat grofweg uit de volgende stappen:

- bestuursorganen moeten bij het nemen van beslissingen over plannen, projecten of andere handelingen, rekening houden met de instandhoudingsdoelstellingen van de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Bestuursorganen zullen tevens moeten beoordelen of van het plan, project of andere handeling, significante gevolgen kunnen uitgaan;
- is dat niet het geval, dan kan worden volstaan met het rekening houden met de instandhoudingsdoelstelling van het richtlijngebied;
- in andere gevallen, als wel significante gevolgen worden verwacht, zal een passende beoordeling moeten worden gemaakt. Als hieruit blijkt dat het plan, project of de overige handeling de natuurlijke kenmerken van het richtlijngebied aantast, kan slechts om een dwingende reden van groot openbaar belang en bij afwezigheid van een alternatief, dat plan, project of die andere handeling worden toegestaan. Tevens zal in compensatie moeten worden voorzien.

De toepassing van de Nb-wet heeft dus consequenties voor de besluitvorming van verschillende overheden, waaronder gemeenten. De specifieke natuurwaarden binnen de richtlijngebieden moeten bij besluiten als essentiële waarde integraal worden meegewogen.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (2002) vormt, samen met de Natuurbeschermingswet 1998, het belangrijkste juridische kader voor de bescherming van de natuur. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-beginsel. In de praktijk betekent dit dat bepaalde handelingen ten aanzien van planten en dieren slechts onder strikte voorwaarden mogelijk zijn. De wet heeft dan ook de nodige consequenties en gevolgen voor ruimtelijke ingrepen.
De artikelen 8 tot en met 12 van de wet bevatten de algemene verbodsbepalingen. Het gaat hier om handelingen die het voortbestaan van planten en dieren in gevaar kunnen brengen.

Deze bepalingen zijn niet alleen van belang voor bijvoorbeeld ruimtelijke ingrepen, zoals infrastructurele werken, bebouwing en herinrichting, maar ook voor bijvoorbeeld werkzaamheden in het kader van onderhoud en beheer, inclusief beheerswerkzaamheden in natuurgebieden, bosbouw, en dergelijke.

Initiatiefnemers moeten tijdens de uitwerking van hun plannen of tijdens het plannen van werkzaamheden het volgende in kaart brengen:
- welke beschermde dieren- en plantensoorten komen in en nabij het plangebied voor?
- leidt het realiseren van het plan tot handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet?
- kan het plan op zódanige wijze worden aangepast dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd worden?
- is om het plan uit te kunnen voeren ontheffing (ex artikel 75 van de Flora- en faunawet) van de verbodsbepalingen vereist?

Zoals eerder aangegeven zijn de bepalingen ten aanzien van de soortbescherming uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn overgenomen in de Flora- en faunawet.

Programma Beheer
Begin 2000 is de nieuwe subsidieregeling voor de inrichting en het beheer van natuur, het Programma Beheer ingevoerd.
Het Programma Beheer is de uitwerking voor het beheer van natuur, bos en landschap op grond van de Nota Dynamiek en Vernieuwing (1995). In het Programma Beheer staan de volgende doelstellingen centraal:
- resultaatgericht beheer van natuur, bos en landschap en de daaraan gerelateerde recreatie;
- aandacht en ruimte voor particulieren in het natuurbeheer;
- aandacht voor de doelen van natuur, bos en landschap buiten de EHS.

Om deze doelstellingen te realiseren omvat dit programma twee nieuwe subsidieregelingen voor de subsidiëring van agrarisch natuurbeheer en natuurbeheer. Dit zijn de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer (SAN) en de Subsidieregeling Natuurbeheer (SN). De Regeling beheersovereenkomsten en natuurontwikkeling (Rbon) is per 1 januari 2000 ingetrokken.
Om gebruik te maken van het nieuwe subsidiestelsel dienen de begrenzingenplannen, die opgesteld waren in het kader van de Rbon, vervangen te worden door zogeheten gebiedsplannen. De begrenzingenplannen van de Rbon hebben betrekking op de zogeheten ‘relatienotagebieden’. Deze gebieden waren natuurontwikkelingsprojecten, beheers- of reservaatsgebieden. In de nieuwe regeling Programma Beheer is alleen nog sprake van beheers- en natuurgebieden.

5. AFSTEMMING WATER- EN MILIEUBELEID

In dit hoofdstuk wordt aangegeven waar en hoe afstemming plaatsvindt tussen het ruimtelijk beleid en het water- en milieubeleid. Weliswaar hebben de drie beleidsvelden ieder hun eigen specifieke taken en eigen werken, maar er is ook sprake van een aanvullende werking ten opzichte van elkaar. Het bestemmingsplan kan door middel van de bestemmingskeuzen aanwijzingen geven en voorstellen doen in de richting van het water- en milieubeleid.

Omgekeerd kunnen waterbeheersplannen en milieubeleidsplannen richting geven aan een functietoedeling. Hieronder wordt ingegaan op een aantal thema's die voor het bestemmingsplan van belang zijn.

5. 1. Watertoets, waterparagraaf en watertoetsproces

In het waterbeleid is het accent de laatste jaren sterk komen te liggen op de watersysteembenadering en op het integraal waterbeheer. Het rijksbeleid en het provinciale beleid zijn gericht op de ruimtelijke functietoedeling (bijvoorbeeld ten aanzien van landbouw en natuurbeheer), op het terugdringen van het areaal aan verdroogde gebieden (kwantiteitsbeheer) en het beschermen tegen wateroverlast. Daarnaast wordt uitgegaan van verbetering van de kwaliteit van het water (kwaliteitsbeheer).

Waterschappen hebben op grond van de Wet op de Waterhuishouding een belangrijke taak gekregen met betrekking tot het waterbeheer. In de waterbeheersplannen dienen zij functies aan het water toe te kennen. Daarbij dienen zij tevens te zorgen voor afstemming met het ruimtelijk beleid. Het primaat voor het waterbeheer in de gemeente Dronten ligt bij het Waterschap Zuiderzeeland. Daarnaast is ook Rijkswaterstaat betrokken in de hoedanigheid van beheerder van het buitendijkse oppervlaktewater.

Watertoets
Een andere belangrijke ontwikkeling in het waterbeleid is het aspect van de Watertoets. De Watertoets is het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het kader voor de Watertoets wordt gevormd door het vigerende beleid zoals geformuleerd in de Vierde Nota Waterhuishouding, Waterbeleid 21^{e} eeuw, de Europese Kaderrichtlijn water, de Nota Ruimte en de beleidslijn Ruimte voor de rivier.

De Watertoets toetst ruimtelijke plannen en besluiten op waterhuishoudkundige aspecten. Doel ervan is het waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundige relevante ruimtelijke plannen en besluiten. De 'winst' die wordt behaald bij de Watertoets, ligt bij de vroegtijdige betrokkenheid en informatievoorziening.

Met betrekking tot de inhoudelijke aspecten van de watertoets is met de notitie 'De Watertoets toegepast in Flevoland' (vastgesteld door het Bestuurlijk Overleg WB 21 [15]) op 3 september 2003) een eerste handreiking gegeven. In deze notitie wordt onder meer een handreiking gegeven voor het opstellen van een waterparagraaf. De waterparagraaf in het onderhavige bestemmingsplan sluit hierop aan. De waterparagraaf bij een bestemmingsplan moet mede gebaseerd worden op het advies van de waterbeheerder, zodat wateraspecten volwaardig meegenomen worden in de bestuurlijke afweging.

Waterparagraaf
In het kader van de Watertoets is afgesproken dat ieder ruimtelijk plan een waterparagraaf zal bevatten waarin een aantal aspecten wordt behandeld.
In 'De Waterparagraaf, handreiking water in bestemmingsplannen' van VROM wordt aangegeven welke verschillende aspecten in een waterparagraaf aan de orde dienen te komen. De waterparagraaf in het bestemmingsplan bestaat uit:

- de beschrijving van de huidige situatie van het watersysteem;
- de beschrijving van het waterrelevante beleid en toekenning van waterhuishoudkundige functies;
- overeenstemming en knelpunten;
- afspraken over haalbaarheid.

De identificatie van de overeenkomsten en knelpunten tussen grondgebruik, bestemmingen en de waterhuishoudkundige functies en doelstellingen, wordt omschreven en geanalyseerd in paragraaf 7.11. (Planuitgangspunten) waarin de uitgangspunten ten aanzien van water aan de orde komen. In deze paragraaf wordt ook een beschrijving gegeven van maatregelen om de knelpunten op te heffen.

Zoals in paragraaf 9.2. van dit bestemmingsplan is verwoord, is het moeilijk om de economische uitvoerbaarheid in cijfers aan te geven. Wat betreft de maatregelen op het gebied van water kan gezegd worden dat deze grotendeels door de verschillende overheden gefinancierd en/of gesubsidieerd zullen worden. Het gaat om maatregelen die met name in het kader van het waterbeheersplan zullen worden uitgevoerd en waarvoor in dat kader reeds afspraken zijn gemaakt over de financiële haalbaarheid. Het Bestemmingsplan Buitengebied fungeert hierbij slechts als beoordelingskader.

Het watertoetsproces
Begin oktober 2003 is er overleg geweest tussen de gemeente Dronten en het Waterschap Zuiderzeeland. In dit overleg is aangegeven welke beleidslijnen relevant zijn voor de waterparagraaf. Op 27 oktober 2004 is opnieuw overleg geweest, waarin de eerder toegestuurde aandachtspunten zijn besproken en verder zijn afspraken gemaakt over het wateradvies zoals dat door het waterschap opgesteld wordt.

[15]) Het Bestuurlijk Overleg WB 21 bestaat uit de 6 Flevolandse gemeenten, het Waterschap Zuiderzeeland, Rijkswaterstaat Directie IJsselmeergebied en de Provincie Flevoland.

Hierna heeft het waterschap op 9 november 2004 haar officiële wateradvies opgesteld en toegestuurd. Het wateradvies alsmede het verslag van het overleg op 3 oktober 2003 en de memo zoals besproken op 27 oktober 2004, zijn opgenomen in bijlage 2.

5. 2. Beschrijving van het watersysteem

Watersystemen
Water is in de gemeente Dronten voor verschillende functies van belang. Het heeft een functie voor de landbouw, voor de natuur, voor de drinkwatervoorziening, voor de industrie en voor de recreatie. De Hoge Vaart en de Lage Vaart vormen de ruggengraat van het watersysteem.
In Oostelijk Flevoland heeft het aanwezige maaiveldverloop tot twee peilgebieden geleid: de hoge afdeling (NAP -5,20 m en de lage afdeling (NAP -6,20 m). Lokaal zijn in beide systemen relatief hoge peilen ingesteld met behulp van stuwen. Dit laatste komt vooral voor in de 'hoge afdeling'.

Grondwater
De kwaliteit van het grondwater varieert per locatie. De Flevopolders hebben grotendeels brak grondwater. In circa 40% van dit gebied is sprake van zoet grondwater. Met name vanuit de Veluwe kwelt zoet grondwater naar de polder. Vooral in de oostrand van Oostelijk Flevoland heeft dit zoet grondwater tot gevolg.

Kwelwater
Dijkskwel is het gevolg van een verschil in waterstand aan weerszijden van de ringdijken. Door dit peilverschil stroomt water via de bodem de polder in. Het meeste kwelwater komt terecht in de kwelsloten direct aan de binnenzijde van de dijk. De kwaliteit van dijkskwel is goed (zoet en relatief schoon IJsselmeerwater).

Regionale kwel kan uit twee richtingen komen: vanuit de randmeren en vanuit het IJsselmeergebied. Beide kwelstromen worden veroorzaakt door het verschil in (grond)waterstand tussen de polder en het omringende gebied. Vooral in de oostrand van de Flevopolders, in mindere mate ook de Noordoostpolder, komt kwel vanuit het Veluwe-massief en het Drents Plateau terecht in drainagesystemen in landbouwgebied (landbouwkundige kwel) en in de diepliggende tochten en vaarten. De kwaliteit van deze regionale kwel varieert in kwaliteit. Het meeste grondwater komt vanuit relatief ondiepe grondwatersystemen en is vaak zout- ijzerrijk. Grondwater vanuit diepe systemen is overwegend goed (zoet en schoon water afkomstig van heuvelruggen). Meer naar het midden en westen van de Flevopolders is sprake van regionale kwel afkomstig vanuit het IJsselmeergebied. De kwaliteit van de aanwezige bodemlagen van het IJsselmeer, de Zuiderzee-afzettingen, maken dat deze kwel een mindere kwaliteit kent; relatief voedselrijk en licht brak.

Aan- en afvoer van water
Aanvoer van water kan in het algemeen nodig zijn voor:
- tegengaan van droogteschade in de landbouw;

- glastuinbouw en andere gevoelige teelten;
- ter bestrijding van nachtvorstschade in de fruitteelt in het voorjaar;
- veedrenking;
- doorspoeling voor wat betreft waterkwaliteit;
- natuurgebieden;
- beregening in tijden van droogte;
- bevloeiing.

De glastuinbouw en andere gevoelige teelten worden gedurende het gehele jaar van water voorzien. De overige gebruiksvormen behoeven vrijwel uitsluitend aanvoer van water in de zomermaanden.

Het overtollige water in de bodem, veroorzaakt door neerslag en kwel, wordt grotendeels afgevoerd door middel van een drainagestelsel (ontwatering). De drainagebuizen, ook wel drains genoemd, komen uit in de kavelsloten die het water naar de tochten of vaarten leiden. De tochten komen uit in vaarten en het stelsel van vaarten leidt het water naar de gemalen die zorgen voor de afwatering.

Berging van water
Als de tot afvoer gekomen neerslag en kwelwater groter is dan de capaciteit van de gemalen, zal het water in de tochten en vaarten stijgen. Het water wordt tijdelijk opgevangen in deze watergangen (berging). Bij grote stijgingen van het oppervlaktewater (> 20 cm) dienen ook de kavelsloten en wegsloten als bergingswatergang. Na een periode van berging wordt het overtollige water uit het gebied gemalen.

Waterkering
De Ijsselmeerdijk, de Ketelmeerdijk en de Vossemeerdijk hebben een functie ten behoeve van de primaire waterkering. In verband met de te verwachten waterspiegelstijging zijn de waterkeringen opgehoogd. Om de toekomstige dijkversterkingen mogelijk te maken, worden gronden gereserveerd (vrijwaringszones). Binnen het gereserveerde gebied mogen in beginsel geen nieuwe belemmeringen worden opgeworpen die de verbreding en verhoging van de dijk frustreren.

5. 3. Het water-relevante beleid

Kaderrichtlijn Water
In 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) vastgesteld. De richtlijn vormt, samen met de Vierde Nota Waterhuishouding, Waterbeleid 21^{e} eeuw, de Nota Ruimte en de beleidslijn ‘ Ruimte voor de rivier’ het beleidskader voor de Watertoets. De richtlijn anticipeert op veranderende omstandigheden als klimaatsverandering, zeespiegelstijging en bodemdaling.

De KRW beoogt de aquatische ecosystemen en waterafhankelijke terrestische natuur voor achteruitgang te behoeden, te beschermen en te verbeteren. Het concrete doel van de KRW is een goede ecologische en een goede chemische toestand van het water. In beginsel moet dit doel in 2015 behaald zijn.

De Kaderrichtlijn Water introduceert het denken in stroomgebieden. Dat gaat uit van het simpele feit dat water zich niet houdt aan lands- en bestuurlijke grenzen, maar z'n natuurlijke loop heeft binnen stroomgebieden. Om aan de voorwaarden van de KRW te kunnen voldoen, moeten waterbeheerders binnen een stroomgebied afspraken maken en samenwerken. Het doel is uiteindelijk dat in het stroomgebied sprake is van schoon water, waarin een gevarieerd natuurlijk leven voorkomt. De KRW stelt namelijk eisen aan de chemische (geen verontreinigende stoffen) en ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater. In 2009 moet er één beheersplan zijn voor een heel stroomgebied.

Nationaal Bestuursakkoord Water (2003)
In februari 2001 sloten Rijk, Interprovinciaal overleg, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de Startovereenkomst Waterbeleid 21e eeuw. Daarmee werd een eerste stap gezet in het tot stand brengen van de noodzakelijke gemeenschappelijke aanpak van het waterbeleid. Twee jaar later worden de resultaten van die samenwerking neergelegd in het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). Het akkoord geeft aan welke instrumenten ingezet worden om de opgave te realiseren, welke taken en verantwoordelijkheden iedere partij heeft en hoe partijen elkaar in staat willen stellen hun taken uit te voeren. Ten aanzien van het benodigde instrumentarium wordt onder meer afgesproken dat op basis van de evaluatie van het proces van de watertoets, de Handreiking Watertoets[16]) aan te passen.

Stroomgebiedsvisie Flevoland
Op basis van de 'Nota Anders omgaan met water', waarin het Rijk de hoofdlijnen van het 'Waterbeleid voor de 21^{e} eeuw' (WB21) heeft uitgezet, zijn inrichtingsprincipes voor het watersysteem vastgelegd in de Stroomgebiedsvisie Flevoland, die mede kaderstellend zijn voor het omgevingsbeleid.

De Stroomgebiedsvisie Flevoland (vastgesteld op 11 december 2003) is een visie waarin een integrale aanpak wordt gepresenteerd voor de waterproblematiek van de toekomst ten gevolge van klimaatverandering en bodemdaling. Hierbij wordt een integratie tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening nagestreefd. Doelstellingen zijn het:

- vaststellen van de wateropgaven voor watertekort en wateroverschot;
- in relatie hiermee aangeven van oplossingsrichtingen;
- stellen van randvoorwaarden voor de inrichting van de ruimte, waarbij water als ordenend principe wordt beschouwd.

[16]) Handreiking Watertoets 2 (2003): de watertoets is een waarborg voor water ruimtelijke plannen en besluiten. Vanaf de ondertekening van de startovereenkomst WB 21 (14 februari 2001) moet de watertoets worden toegepast. De watertoets is vastgelegd in nationaal en provinciaal beleid en in juni 2003 is de watertoets wettelijk verankerd in het Besluit op de ruimtelijke ordening. De centrale gedachte achter de watertoets is dat initiatiefnemer en waterbeheerder tijdens de planontwikkeling overeenstemming bereiken over water in het ruimtelijk plan.

Het ambitieniveau van de Stroomgebiedsvisie ten aanzien van wateroverlast is het nastreven van een zódanige ruimtelijke inrichting van het watersysteem in Flevoland, dat de kans op voorkomen van inundatie gemiddeld over het hele agrarische gebied eens per 80 jaar bedraagt. In de lage gebieden, waar een hoge inundatierisico ontstaat, mag terug worden gegaan tot een veiligheid met een inundatiekans van eens per 50 jaar. Het gaat hierbij om gebieden noordwestelijk en zuidelijk van Emmeloord en het gebied ten oosten van Almere. *Op de lange termijn voldoet ook een gebied ten noordoosten van Dronten niet meer aan het minimale beschermingsniveau tegen wateroverlast (inundatierisico 2030 en inundatierisico 2100). Consequentie hiervan zal zijn dat op termijn in dit gebied mogelijk meer berging noodzakelijk is en dat de drooglegging zal afnemen*.

Het ambititieniveau voor wateroverlast is hoger dan de landelijke norm. Een belangrijke reden hiervoor is dat men het gehele agrarisch gebied geschikt wil houden voor de verschillende landbouwvormen, zowel voor akkerbouw, alsook hoogwaardige land- en tuinbouw en glastuinbouw.

In Oostelijk Flevoland wordt met generieke maatregelen[17]) een wateropgave van 4,6 miljoen m³ opgelost. Voor de resterende wateropgave worden drie oplossingsrichtingen aangegeven: ecologische zone, recreatieplas en bergen in stedelijk gebied. De verwachting is dat een combinatie van de drie genoemde oplossingen zal worden aangewend.

De ruimteclaim van de generieke maatregelen is nagenoeg nul. Indien deze maatregelen worden genomen kunnen de huidige functies blijven bestaan. Voor de oplossingsrichtingen van de resterende wateropgave is wel ruimte noodzakelijk (in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland gaat het om een ruimteclaim van ongeveer 150 ha).

Nota Ruimte (2006)
In de Nota Ruimte is als ruimtelijke strategie voor het beleid voor water op nationaal niveau gekozen voor ‘anticiperen op en meebewegen met water’. Er is voor gekozen om water te beschouwen als één van de structurerende principes voor bestemming, inrichting en gebruik van de ruimte. Voor de waarborging van de veiligheid tegen overstromingen geeft het rijk meer ruimte aan de grote rivieren en aan de kustverdediging.

De nota vermeldt voorts dat bestuurlijk is overeengekomen dat alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten een waterparagraaf moeten bevatten, als resultaat van het uitgevoerde watertoetsproces. Vanuit de toezichthoudende rol op ruimtelijke plannen zal het rijk provinciale en gemeentelijke plannen en besluiten toetsen op de uitvoering van de watertoets en nagaan in hoeverre de algemene uitgangspunten van het ruimtelijk waterbeleid zijn meegewogen.

[17]) Generieke maatregelen: afvoerblokkering in natuurgebieden, maximaal vasthouden in natuurgebieden, aanleg van duurzame oevers langs de hoofdvaarten en optimaal vasthouden in landbouwgebied

Vooruitlopend op een mogelijke versterking van de primaire waterkeringen wordt in principe geen uitbreiding van de bestaande bebouwing toegestaan in een zone van 100 meter binnendijks en 175 meter buitendijks [18]). Hiervan zijn de windturbines uitgezonderd. De definitieve zones worden in overleg tussen het rijk, de waterkeringsbeheerder en de provincies bepaald en in onder meer bestemmingsplannen verankerd.

Omgevingsplan Flevoland 2006
In het Omgevingsplan (ontwerp, vastgesteld bij besluit van GS van 28 februari 2006) worden de functies van (onderdelen van) het watersysteem weergegeven. De functies beschrijven de bestemming in waterhuishoudkundige zin van het op en in de bodem vrij aanwezige water (het watersysteem), met het oog op de daarbij betrokken belangen. De functies maken duidelijk aan welke waterhuishoudkundige eisen moet worden voldaan. De functie-eisen kunnen zowel betrekking hebben op de (grond)waterkwaliteit en -kwantiteit, als op de inrichting en het beheer van oevers, waterbodems en waterhuishoudkundige infrastructuur. De toegekende functies zijn richtinggevend voor de taakuitoefening voor alle bij de waterhuishouding betrokken instanties.

Aan het buitengebied van Dronten is de functie 'agrarisch water' toegekend. Aan het Rivierduingebied Swifterbant is de nevenfunctie' water voor behoud archeologisch erfgoed' van toepassing. In het oostelijk- en zuidwestelijk deel van de gemeente moet rekening worden gehouden met kwetsbaar ondiep grondwater. In *figuur 13* zijn de functies en doelen van het watersysteem weergegeven.

In het ontwerp Omgevingsplan Flevoland 2006 wordt in hoofdstuk 5, Beleidskader voor het landelijk gebied, nader ingegaan op het onderdeel water in het landelijk gebied. Voor de gebieden met de functie 'agrarisch water' is de norm voor wateroverlast gemiddeld 1 keer per 80 jaar en maximaal 1 keer per 50 jaar. Voor de functies 'water voor bos en natuur' en 'water voor bos en natuur EHS met milieutekort verdroging' worden geen normen voor wateroverlast gehanteerd. Het grootste gedeelte van Flevoland voldoet tot 2050 aan de provinciale normen voor wateroverlast.

De wateropgave zal gebiedsgericht worden opgelost, waarbij de trits *vasthouden-bergen-afvoeren* het uitgangspunt is. De ruimtelijke weergave hiervan zijn de wateroplossingsgebieden. Dit zijn de waterhuishoudkundige afwateringsgebieden waar, in overleg met gebiedspartners, naar maatregelen wordt gezocht om de aanwezige wateropgave aan te pakken. Dit gebeurt in twee stadia. *Een groot deel van het buitengebied van de gemeente Dronten is aangemerkt als wateroplossingsgebied.*
De wateropgave voor de middellange termijn moet in 2015 daadwerkelijk opgelost zijn, terwijl voor de opgave op de lange termijn (2050) in 2009 tussen de gebiedspartners overeenstemming over de oplossingsrichtingen moet zijn.

[18]) In het plangebied van het onderhavige bestemmingsplan worden de IJsselmeerdijk en de Ketermeerdijk tot de primaire waterkeringen gerekend.

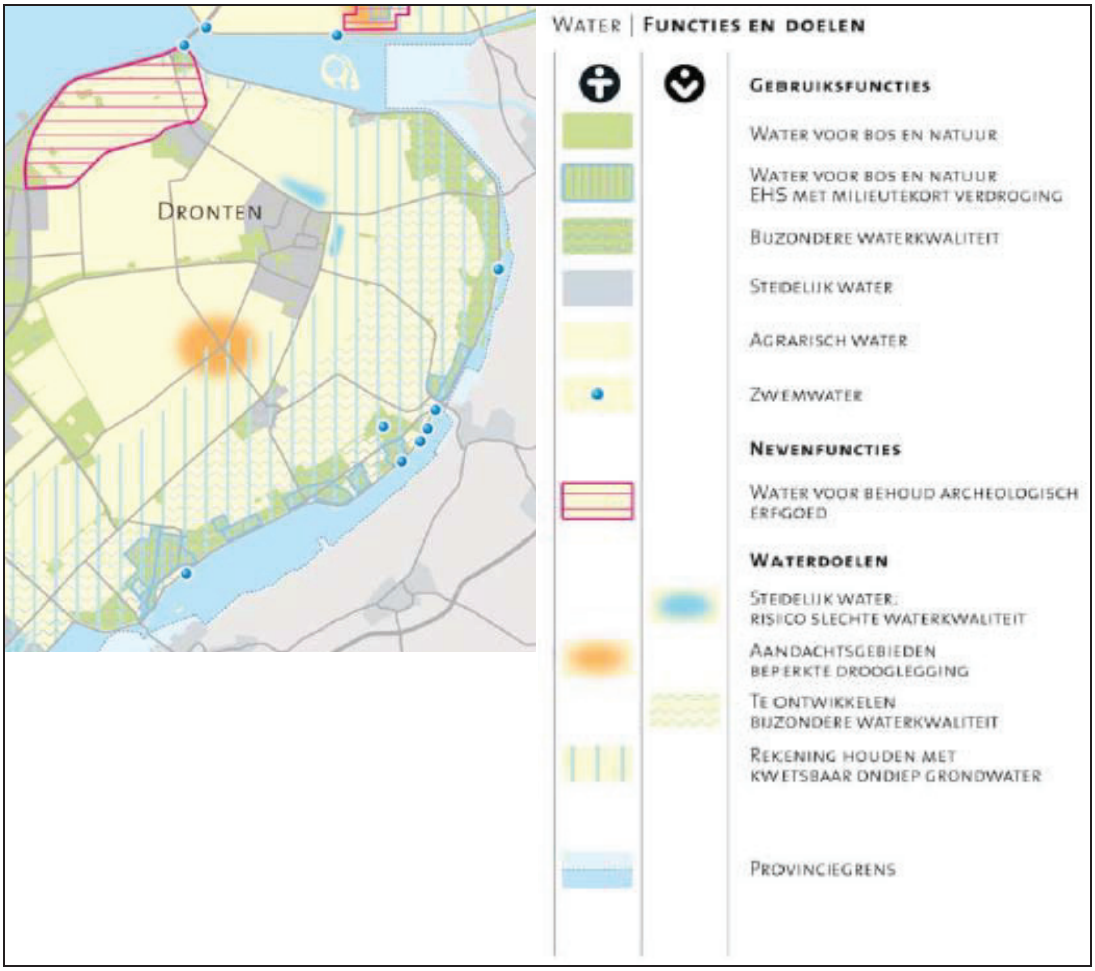

Figuur 13. Functies en doelen watersysteem (Bron: Ontwerp Omgevingsplan Flevoland 2006)

Naar verwachting kan de wateropgave voor 2015 met betrekkelijk eenvoudige maatregelen en zonder grote maatschappelijke gevolgen worden opgelost. Voor de lange termijn moet rekening worden gehouden met zwaardere, meer ingrijpende maatregelen. Het afstemmen van het waterbeheer op de diverse functies is een complexe zaak. De afweging van maatregelen voor het waterbeheer en de koppeling tussen waterhuishouding en ruimtelijke ordening, worden uitgewerkt in het gewenste grond- en oppervlaktewaterregime (GGOR). In het 'Nationaal bestuursakkoord Water' is vastgelegd dat de provincie hiervoor de kaders stelt en het waterschap vóór 2010 het GGOR uitwerkt. Waterbeheersdoelstellingen en beheersmaatregelen voor peilbeheer, grondwaterbeheer, kwalitatief en kwantitatief beheer worden in het GGOR geprioriteerd.

Gestreefd wordt naar het ontwikkelen en instandhouden van een zodanige grondwatersituatie (zowel kwalitatief als kwantitatief) dat naast een duurzaam gebruik tevens een duurzame ontwikkeling van natuur en bosgebieden is gewaarborgd.

Van grondwater dient zo effectief mogelijk gebruik te worden gemaakt, waarbij verspilling wordt voorkomen.

Waterbeheersplan 2002-2005
Het Waterschap Zuiderzeeland heeft onlangs het nieuwe Waterbeheersplan 'Water in beweging' vastgesteld. Het waterbeheersplan omvat een samenhangend en integraal beheersbeleid ten aanzien van het watersysteem [19]). Het plan vormt daarmee de basis voor het te voeren waterbeheer en de toetsing hiervan in de voorliggende planperiode.

Vertrekpunten in het beleid van het waterschap zijn het zorgdragen voor een integraal waterbeheer, uitgaande van een watersysteembenadering en duurzaamheidprincipes. De hoofddoelstelling is 'het bereiken en behouden van gezonde en veerkrachtige watersystemen die door hun inrichting en beheer bijdragen aan een veilig en duurzaam, leefbaar beheersgebied Zuiderzeeland'.

Voor de interne veiligheid is het beleid van het waterschap erop gericht bij hoge interne waterstanden eventuele wateroverlast binnen een waterhuishoudkundig deelgebied te houden. Doordat het water zo lang mogelijk wordt vastgehouden, vindt geen afwenteling plaats naar lager gelegen gebieden.

Bij het waterbeheer betrekt het waterschap de mogelijkheid om het archeologisch erfgoed ter plaatse te behouden en in de toekomst veilig te stellen. De aandacht voor de relatie cultuurhistorie/archeologische waarden en het waterbeheer komt vooral tot uiting in peilbesluiten, gebiedsgerichte projecten en bij het waterbeheer in speciale gebieden. Voor wat betreft het plangebied betreft dit het milieubeschermingsgebied 'Rivierduingebied Swifterbant'.

Bij ruimtelijke planvorming over functieverandering zal het waterschap zo vroeg mogelijk in het proces de effecten op het watersysteem in beeld brengen en adviseren (watertoets). Alle aan het water gerelateerde consequenties kunnen zo worden meegewogen in de besluitvorming.

Wat betreft de waterkwaliteit streeft het waterschap er naar dat alle oppervlaktewateren en waterbodems in 2010 voldoen aan een minimum waterkwaliteitsniveau.

In een aantal gebieden in het beheersgebied van Zuiderzeeland wordt een integraal samenhangende aanpak toegepast via het zogenaamde gebiedsgerichte beleid. Per gebied worden door de betroken partijen afspraken gemaakt over de gewenste ontwikkelingen van de kwaliteiten van het gebied. Het gaat daarbij om zowel ecologische, ruimtelijke, economische als milieuhygiënische aspecten.

---

[19]) Een watersysteem is gedefinieerd als een, in een bepaald gebied, aanwezig samenhangend geheel van grond- en oppervlaktewater (inclusief oevers, waterbodems en technische infrastructuur), de daarin voorkomende planten en dieren, alsook de daarbijbehorende chemische en biologische processen.

Voor zes geselecteerde strategische gebieden is inmiddels een gebiedsgerichte samenwerking gestart. *De Randmeerzone Oostelijk Flevoland is één van deze gebieden en behoort (gedeeltelijk) tot het plangebied van dit bestemmingsplan.* Speciale aandacht gaat uit naar de waterkwaliteit en de relatie water en ruimte.

Functietoekenning en normdoelstellingen
Voor Flevoland zijn de waterhuishoudkundige functies opgenomen in het Omgevingsplan. De waterhuishoudkundige functies die hierin zijn toegekend aan gebieden en aan wateren, zijn richtinggevend voor het beleid en beheer van het waterschap. Sprake is van een inspanningsverplichting om de toegekende functies en de daarbijbehorende doelstelingen en normen te realiseren.

In het waterbeheersplan is uitgegaan van provinciale functietoekenning en zijn enkele functies [20]) waar nodig verder uitgewerkt, onderverdeeld en gedetailleerd. Dit geresulteerde in een functiekaart voor de wateren in het beheersgebied *(zie figuur 14).* In het plan wordt de gehanteerde functietoekenning beschreven en zijn per functie de bijbehorende normen [21]) vermeld.

Met betrekking tot het peilbeheer is het beleid dat het waterschap het peilbeheer in de komende planperiode gaat toetsen aan het NW-normpeil. Dit is het Normaal Waterpeil dat maximaal 10 à 20 dagen per jaar optreedt of wordt overschreden. Met deze benadering wordt een goede relatie gelegd tussen het peilbeheer en het aangrenzende grondgebruik, de kwel, de neerslag en de grootte van het gebied.

Binnen de functie ‘agrarisch water’ zijn de waterpeilen, en daarmee de drooglegging, afgestemd op de optimale drainagediepte voor een peilgebied. Uitgangspunt vormt daarbij het NW-normpeil. Met voornoemd peilbeheer wordt bij de algemene landbouwkundige ontwateringcriteria aangesloten, behorende bij de verschillende grondgebruiken op verschillende bodemsoorten.

Op de functiekaart is het gebied ten oosten van de Hoge Vaart aangegeven als ‘agrarisch gebied’ met bijzondere ecologische potenties. Het gaat om oppervlaktewateren met reeds bestaande of mogelijk te ontwikkelen natuurwaarden. Bij (her)inrichting, beheer en onderhoud wordt rekening gehouden met de ontwikkelingsmogelijkheden van natuurwaarden in en langs de watergangen.

[20]) Een functie is daarbij gedefinieerd als een waterhuishoudkundige bestemming van het op en in de bodem vrij aanwezige water.

[21]) Deze normen kunnen betrekking hebben op alle relevante onderdelen van het watersysteem (kwaliteit en kwantiteit (grond)water, bodem, oevers alsook de biologische component).

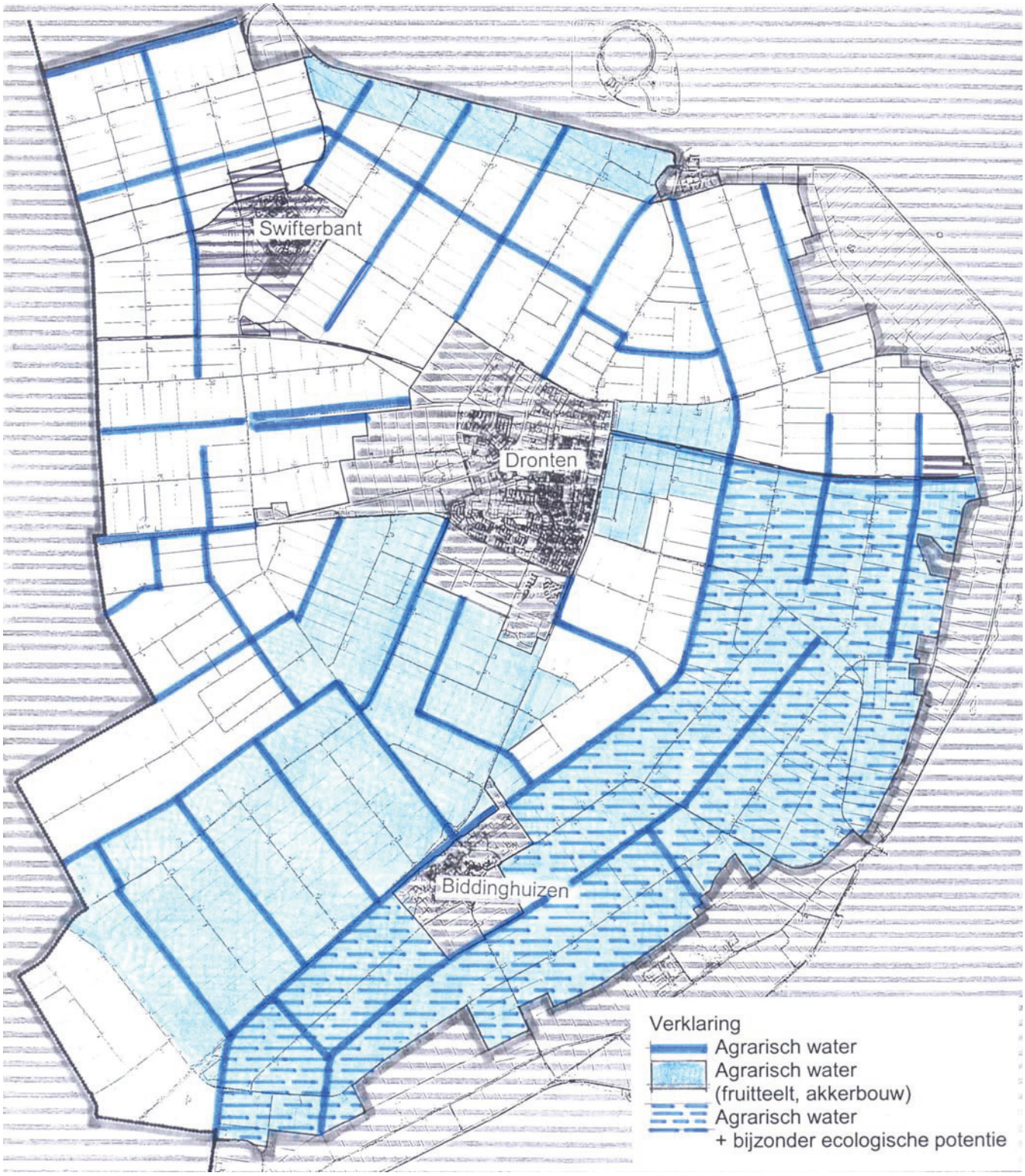

Figuur 14. Functiekaart voor de wateren (Bron: Waterbeheersplan 2002-2005, Waterschap Zuiderzeeland)

Het te voeren waterbeheer
Ten aanzien van het te voeren waterbeheer zal onder meer samen met de provincie een waterkansenkaart worden opgesteld.
De kaart zal als instrument worden gebruikt om, vanuit het watersysteem (on)wenselijke, ruimtelijke ontwikkelingen aan te geven. De huidige ruimtelijke structuur van het beheersgebied dient hierbij als uitgangspunt.

Ten aanzien van de water(bodem)kwaliteit in het agrarisch gebied streeft het waterschap naar het beheersbaar houden van de verslechtering van de waterkwaliteit als gevolg van de toename van meer milieubelastende teelten. Gestreefd wordt naar duurzame oplossingen gericht op de aanpak van emissies van met name bestrijdingsmiddelen, stikstof en fosfaat. Recent zijn voor emissies vanuit de landbouw algemeen geldende regels van kracht.

De kwaliteit en hoeveelheid van het grondwater is van groot belang voor de ontwikkeling van natuurwaarden. Vooral de kwel op korte afstand langs de dijkzones is van goede kwaliteit. In deze zones zijn de mogelijkheden voor ecologische ontwikkeling perspectiefvol.

De Hoge Vaart is door deze kwel een bron van goed water. Vanuit dit perspectief is het gewenst om bedrijven met een milieubelasting benedenstrooms van de Hoge Vaart te realiseren. In het open landbouwgebied is de kwaliteit van het grondwater matig tot slecht. De mogelijkheden voor de ontwikkeling van bijzondere ecologische waarden zijn hier dan ook beperkt. Dit geldt, met uitzondering van de dijkzones, ook voor de noordwestelijke zone met kwel uit het Ketelmeer, het Markermeer en het IJsselmeer.

5. 4. Afstemming milieubeleid

Het milieubeleid en de daarop gebaseerde regelgeving spelen een steeds toenemende rol bij het ruimtelijke ordeningsbeleid. Via beide beleidsterreinen is de bescherming van de kwaliteit van de (leef)omgeving in het geding. Het ruimtelijke ordeningsinstrument daarvoor is milieuzonering: het aangeven van de situering van milieubelastende activiteiten (bedrijfsterrein) en milieugevoelige functies ten opzichte van elkaar. In de toelichting bij een bestemmingsplan dient aangegeven te worden op welke wijze aan dat beleid gestalte wordt gegeven, waarbij ook rekening gehouden moet worden met harde en minder harde richtlijnen die op basis van milieuhygiënische criteria in de jurisprudentie ontwikkeld zijn. Zo dient onder meer ingevolge de Wet geluidhinder, voorafgaand aan de vaststelling van een bestemmingsplan, duidelijkheid te bestaan over de akoestische gevolgen van bepaalde ingrepen en de aanvaardbaarheid daarvan.

Aan de hand van een aantal ‘v-thema’s’ wordt eerst in algemene zin in gegaan op een aantal milieuknelpunten in de gemeente Dronten.
Daarna wordt in paragraaf 5.5. het milieurelevante beleid behandeld. In paragraaf 5.6., 5.7. en 5.8. worden de voor het plangebied relevante milieuaspecten behandeld, te weten geluidhinder, lichthinder en hinder door bedrijven. Paragraaf 5.9. gaat in op het onderdeel ‘externe veiligheid’.

In hoofdstuk 7, Planuitgangspunten, wordt nader ingegaan op de afstemming tussen het milieubeleid en het ruimtelijke ordeningsbeleid en worden de door de gemeente gemaakte keuzes aangegeven.

Vermesting
Op rijke gronden is de soortenrijkdom van planten gering. De kleigrond in de gemeente is voedselrijk. Door het toepassen van meststoffen wordt de kleigrond verder verrijkt. Bij overbemesting vindt uitspoeling plaats naar oppervlakte- en grondwater. De landelijke normen moeten ervoor zorgen, dat geen excessen optreden.

Verzuring
De uitstoot van ammoniak (NH_3) is met die van zwaveldioxide (SO_2) en stikstofoxiden (NO_x) de belangrijkste oorzaak van verzuring. Deze stoffen zijn in belangrijke mate afkomstig uit de industrie en het verkeer (SO_2 en NO_x) en uit de landbouw (NH_3). De mate waarin deze effecten optreden, is onder meer afhankelijk van de gevoeligheid van bodem- en grondwater voor verzuring. De verzuringsproblematiek met betrekking tot de landbouw hangt zeer nauw samen met het mestprobleem. Beide hebben te maken met de mineralenkringloop op veehouderijbedrijven.

Verspreiding
Onder verspreiding wordt verstaan de introductie van schadelijke stoffen die zich van bodem, water en lucht verspreiden in het milieu. Binnen dit thema zijn vanuit de agrarische sector met name de gewasbeschermingsmiddelen van belang. Een meer algemeen voorkomend milieuprobleem dat in hoofdzaak onder dit thema te vatten is, wordt gevormd door de problematiek van water- en bodemverontreiniging.

Verdroging
Verdroging leidt tot een versterkte verarming van de natuur door het optreden van vochttekorten, mineralisatie van de bodem en wijzigingen in de kwelstromen (en dus waterkwaliteit). Behalve de invloed op natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten, kan verdroging ook doorwerken naar de landbouw. Enerzijds kan de bestrijding van verdroging gevolgen hebben door bijvoorbeeld het beperken van beregenings- en/of drainage-activiteiten. Anderzijds kunnen ook landbouwgronden direct schade ondervinden door grondwaterstanddaling als gevolg van drinkwaterwinning of beregening van nabijgelegen percelen.

Verstoring
Geluidhinder, stankhinder, lichthinder en externe veiligheid zijn milieuaspecten die vallen onder het thema verstoring. Op deze aspecten wordt in de volgende paragrafen nader ingegaan.

5. 5. Het milieu-relevante beleid

Nationaal Milieubeleidsplan 4
In het Nationaal Milieubeleidsplan (2001) wordt gesteld dat de Nederlandse landbouw moet verduurzamen.

Op dit moment is er veel verandering gaande in de landbouw. Enkele belangrijke algemene trends zijn een afnemend areaal, een aanhoudende schaalvergroting, een kleinere rol voor de bulkproductie en hogere eisen van de consument.

Ook binnen de verschillende sectoren zijn grote verschuivingen gaande:
- een tweedeling in de melkveehouderij [22]);
- een afname van de intensieve veehouderij [23]);
- een groei van de tuinbouw en de bloembollenteelt;
- druk op mogelijkheden voor de akkerbouw;
- een groei van de biologische landbouw.

Deze ontwikkelingen moeten door de overheid gestuurd worden, teneinde te komen tot een duurzame landbouw. Om te komen tot de juiste balans tussen landbouw en natuur, zijn voor de lange (tot 2030) en de korte termijn (tot 2010) een aantal uitgangspunten geformuleerd. Voor de periode tot 2010 gaat het onder meer om de volgende uitgangspunten:
- er is aanpassing noodzakelijk van een deel van het milieubeleid voor de landbouw. Het gaat hierbij om het generieke beleid voor ammoniak, stikstof, fosfaat, zware metalen en bestrijdingsmiddelen en om het gebiedsgericht beleid ten aanzien van ammoniak, fosfaat en het bestrijden van verdroging;
- buiten de natuurgebieden en de zones hieromheen krijgt de landbouw kansen op ontwikkeling;
- voor de aanpak van verdroging en herstel van de gewenste waterkwaliteit wordt aangesloten bij de watersysteembenadering.

Omgevingsplan Flevoland 2006
De provincie onderscheidt *milieubeschermingsgebieden*, waarin de ontwikkeling van en specifieke milieukwaliteit centraal staat. Tot de milieubeschermingsgebieden voor de bodem behoren het Roggebotzand, een gedeelte van de randmeerzone Oostelijk Flevoland *en het Rivierduingebied Swifterbant. Dit laatste gebied behoort tot het plangebied van het onderhavige bestemmingsplan.* Het Roggebotzand (buiten het plangebied gelegen) behoort eveneens tot de milieubeschermingsgebieden voor stilte. In de milieubeschermingsgebieden bevordert de provincie de bescherming van de kwaliteit van de bodem met het oog op de aanwezigheid van abiotische, biotische of cultuurhistorische waarden.

Milieuprogramma 2004 gemeente Dronten
Met het Milieuprogramma 2004 (vastgesteld op 6 juli 2004) wordt beoogd:
- integraal en op hoofdlijnen aan te geven welke milieuactiviteiten de gemeente Dronten in 2004 wil uitvoeren. De integratie van milieuaspecten in andere beleidsvelden dan milieu (ruimtelijke ordening, bouwen, wonen, verkeer en vervoer, etc.) vormt daarbij een belangrijk aandachtsveld (externe integratie);

[22]) Enerzijds richting schaalvergroting, anderzijds richting extensieve biologische landbouw.
[23]) Minder bedrijven, minder dieren per bedrijf.

- de milieutaken in 2004 planmatig uit te voeren, ook in relatie tot de overige beleidsvelden.

5. 6. Geluidhinder

De Wet geluidhinder heeft als belangrijkste doel het bestrijden en voorkomen van geluidhinder. Op grond van de wet zijn verschillende vormen van geluidhinder te onderscheiden die directe raakvlakken hebben met de ruimtelijke ordening. Met betrekking tot het landelijk gebied van Dronten, dient rekening te worden gehouden met wegverkeerslawaai, spoorwegverkeerslawaai, industrielawaai en vliegverkeerslawaai.

Wegverkeerslawaai
Tijdens de voorbereiding van een bestemmingsplan kan het noodzakelijk zijn om akoestisch onderzoek uit te voeren naar de geluidbelastende effecten van wegen en spoorwegen. Dergelijk onderzoek moet inzicht geven in de geluidbelasting van nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen zoals woningen, scholen en gebouwen met een functie voor de gezondheidszorg.

De enige hindergevoelige functies in het bestemmingsplangebied betreffen woningen bij de agrarische bedrijven in het buitengebied. Voorliggend bestemmingsplan staat geen uitbreiding van het aantal (bedrijfs-)woningen toe. De wijziging van bestaande bedrijfspanden naar woonfuncties is eveneens niet toegestaan. Hierdoor ontstaan geen zogenaamde nieuwe situaties in de zin van de Wet geluidhinder. Daarnaast voorziet het bestemmingsplan niet in de aanleg van nieuwe of wijziging van bestaande infrastructuur. Derhalve treedt ten aanzien van infrastructuur geen nieuwe situatie of reconstructie in de zin van de wet op.

Op grond van de Wet geluidhinder hebben alle wegen een geluidzone, tenzij sprake is van een woonerf, een 30-km-gebied of een gemeentelijke geluidsniveaukaart waaruit blijkt dat de geluidsbelasting op 10 meter uit de as van de meest nabijgelegen rijstrook 50 dB(A) of minder bedraagt.

Aangezien in het buitengebied geen of weinig woonerven of 30-km-gebieden voorkomen, heeft een groot aantal doorgaande wegen in het plangebied een zone. De zones zijn aangegeven op de geluidsniveaukaart (GNK) van de gemeente Dronten (Geluidsniveaukaart wegverkeerslawaai 2013, bijlage 2.1, zoneplichtige wegen 2013 gemeente Dronten). De geluidsniveaukaart is als *bijlage 3* opgenomen.

De geluidsniveaukaart geeft van de wegen in het buitengebied de exacte ligging van de 50 dB(A)-contouren aan. De ligging van een contour is afhankelijk van de verkeersintensiteit, de toegestane snelheid van het autoverkeer en de aard van de wegverharding.

Met de consequenties van het wegverkeerslawaai op geluidgevoelige functies is, voorzover noodzakelijk, rekening gehouden. Op de plankaart zijn de contouren aangegeven als een specifieke aanvullende bestemming.

Binnen de contouren mag geen *nieuwe* geluidgevoelige bebouwing worden opgericht. De *bestaande* geluidgevoelige bebouwing langs de zoneplichtige wegen mag niet dichter naar de weg toe worden gebouwd. Nieuwe geluidsgevoelige bebouwing wordt in dit plan niet mogelijk gemaakt. *Figuur 15* geeft de zoneplichtige wegen binnen het plangebied weer.

Spoorwegverkeerslawaai
Langs spoorwegen zijn zones aanwezig waarbinnen geluidsgrenswaarden gelden; dit systeem is vergelijkbaar met de regeling voor wegverkeerslawaai. *In het bestemmingsplangebied zijn geen gronden aanwezig die binnen de wettelijke zones langs spoorwegen vallen.*

Door ontwikkelingen zoals de aanleg van de Hanzespoorlijn en eventueel de Zuiderzeespoorlijn, zal een deel van het grondgebied in het bestemmingsplan binnen de wettelijke zones langs het spoor gaan vallen. In deze zones dient bij de aanleg van het spoor de toelaatbare geluidsbelasting in acht te worden genomen. De beoordeling van de geluidsbelasting van de nieuwe spoorlijnen heeft plaatsgevonden in het kader van het betreffende tracébesluit [24]).

Akoestisch onderzoek naar spoorweglawaai en eventueel noodzakelijke maatregelen en geluidhinderprocedures vormden onderdeel van de betreffende tracébesluiten. Ten behoeve van de Hanzespoorlijn wordt een afzonderlijk bestemmingsplan opgesteld. De Hogere grenswaarden Hanzelijn (verleend in het kader van het Tracébesluit) zijn als *bijlage 4* opgenomen.

Het Tracébesluit geeft aan dat voor <u>nieuwe</u> bebouwing binnen een afstand van 500 m van het midden van de spoorlijn een geluidsberekening uitgevoerd moet worden. Dat geldt dus ook voor een kilometer brede strook in het buitengebied (500 meter aan weerszijden van het spoor).

Industrielawaai
Ten aanzien van het industrielawaai geldt een overeenkomstig de Wet geluidhinder vastgelegd beleid. Van belang is in hoeverre delen van het buitengebied binnen de directe invloedssfeer van industrieterreinen liggen waar 'zoneringsplichtige inrichtingen' uit de Wet geluidhinder (artikel 41) aanwezig zijn of zijn toegestaan.

In het plangebied zijn geen terreinen aanwezig of geprojecteerd waarop zogenaamde categorie A-inrichtingen in de zin van het 'Inrichtingen en vergunningenbesluit milieubeheer' zijn toegelaten.

---

[24]) Uit het akoestisch onderzoek dat voor de gemeente Dronten is uitgevoerd, blijkt dat na toepassing van bronmaatregelen de geluidbelasting ter plaatse van een aan aantal geluidgevoelige bestemmingen op een aantal plaatsen de voorkeurgrenswaarde van 57 dB(A) wordt overschreden. Onderzocht is of deze overschrijding teruggebracht kan worden door het plaatsen van geluidsschermen. Voor de gemeente is een schermvoorstel opgesteld. De daarbij gehanteerde uitgangspunten leiden tot 24 hogere waarden voor woningen vanwege het railverkeer. Voor de verspreid liggende woningen in het buitengebied worden hogere waarden voorgesteld. Geluidsschermen worden in het buitengebied niet doelmatig geacht (bron: Tracébesluit Hanzelijn.Toelichting op Het Nieuw Land. December 2003).

Figuur 15. Zoneplichtige wegen (Bron: Geluidsniveaukaart wegverkeerslawaai 2013, definitief eindrapport)

De wettelijke geluidzones rond dergelijke terreinen die op een bestemmingsplankaart aangegeven moeten worden, zijn daarom geen onderdeel van dit Bestemmingsplan Buitengebied. De geluidscontour van de mestdrogerij aan de Colijnweg valt wel in het Bestemmingspan Buitengebied. De geluidszone is op de plankaart weergegeven.

Vliegverkeerslawaai
De Luchthaven Lelystad ligt buiten het plangebied. Langs de luchthaven zijn zones aanwezig waarbinnen geluidsgrenswaarden gelden. Deze geluidszones vallen niet over het plangebied. *In het bestemmingsplangebied zijn aldus geen gronden aanwezig die vallen binnen de wettelijke geluidszones van de luchthaven.*

5. 7. Luchtkwaliteit

5.7.1. Beleidskader en grenswaarden

Het Besluit Luchtkwaliteit 2005 is het vigerende luchtkwaliteitsbeleid. Het Besluit Luchtkwaliteit bevat de wettelijke grens- en richtwaarden voor de luchtkwaliteit in Nederland, alsmede de wijze waarop deze luchtkwaliteit gerapporteerd dient te worden.

De grenswaarden uit het Besluit geven kwaliteitsniveaus aan voor de buitenlucht. Daarbij zijn alle locaties van belang, met uitzondering van de arbeidsplek die is uitgezonderd op grond van de Arbeidsomstandighedenwet (artikel 2, eerste lid). De normen uit het Besluit Luchtkwaliteit gelden dus niet alleen op plekken waar mensen bloot worden gesteld.

De grenswaarden uit het Besluit Luchtkwaliteit die in de praktijk in Nederland knelpunten op kunnen leveren zijn:
- jaargemiddelde concentratie NO2 (stikstofdioxide): 40 mg/m³;
- jaargemiddelde concentratie PM10 (fijn stof): 40 mg/m³;
- 24-uursgemiddelde concentratie PM10: 50 mg/m³
  (welke niet meer dan 35 maal per jaar mag worden overschreden).

Met het vaststellen van het Besluit Luchtkwaliteit 2005 is het toegestaan een standaardaftrek voor deeltjes van natuurlijke oorsprong (zeezout) toe te passen. Voor de gemeente Dronten bedraagt deze aftrek 4 mg/m³.

Voor de 24-uursgemiddelde norm is in de Meetregeling Luchtkwaliteit 2005 het volgende opgenomen: ‘uitgaande van de niet voor zeezout gecorrigeerde jaargemiddelde concentratie van PM10, wordt het voor zeezout gecorrigeerde aantal overschrijdingsdagen van de 24-uursgemiddelde grenswaarde van 50 mg/m³ verkregen, door het op de gebruikelijke wijze bepaalde aantal overschrijdingsdagen met 6 dagen te verminderen’.

Bij zeer drukke (ondergrondse) parkeergarages zou de grenswaarde voor benzeen ook nog een knelpunt kunnen zijn. De concentraties van de overige stoffen uit het Besluit Luchtkwaliteit te weten zwaveldioxide (SO2), koolmonoxide (CO), stikstofdioxide (NOx) en lood (Pb) - komen nergens in - Nederland in de buurt van de grenswaarden voor de desbetreffende stoffen. Het Bestemmingspan Buitengebied Dronten heeft geen grote concentratie van zeer veel parkeerbewegingen tot gevolg. Hiermee is uitgesloten dat concentratie van benzeen de grenswaarde ten gevolge van het bestemmingsplan zal overschrijden. Daarom is het redelijk om bij de beoordeling van de gevolgen van het Bestemmingsplan Buitengebied voor de luchtkwaliteit alleen nader in te gaan op de concentraties voor NO2 en PM10.

5.7.2. Huidige situatie

De concentraties van NO2 en PM10 in de huidige situatie (jaartal van meeste recent beschikbare informatie: 2004) zijn afkomstig van berekening met het CAR-II model versie 4.0.0 uitgevoerd door de provincie Flevoland. In de huidige situatie zijn de hoogste berekende concentraties ter plaatse:

- jaargemiddelde concentratie NO2 28,4 mg/m³;
- jaargemiddelde concentratie PM10: 24,2 mg/m³ (inclusief zeezout aftrek);
- 24-uursgemiddelde concentratie PM10: 13 overschrijdingen van de 24-uursgemiddelde grenswaarde van 50 mg/m³ (inclusief zeezout aftrek).

Deze concentraties liggen allen onder de wettelijke grenswaarden.

5.7.3. Toekomstige situatie

De geplande ontwikkeling mag het in acht nemen van de grenswaarden in de toekomst niet in gevaar brengen. Het Bestemmingsplan Buitengebied behelst een overwegend conserverend plan, waarbij de bestaande situatie wordt vastgelegd. Het bestemmingsplan leidt niet tot een (extra) verkeersaantrekkende werking [25]). Ook brengt het bestemmingsplan zelf geen emissies met zich mee. De voorgestane ontwikkelingen die met het plan mogelijk worden gemaakt zullen geen zodanige nieuwe luchtverontreiniging toe voegen dat daardoor grenswaarden zouden kunnen worden overschreden.

[25]) Een extra verkeersaantrekkende werking van minder dan 500 motorvoertuigbewegingen per etmaal wordt door de provincie als niet significant gezien. Een extra verkeersaantrekkende werking van meer dan 500 motorvoertuigbewegingen per etmaal wordt door de provincie als significant gezien, waarvoor aparte luchtkwaliteitsberekeningen uitgevoerd moeten worden. Indien de uitvoering van het plan zelf emissies tot gevolg heeft (bedrijvigheid) dan dient er ook een aparte luchtkwaliteitsberekening te worden uitgevoerd.

De ontwikkelingen die het Bestemmingsplan Buitengebied mogelijk maakt hebben geen of geen noemenswaardige verkeersaantrekkende werking. Het effect van een eventuele extra verkeersaantrekkende werking is dusdanig klein - een maximale toename van de jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide (NO2) en fijn stof (PM10) van minder dan 0,2 μg/m³ op 5 meter van de as van de weg - dat deze niet leidt tot een overschrijding van een grenswaarde uit het Besluit Luchtkwaliteit 2005. Het Bestemmingsplan Buitengebied heeft daarnaast geen emissies tot gevolg die de luchtkwaliteit dusdanig nadelig beïnvloeden dat grenswaarden uit het Besluit Luchtkwaliteit 2005 worden overschreden.

De prognoses bij een autonome ontwikkeling (zonder de ontwikkeling van het bestemmingsplan) voor de jaargemiddelde concentratie voor NO2 en PM10 en het aantal overschrijdingen van de 24-uursgemiddeldenorm voor PM10, zijn in onderstaande tabel weergegeven en liggen dusdanig ver onder de grenswaarden, dat er redelijkerwijs vanuit kan worden gegaan dat de extra lokale bijdrage van het onderhavige plan aan de luchtvervuiling niet tot een overschrijding van de grenswaarden leidt.

Geconcludeerd kan worden dat luchtkwaliteit geen belemmering is voor de van ontwikkeling van het Bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Dronten [26]).

Tabel 5: Hoogst berekende concentraties gemeente Dronten bij een autonome ontwikkeling

	Jaargemiddelde concentratie NO2 in µg/m³	**Jaargemiddelde concentratie PM10 in µg/m³**	**Aantal overschrijdingen van 24-uursgemiddelde norm PM10 van 50 µg/m³**
Grenswaarde	***40,0***	***40***	***35***
2004	28,4	24,2	13
2010	21,9	24,6	15
2020	21,1	24,1	12

5. 8. Agrarische bedrijven

Agrarisch milieubeleid

Voor de agrarische bedrijven is het agrarisch milieubeleid van belang.
Zaken die hierbij een rol spelen zijn:

- de afstand van agrarische bedrijven tot gevoelige functies (woningen, bos- en natuurgebieden). Dit in verband met stankhinder en voor verzuring gevoelige gebieden;
- het beleid ten aanzien van de nieuwvestiging en uitbreiding van glastuinbouwbedrijven en intensieve veehouderijbedrijven;
- de plaatsing van mestopslagplaatsen, opslag en/of gebruik van gronden voor baggerspecie, en dergelijke;

[26]) Bron: Handreiking luchtkwaliteittoets provincie Flevoland. Versie 1.0, d.d. 30 november 2005. vastgesteld door Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland op 12 december 2005.

- de bollenteelt;
- verdroging.

Beleid ten aanzien van de hierboven genoemde punten is onder meer geformuleerd in de volgende beleidsnotities en wetten:
- de Brochure Veehouderij en Hinderwet (1985);
- de Interimwet Ammoniak en Veehouderij (1994);
- de Richtlijn Veehouderij en Stankhinder [27]) (1996);
- de Wet Ammoniak en Veehouderij (2002).

In de Nota Structuurverandering Varkenshouderij (juli 1997) stelt het kabinet, in het licht van algehele herstructureringsmaatregelen in de varkenssector, ook ondersteunende maatregelen in het ruimtelijk beleid voor.
In het ruimtelijk beleid vindt een accentverlegging plaats, waarbij het uitdrukkelijke uitgangspunt is: de relatief schone gebieden (waartoe ook het landelijk gebied van Dronten gerekend mag worden) dienen schoon te blijven. Concretisering daarvan houdt onder meer in, dat de regering nieuwvestiging c.q. verplaatsing van intensieve varkenshouderijen voorkomen wil vanuit de concentratiegebieden (Oost-Brabant, Noord-Limburg en Oost-Nederland) naar de overige gebieden.

Regeling niet-agrarische bedrijvigheid
Naast het agrarisch milieubeleid is van belang de regeling voor niet-agrarische bedrijvigheid in relatie tot de milieubelasting ervan. Hiervoor worden onder meer richtlijnen gegeven in de brochure Bedrijven en milieuzonering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (2001).

5. 9. Externe veiligheid

Met ingang van 27 oktober 2004 is het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen in werking getreden. Het landelijke externe veiligheidsbeleid heeft tot doel het vermijden van individueel risico (IR) en van groepsrisico (GR) bij ongevallen en rampen. Voor nieuwe stationaire installaties geldt een IR-norm van 10^{-6} [28]). Voor bestaande installaties geldt een IR-norm van 10^{-5}.
Gestreefd wordt in 2010 ook in bestaande situaties zoveel mogelijk te voldoen aan de IR-norm van 10^{-6}. In de provincie Flevoland wordt reeds aan deze norm voldaan. De provincie wenst deze situatie te behouden.

[27]) In principe zou de Richtlijn Veehouderij en Stankhinder (oktober 1996) de Brochure Veehouderij en Hinderwet (1985) vervangen. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in een uitspraak van 21 april 1998 echter haar twijfels geuit over de richtlijn. De in de richtlijn voorgestane wijziging van de beschermingsrangorde van woonomgevingen ten opzichte van de Brochure, vindt de Afdeling onvoldoende gemotiveerd. Hiermee wordt de betrouwbaarheid en rechtsgeldigheid van de Richtlijn in twijfel getrokken en mag zij voor wat betreft de beschermingsrangorde van woonomgevingen niet worden toegepast.

[28]) Dat is de kans op overlijden van één op de miljoen mensen per jaar.

Risicovolle inrichtingen
Op de 'Basisrisicokaart Flevoland' zijn de risicovolle inrichtingen en transportroutes voor gevaarlijke stoffen (over weg, water, rail en per buisleiding) aangegeven. Voor wat betreft het plangebied komt op deze kaart de volgende risicovolle inrichting voor:

- opslag van chemicaliën en (toxische of zeer toxische) gewasbeschermingsmiddelen aan de Zeebiesweg te Biddinghuizen.

Volgens gemeentelijke informatie betreft het hier een opslag van chemicaliën (30 ton), en is de aan te houden afstand tot risicogevoelige functies 20 meter. Binnen deze afstand komen geen risicogevoelige functies (zoals woningen) voor.

Transport gevaarlijke stoffen
Voor wat betreft het transport van gevaarlijke stoffen en de externe veiligheidsrisico's die dit met zich mee brengt, is de circulaire 'Risicobenadering vervoer gevaarlijke stoffen' [29]) verspreid. De provincie Flevoland heeft een onderzoek uitgevoerd naar de risico's voor de omgeving die verbonden zijn met het transport van gevaarlijke stoffen [30]). Uit dit onderzoek blijkt dat geen risico-aandachtspunten te verwachten zijn.

Aardgastransportleidingen
In het plangebied van het Bestemmingsplan Buitengebied ligt een aantal gastransportleidingen van de Gasunie. Bij het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu is advies gevraagd omtrent deze leidingen en hoe hiermee moet worden omgegaan in het voorliggende bestemmingsplan. Op basis van dit advies blijkt de vaststelling van de nieuwe afstanden op dit moment nog niet volledig afgerond te zijn. Wel is al meer duidelijkheid over de maximale afstand die aangehouden moet worden. De gegeven afstand komt overeen met de ligging van de plaatsgebonden risicocontour van 10^{-6} per jaar. De aan te houden afstanden zijn afhankelijk van de doorsnede, druk, wanddikte en diepteligging en variëren van 5 tot 170 meter maximaal.

Hoewel er dus strikt genomen aanleiding zou zijn om zones langs dergelijke buisleidingen te vrijwaren van bebouwing, geldt op dit moment nog steeds de 'Circulaire zonering langs hoge druk aardgastransportleidingen' (november 1984). Er dient derhalve formeel nog steeds van de in deze circulaire opgenomen afstanden te worden uitgegaan. Dit geldt des te meer, omdat op dit moment nog overleg plaats vindt tussen het Ministerie van VROM en de Gasunie over in de toekomst definitief aan te houden afstanden.

De in dit plan opgenomen aan te houden afstanden zijn derhalve gebaseerd op 'Circulaire Zonering langs hoge druk aardgastransportleidingen'.

[29]) Deze circulaire vervangt de 'nota risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' uit1996.
[30]) Actualisatie risico-inventarisatie Flevoland. Deelrapport transport gevaarlijke stoffen, december 2000.

In het bestemmingsplan is een regeling opgenomen die voorkomt dat binnen deze zones woonbebouwing wordt opgericht. De bebouwingsafstand bedraagt 17 meter. Bovendien is binnen een zone van 5 meter aan weerszijden van de leiding (behalve woonbebouwing) in het geheel geen bebouwing toegestaan. In de bestaande situatie wordt deze afstand ruimschoots gehaald.

Hanzelijn
Voor de Hanzelijn is - in het kader van het Tracébesluit - berekend dat het PR 10^{-6} (plaatsgebonden risico) gelegen is op maximaal 26 meter vanuit het hart van de tweesporige spoorbaan.
Daar waar meer dan twee sporen liggen wordt de contour gemeten uit het hart van de twee buitenste sporen [31]). Bepalend in de omvang van de PR-contour is het vervoer van zeer brandbare vloeistoffen (stofcategorie C3). Op basis van de huidige regelgeving zijn binnen deze 26 meter-PR-contour geen kwetsbare bestemmingen toegestaan. In Dronten zijn geen kwetsbare bestemmingen binnen de veiligheidscontour van 26 meter uit het spoor aanwezig. De richtlijnen voor het plaatsgebonden risico leveren dan ook geen knelpunten op voor dit gedeelte van de Hanzelijn.

Vooruitlopend op de uitwerking van de RVGS-spoor (Regulering spoorvervoer gevaarlijke stoffen) is door de Minister van Verkeer en Waterstaat aangegeven dat de Flevolijn/Hanzelijn in categorie 2a van de RVGS-spoor gaat vallen. Hierbij behoort een PR-zone van (aan beide zijden van de spoorbaan) 30 meter uit het hart van de spoorbaan bij een tweesporig baanvak. Waar meer dan twee sporen aanwezig zijn, wordt gemeten uit het hart van de 2 buitenste sporen. Omdat deze RVGS-spoor nog niet bestaat kan er in de huidige praktijk nog geen rekening mee worden gehouden. Wel is er voor gekozen om in het Tracébesluit Hanzelijn de PR-contour voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen alvast, vooruitlopend op het van kracht worden van de RVGS-spoor, op 30 meter uit het hart van de spoorlijn aan te houden. Het meetpunt ligt daarbij in het hart van de twee middelste sporen, omdat goederentreinen geen gebruik maken van de buitenste sporen langs de zijperrons. Binnen 30 m van het spoor mag niet worden gebouwd, tenzij het spoorgerelateerde bouwwerken zijn.

Voor nieuwe bebouwing binnen 200 m van het spoor dient voorts het groepsrisico te worden bepaald door de initiatiefnemer of gemeente. Dit is eveneens in het kader van het Tracébesluit gebeurd. Het groepsrisico als gevolg van het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor blijft in het tracé door de gemeente Dronten, ver onder de oriënterende waarde. De richtlijnen voor het groepsrisico leveren geen conflictsituaties voor dit gedeelte van de Hanzelijn.

[31]) In Dronten zullen goederentreinen, behoudens bijzondere omstandigheden als verstoring in de treinenloop en bij werkzaamheden aan de spoorbaan, geen gebruik maken van de buitensporen langs de zijperrons. Om deze reden ligt het meetpunt van de PR-contour in Dronten in het hart van de binnenste 2 sporen.

In het Tracébesluit wordt geconcludeerd dat er geen veiligheidsmaatregelen ten behoeve van het groepsrisico getroffen hoeven te worden (Bron: Tracébesluit Hanzelijn. Toelichting op het Nieuwe Land. December 2003).

De plaatsgebonden risicocontour (30 meter uit het hart van de spoorlijn) valt niet binnen het plangebied van het Bestemmingsplan Buitengebied Dronten en is derhalve niet op de plankaart weergegeven.

Luchthaven Lelystad
Op dit moment bestaat er, behalve voor Schiphol, geen normstelling en daarbijbehorend ruimtelijk beleid voor externe veiligheidsrisico's rond luchthavens. Het wetsvoorstel 'Regelgeving burgerluchthavens en militaire luchthavens' biedt hiervoor de basis. Het wetsvoorstel ligt nu voor advies bij de Raad van State en zal naar verwachting in 2007 in werking treden.

Met het oog hierop worden provincies verzocht een interimbeleid te voeren op basis van de 10^{-6}-contour. Met dit interimbeleid kan worden voorkomen dat ongewenste ontwikkelingen plaatsvinden in een gebied waar in de nabije toekomst beperkingen gaan gelden. Het interimbeleid is enkel van toepassing op nieuwe situaties. Reeds aanwezige of reeds in bestemmingsplannen geprojecteerde nieuwbouw, valt niet onder dit beleid.

Binnen de 10^{-6}-contour gelden - in verband met de externe veiligheid - ruimtelijke beperkingen, zoals geen nieuwbouw van kwetsbare en beperkt kwetsbare bestemmingen.

De 10^{-6}-contour rondom Luchthaven Lelystad (de plaatsgebonden risicocontour) valt niet over het plangebied van het Bestemmingsplan Buitengebied Dronten en is derhalve niet op de plankaart weergegeven.

6. ONTWIKKELINGEN EN TENDENSEN

Om een goede integrale afweging te kunnen maken ten behoeve van een bestemmingsplan is het niet alleen noodzakelijk inzicht te hebben in de huidige situatie, maar eveneens in de belangrijkste ontwikkelingen en tendensen die per functie in het buitengebied waarschijnlijk zijn. Dit hoofdstuk geeft een beeld van de te verwachten ontwikkelingen en tendensen voor de verschillende functies in het buitengebied.

Allereerst worden de ontwikkelingen en tendensen beschreven op het gebied van de basisfunctie landbouw (paragraaf 6.1). Daarna volgen de overige basisfuncties (landschap, cultuurhistorie en archeologie, en natuur, paragraaf 6.2 t/m 6.4). In pararagraaf 6.5 t/m 6.10 worden sectorale ontwikkelingen en tendensen geschetst van de toegevoegde functies die in het kader van het onderhavige bestemmingsplan van belang zijn. In hoofdstuk 7 wordt vervolgens aangegeven welke afwegingen de gemeente heeft gemaakt (principiële gemeentelijke beleidskeuzes) en op welke wijze die afwegingen/beleidskeuzes zijn vertaald naar uitgangspunten voor het Bestemmingsplan Buitengebied.

6. 1. Landbouw

6.1.1. Ontwikkelingen en tendensen algemeen

De te verwachten toekomstige ontwikkelingen in de land- en tuinbouw hangen af van veel factoren. Het wegvallen van prijsgaranties, de toenemende oriëntatie op de wereldmarkt en de verdergaande ontwikkeling van de technologie, eisen van agrariërs een grote mate van flexibiliteit en voortdurende aanpassing van de (externe) productieomstandigheden. Daarnaast stelt de consument steeds hogere eisen aan de kwaliteit van de voeding en de manier waarop het geproduceerd is. Dat dient op een verantwoorde, duurzame manier te gebeuren.

Ook het rijks- en provinciaal beleid heeft grote invloed op de landbouw. Met name de nieuwe wetgeving voor wat betreft mestaanwending, het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en voedselveiligheid. Het mestbeleid en het milieubeleid nopen tot uiteenlopende maatregelen op bedrijfsniveau (stalaanpassingen, opslagsystemen, mest-onderwerk-verplichting) die de nodige investeringen vragen. Tevens kan dit beleid leiden tot extensivering van het grondgebruik. Een ander gevolg van zowel rijksbeleid als provinciaal beleid betreft de toenemende gronddruk. De onttrekking van cultuurgrond voor stedelijke functies en natuurfuncties, zal naar verwachting de komende jaren ook in Dronten verder toenemen (aanleg van infrastructuur, uitbreiding van de kernen).

In de gemeente Dronten uiten ontwikkelingen en tendensen in de landbouw zich met name in *schaalvergroting, verbreding van de bedrijfsvoering en intensivering*. Deze trends zullen naar verwachting in de toekomst verder doorzetten.

De landbouw speelt daarnaast in op de geschetste ontwikkelingen door *extensivering, samenwerking, plattelandsvernieuwing én kennisvermeerdering - en overdracht.*

Schaalvergroting
Een grote productieomvang kan economisch voordelen opleveren. Deze voordelen ontstaan door de mogelijkheid om het machinepark efficiënter te gebruiken, door grootverbruikkortingen bij de inkoop van producten of diensten, en de betere mogelijkheden voor contracten met grote afnemers. In Nederland kan productie op grote schaal nog vooral voordelen bieden in gebieden met een bijzonder efficiënte verkaveling, zoals in de provincie Flevoland. Daarbij zullen bedrijven uit zijn op de uitbreiding van hun areaal of zullen bedrijven uit kleinschaliger gebieden naar de Flevopolders willen verhuizen. Ook de uitbreiding van het stedelijk gebied van Almere (en de daarmee samenhangende ruimtebehoefte voor waterberging) alsmede de realisatie van de robuuste ecologische verbindingszones, kan tot verhuizingen van agrarische bedrijven naar Dronten leiden.

Verbreding en productdifferentiatie
Speerpunt in de ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw is verbreding van de bedrijfsvoering en productdifferentiatie. Agrariërs zijn intensief op zoek naar nieuwe teelten, waar een structurele inkomensverbetering mee kan worden bereikt. Het betreft men name agrarische takken die in economisch opzicht minder goed functioneren, zoals de fruitteelt. Soms zal een bedrijf zich als geheel op nieuwe producten richten, waardoor een differentiatie binnen de sector plaatsvindt, soms zal op het individuele bedrijf als strategie een differentiatie van de producten worden nagestreefd.

Naast verschillende teeltwijzen, bestaat de productdifferentiatie tevens uit het bedienen van verschillende markten, zoals de ecologische markt, contractteelt met groothandelsbedrijven en bijvoorbeeld typische streekeigen producten. Daarnaast ontstaat een differentiatie door ook op het bedrijf producten te ver- of bewerken en door diensten in de sector natuur of recreatie aan te bieden. Ook kan als neventak niet-agrarische bedrijvigheid worden ontwikkeld.

Intensivering van het grondgebruik
Ook liggen voor de landbouw kansen in intensivering van het grondgebruik. Dit kan bijvoorbeeld inhouden het overschakelen op meer intensieve tuinbouwgewassen door akkerbouwers. Deze ontwikkeling vindt al op vrij grote schaal plaats. Hierdoor wordt contractteelt met relatief grote afnemers mogelijk, zoals ketens van grootwinkelbedrijven.

Intensivering van het grondgebruik, in de vorm van bijvoorbeeld tuinbouw en bollenteelt, zal leiden tot een grotere behoefte aan agrarische bedrijfsgebouwen. Het betreft ruimte voor het stallen van werktuigen en het bewaren of verwerken van producten. Ook zal een grotere behoefte aan glas ontstaan om de teelt van bollen en groenten te ondersteunen, aangezien de broei in kassen tot een toegevoegde waarde leidt.

Verwacht mag worden dat intensivering zich het eerste voor zal doen op de relatief kleinere bedrijven langs de randzone. Daarnaast wordt door middel van grondbewerking een steeds groter gedeelte van de gemeente geschikt gemaakt voor het telen van intensievere gewassen.

Extensivering van het grondgebruik
Vormen van extensivering zijn onder meer braaklegging (in relatie tot braakpremies), teeltvrije zones en agrarisch natuurbeheer. Braaklegging vindt vooral plaats in akkerbouwgebieden, omdat de economische opbrengst per hectare ten opzichte van de mogelijke subsidie laag is. Ook akkerrandbeheer en slootkantbeheer vindt vooral plaats in akkerbouwgebieden. Tegen vergoeding worden dan in een smalle zone langs sloten of akkerranden enkele maatregelen achterwege gelaten. Het gaat daarbij vooral om het achterwege laten van gewasbeschermingsmiddelen en bemesting.

Beheersovereenkomsten zijn vooral in graslandgebieden mogelijk. Daarbij worden tegen vergoeding enkele agrarische ingrepen achterwege gelaten of uitgesteld. Vaak betreft het overeenkomsten over maaibeheer en bemesting. De beheersovereenkomsten vallen onder het gebiedsplan voor agrarisch natuurbeheer (zie par 4.3) en zijn van kracht in gebieden met potenties voor belangrijke natuurwaarden.

Plattelandsvernieuwing
Naast traditionele agrarische productietakken, kan ook plattelands-vernieuwing in het herstructureringsproces van de landbouw een rol spelen. Bij plattelandsvernieuwing gaat het om de verbreding van het economisch draagvlak van de agrarische bedrijven in het landelijk gebied. In de gemeente Dronten liggen wat dit betreft naar verwachting met name in de binnenrandzone potenties. Zowel de realisatie en het beheer van natuurgebieden (ecologische hoofdstructuur) alsmede recreatieve ontwikkelingen bieden kansen om inkomsten uit niet-agrarische activiteiten te genereren. Te denken valt daarbij aan vormen van natuur- en landschapsbeheer, maar ook aan activiteiten in de sfeer van recreatie en toerisme (verhuur van fietsen, paarden, huifkarren, verkoop van agrarische producten aan huis, kamperen-bij-de-boer, et cetera). Ook is er de mogelijkheid om de toegevoegde waarde van het agrarische product te verhogen. Dit kan door het ontwikkelen van streekeigen producten (bijvoorbeeld Flevosap) of het omschakelen naar een andere productiewijze (biologische landbouw). Dergelijke activiteiten geven de agrariër aanvullende inkomsten, maar leveren niet altijd genoeg op om als volwaardige (neven)tak te kunnen functioneren. Het aantal bedrijven met verbrede landbouw in Dronten, is in onderstaande tabel weergegeven (situatie 1999, geen gegevens van 2002 bekend).

Tabel 6: Aantal bedrijven met verbrede landbouw (Bron: CBS 2004)

Verbreding	**Aantal bedrijven 1999 [32])**
Beheerslandbouw	3
Natuurbeheer	11
Zelf producten verwerken	15
Huisverkoop	22
Verblijfsaccommodatie	4
Ontvangstmogelijkheden	11
Stalling of verhuur	46
Zorgtaken	3

De mogelijkheid om inkomen te genereren uit verbreding van de landbouw is minder groot dan in andere provincies, omdat Flevoland is ingericht op in landbouwkundig opzicht optimale productieomstandigheden.
Op steeds meer bedrijven wordt aandacht besteed aan de verbetering en instandhouding van natuur- en landschapswaarden binnen het agrarisch bedrijf, zoals nestbescherming, akkerrandenbeheer en erfbeplanting.

Kennisvermeerdering- en overdracht
De concentratie van instellingen voor agrarisch onderzoek en onderwijs binnen de gemeente, kan de toekomstige ontwikkeling van de landbouw in Dronten positief beïnvloeden. Er kan een directe kennisoverdracht tussen de agrariërs en deze instellingen plaatsvinden door bijscholing van agrariërs, het testen van proefvelden en proefopstellingen of het inzetten van stagiaires. Op deze wijze kan zowel de ecologische als de reguliere landbouw in de gemeente haar bijzonder moderne karakter handhaven en versterken. Het verder tot ontwikkeling brengen van de kennisas Lelystad-Dronten, waar al enige mate van concentratie van agrarische instellingen en onderzoeksbureaus aanwezig is, vormt in deze niet alleen voor de regio, maar ook (inter)nationaal een grote potentie.

Afname van het landbouwareaal
Het landelijk gebied in Dronten heeft primair een agrarische functie. De inrichting van het gebied is hierop afgestemd. In de afgelopen jaren is een steeds grotere druk ontstaan op het gebruik van het landelijk gebied door andere functies. Het betreft enerzijds functies die te combineren zijn met het agrarische gebruik, zoals recreatief medegebruik en bepaalde vormen van natuurbeheer. Anderzijds zijn er functies die ten koste gaan van het landbouwareaal, zoals de aanleg van infrastructuur en de realisatie van nieuwe woongebieden.

6.1.2. Ontwikkeling en tendensen per sector

Akkerbouw en melkveehouderij
Zowel de akkerbouw als de melkveehouderij ondervinden de gevolgen van het Europese beleid.

[32]) Recentere CBS-gegevens niet beschikbaar.

Zowel de akkerbouw als de melkveehouderij staan economisch zwaar onder druk door minder Europese marktbescherming en meer wereldmarktprijzen. De Europese ontwikkelingen zijn van groot belang voor de landbouw in Dronten, maar zijn echter moeilijk voorspelbaar.
De recente uitbreiding van de Europese Unie zal naar verwachting leiden tot grotere concurrentie en daardoor tot lagere prijzen.

Belangrijk aspect voor de akkerbouw is de concurrentie van landen waar lage grondprijzen gelden. Er wordt daarom binnen deze sector gezocht naar teelten, met een hogere economische opbrengst per hectare en een grotere variatie in teelten om de economische risico's beter te spreiden. Daarnaast wordt vaak een alternatief of aanvullend inkomen gezocht in de intensieve veehouderij of de vollegrondstuinbouw.

Ook de melkveehouderij staat onder druk, maar minder zwaar dan de akkerbouw. Alternatieven worden door sommige bedrijven gezocht in de ecologische landbouw en in niet-agrarische activiteiten.

Intensieve veehouderij
De intensieve veehouderij ontwikkelt zich ook in Dronten. Een sterke toename van varkenshouderijen in Dronten lijkt echter vanwege de Wet Herstructurering Varkenshouderij [33]) niet reëel, onder meer gezien het feit dat Dronten niet als concentratiegebied is aangewezen. Het Rijksbeleid is gericht op het concentreren van intensieve veehouderij in zogenaamde 'perspectiefvolle gebieden', zijnde de landbouwontwikkelingsgebieden zoals opgenomen in de Reconstructiewet. Ontwikkeling van grondgebonden intensieve veehouderij in Dronten is conform het provinciaal beleid mogelijk als toegevoegde grondgebonden productietak op bestaande bedrijven en mag zich ontwikkelen tot een maximum van 2500 m² bedrijfsvloeroppervlak.

Glastuinbouw
Glastuinbouw is zeer sporadisch in de gemeente aanwezig. In het nieuwe concentratiebeleid van de provincie ten aanzien van glastuinbouw is in Dronten geen concentratiegebied voorzien. Er is een gebrek aan belangstelling gebleken voor deze neventak, mede omdat glastuinbouw zeer kapitaal intensief is en clustering - vanwege ruimtelijke en infrastructurele overwegingen - niet mogelijk is. Volwaardige bedrijven op specifieke glastuinbouwlocaties komen in Donten dan ook niet voor. Wel is sprake van ondersteunend glas, bijvoorbeeld ten behoeve van de hoofdtak akkerbouw.

[33]) De Reconstructiewet Concentratiegebieden (in werking getreden op 1 april 2002) heeft alleen betrekking op de intensieve veehouderijgebieden in Nederland. De gemeente Dronten behoort hier niet toe. Deze wet biedt de mogelijkheid om verschillende problemen op het gebied van onder meer veterinaire kwetsbaarheid, natuur, landschap, milieu en ruimtelijke kwaliteit, waar de concentratiegebieden mee kampen, in onderlinge samenhang tegelijk aan te pakken.

Fruitteelt
Momenteel is in Dronten een sterke afname van het aantal bedrijven en het areaal fruitteelt. De komende jaren zet zich dit naar verwachting verder door. De fruitteeltbedrijven worden veelal opgekocht door akkerbouwers. Ook bij stedelingen zijn de fruitteeltbedrijven gewild, met name de woningen en gebouwen. Deze ontwikkeling vindt verspreid over de gemeente plaats, waardoor overal gaten vallen in de voor Dronten kenmerkende fruitteeltconcentratiegebieden.

Een ontwikkeling die zich ook in de fruitteeltsector manifesteert, is het ontwikkelen van nieuwe (neven)activiteiten. Dit betreft voornamelijk koelruimten en sorteerruimten. Ook de verwerking van het fruit vindt soms plaats bij het bedrijf zelf, zoals bijvoorbeeld gebeurt met Flevosap. Door de kleinere bouwpercelen hebben de fruitteeltbedrijven relatief weinig mogelijkheden om alternatieve inkomstenbronnen aan te boren.
In de toekomst zal meer verwerking, opslag en koeling plaatsvinden bij de bedrijven zelf. Dit zal gevolgen hebben voor het daarvoor benodigde ruimtebeslag (bijvoorbeeld grotere en hogere gebouwen). Ook heeft de fruitteelt in toenemende mate behoefte aan tunnelkassen.

Intensieve teelten
Naar verwachting zullen de intensievere teelten in de gemeente (bloembollenteelt, vollegrondsgroenteteelt, onderstamteelt, fruitbomenteelt) de komende jaren verder toenemen: indien schaalvergroting door het gebrek aan grond niet mogelijk is, is intensiveren het alternatief. Het tempo waarin deze teelten zich ontwikkelen, is onder meer afhankelijk van het tempo waarin de benodigde mechanisatie zich ontwikkelt: deze wordt steeds aangepast aan de productieomstandigheden, onder meer aan het type grond (meer zwaardere gronden). Daarnaast maken agrariërs hun gronden geschikt voor dergelijke teelten middels diepploegen. Hierdoor zullen dergelijke teelten meer verspreid door de gemeente voor gaan komen.

(Gedeeltelijke) omschakeling naar bollenteelt neemt in Dronten niet meer toe. Deze trend is het eerst zichtbaar geweest op de lichtere gronden. De bollenteelt is nu dan ook voornamelijk aanwezig in het noordwesten van de polder.

Biologische landbouw
Biologische bedrijven zijn verspreid over de gemeente aanwezig. De komende jaren zal deze sector zich mogelijk verder uitbreiden. Momenteel wordt 6% van de landbouwgrond in de provincie Flevoland op biologische wijze bewerkt. De productieomstandigheden voor biologische landbouw zijn in Flevoland gunstig. Ook de overheid stimuleert de groei van de biologische landbouw, onder meer door subsidies, onderzoek en communicatie.

Boomteelt en houtteelt
Boomteelt en houtteelt komen momenteel incidenteel voor in de gemeente Dronten. De teelten vormen wellicht een goed alternatief voor agrariërs in het fruitteeltgebied. Ook voor overige agrariërs kan boomteelt een goed alternatief zijn.

In Dronten is een aantal vermeerderingsbedrijven voor onderstammen en fruitbomen aanwezig. De boomkwekerijen hebben in toenemende mate behoefte aan tunnelkassen.

Vrijkomende agrarische bebouwing
Ontwikkelingen als schaalvergroting en extensivering leiden tot het vrijkomen van agrarische bedrijven en agrarische woningen. Hoewel het gemiddeld aantal vrijkomende gebouwen in Dronten tot nu toe lager ligt dan het landelijk gemiddelde, zal deze tendens zich ook voor de gemeente Dronten op de langere termijn voortzetten. Alhoewel een percentage moeilijk is aan te geven, betekent dit dat er - gezien over een langere periode - toch sprake zal zijn van een groot aantal vrijkomende gebouwen.

In vrijkomende bebouwing in het buitengebied kunnen zich gewenst of ongewenst bepaalde bedrijfsactiviteiten ontwikkelen. Hierdoor kan een toename plaatsvinden van mobiliteit, milieuhinder en bijvoorbeeld hinder aan omringende agrarische bedrijven. Er zijn echter ook positieve aspecten aan hergebruik verbonden. Een nieuw bedrijfje of het bewoond blijven van de woning kan ten goede komen aan de leefbaarheid in een gebied.

Duurzame energieopwekking (mestvergisting)
Een belangrijke nieuwe ontwikkeling is het fenomeen productie van duurzame elektriciteit door bio-energie en dan met name de mestvergisting [34]). Geheel passend binnen het overheidsbeleid worden thans volop overheidsmaatregelen genomen zoals bijvoorbeeld aanpassing van regelgeving en subsidies. Vooral veehouderijbedrijven zien deze vorm van energiewinning als een welkome aanvulling op hun inkomen. Knelpunten echter kunnen worden gevormd op ruimtelijk gebied.

6. 2. Landschap

Hoofddoelstelling ten aanzien van het landschap (zoals verwoord in het provinciaal beleid) is het behouden en versterken van het specifieke karakter van het Flevolandse landschap. Uitgangspunt voor de toekomstige ontwikkeling is dat moet worden aangesloten op de bestaande landschappelijke structuur. Dit betekent dat de voor Flevoland in het landschapsontwerp tot uiting komende scheiding van functies, in principe en op hoofdlijnen wordt voortgezet. Op een lager schaalniveau kan verweving mogelijk en gewenst zijn. De landschappelijke hoofdstructuur vormt een afwegings- en toetsingskader bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Ontwikkelingen en tendensen die voortvloeien uit het provinciaal beleid zijn in hoofdlijnen:
- handhaving van de karakteristieke open ruimten;

[34]) Vergisten van mest is het onder gecontroleerde omstandigheden (volledig afgesloten van lucht) afbreken van organische verbindingen door bacteriën, waarbij methaangas vrijkomt. Dit methaangas wordt gebruikt om een warmte-kracht-koppeling (WKK)-installatie aan te drijven. Dit is een speciale motor die methaangas als brandstof heeft en die een generator aandrijft. De verkregen elektriciteit wordt gebruikt op het eigen bedrijf en geleverd aan het net.

- ontwikkeling van een landschappelijke verdichtingszone tussen Dronten en Lelystad;
- landschappelijke versterking, onder andere door dorpen te betrekken bij het water [35]);
- de ontwikkeling van landgoederen tussen Biddinghuizen en het Veluwemeer (aan weerszijden van de Bremerbergweg).

6. 3. Cultuurhistorie en archeologie

Het algemene beleid ten aanzien van cultuurhistorie is gericht op het behoud en de ontwikkeling van cultuurhistorische waarden. De gemeente onderschrijft deze algemene beleidsregel en is daarnaast bezig beleid te ontwikkelen ter bescherming van jong cultureel erfgoed. Ten behoeve hiervan is een 'proeflijst' jong cultureel erfgoed opgesteld, zie par. 3.6.
De gemeente streeft ernaar om te zijner tijd de objecten en structuren genoemd op deze lijst door middel van een APV (Algemene Plaatselijke Verordening) te beschermen.

Het Rivierduingebied Swifterbant, tevens Belvedère-gebied, is aangewezen als milieubeschermingsgebied voor de bodem. Er bevinden zich daarnaast binnen het plangebied diverse kleinere locaties met archeologische waarden. Met name bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden nagegaan in hoeverre mogelijk sprake is van archeologische waarden. Een archeologische toets is dan van belang.

Het onderhavige bestemmingsplan behelst voornamelijk een conserverende regeling, zodat voor het overgrote deel van het plangebied geen ingrepen in de bodem plaats zullen vinden. Waar nodig vindt overleg plaats tussen de gemeente en de provincie.

6. 4. Natuur

De ontwikkelingen ten aanzien van de functie *natuur* zullen gericht zijn op het verder versterken en ontwikkelen van de ecologische hoofdstructuur: het regionaal stelsel van met elkaar samenhangende bos- en natuurgebieden die ieder voor zich voldoende omvang en mogelijkheden hebben voor het behoud en de ontwikkeling van hoge natuurwaarden.

6. 5. Agrarisch aanverwante en niet-agrarische bedrijvigheid

In de gemeente zullen in de planperiode naar verwachting veel agrarische bedrijfsgebouwen vrijkomen door (gedeeltelijke) bedrijfsbeëindiging.
Na (gedeeltelijke) beëindiging van de agrarische bedrijfsvoering zullen de bedrijfsgebouwen in de meeste gevallen gewoon blijven staan.

[35]) Concreet betekent dit bijvoorbeeld een landschappelijke versterking tussen Swifterbant en Ketelbos (langs Beverweg), tussen Dronten en Kampersluis (langs de Colijnweg) en tussen Biddinghuizen en Bremerberg (langs de Bremerbergweg, in combinatie met landgoederen).

Het aantal agrarisch aanverwante en niet-agrarische bedrijven in het buitengebied is de afgelopen jaren toegenomen.
Deze hebben zich met name in vrijkomende agrarische bebouwing gevestigd of zijn ontstaan als een nevenactiviteit bij bestaande agrarische bedrijven. Deze tendens zal zich naar alle waarschijnlijkheid in de komende jaren doorzetten.

Hergebruik van vrijkomende bedrijfsgebouwen door de vestiging van agrarisch aanverwante- of niet-agrarische bedrijvigheid in de vrijkomende agrarische bebouwing kan als voordeel opleveren dat waardevolle, karakteristieke bebouwing gehandhaafd kan blijven. Ook kan door verhuur of andere aanwending van de vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen de afbouwende of zijn bedrijf beëindigende ondernemer nog een inkomen verwerven. De bestaande infrastructuur is echter veelal niet toegerust voor de extra, en mogelijk zwaardere, transporten die de agrarische hulpbedrijven en niet-agrarische bedrijven met zich meebrengen. Andere gevolgen van deze ontwikkeling voor het buitengebied zijn een toename van de verkeersdrukte en toename van bebouwing. Afhankelijk van het type bedrijf zal sprake zijn van een toename of afname van de milieudruk.

Het gebruik van voormalige bedrijfswoningen als burgerwoning vormt een nieuwe milieugevoelige bestemming, waardoor de omliggende agrarische bedrijven in hun ontwikkeling kunnen worden beperkt.

Verkoop van voormalige agrarische bedrijfsgebouwen aan een niet-agrarische ondernemer brengt eveneens risico met zich mee voor de omringende agrarische bedrijven op het gebied van het milieu en verkeer. Vooral in de Drontense situatie, waar de agrarische bedrijven veelal geclusterd liggen, kan een nieuwe burgerwoning of andere niet-agrarische functie grote problemen opleveren voor het functioneren van een in de nabijheid gelegen agrarisch bedrijf. Ook wil de gemeente verkeerstoename en buitenpandige opslag voorkomen.

6. 6. Wonen in het landelijk gebied

Er is een tendens zichtbaar van een toename van bewoning in het buitengebied. Ook vrijkomende agrarische bebouwing kan een nieuwe woonfunctie gaan vervullen. Een toename van burgerwoningen in het buitengebied kan echter gevolgen hebben voor de agrarische bedrijfsvoering, onder meer voor de uitbreidingsmogelijkheden.

Ook de realisatie van nieuwe landgoederen en buitenplaatsen draagt bij aan de toename van bewoning in het buitengebied. Door het ontwikkelen van landgoederen en buitenplaatsen ontstaan enerzijds aantrekkelijke woon- c.q. werklocaties, maar daarnaast worden veelal ook bosgebieden of andersoortige natuur- en recreatiegebieden ontwikkeld. Voor wat betreft het plangebied is tussen Biddinghuizen en het Veluwemeer, aan weerszijden van de Bremerbergweg de ontwikkeling van landgoederen voorzien (Provinciaal Omgevingsplan). De ontwikkeling van landgoederen kan een meerwaarde betekenen voor landschap, natuur en recreatie.

Er ontstaat echter eveneens een toename van burgerwoningen in het buitengebied en (afhankelijk van de locatie) een verdichting van het relatief open landschap.

6. 7. Recreatie en toerisme

Er is sprake van een aantal maatschappelijke ontwikkelingen, zoals toenemende vrije tijd, een hoger besteedbaar inkomen, sterkere individualisering en een actiever leefpatroon. Deze leiden tot een steeds sterkere behoefte aan recreatievoorzieningen. Dit betekent dat een groter beroep zal worden gedaan op de beschikbare ruimte. De bewoners van het buitengebied spelen hierop in, gezien de gerichte belangstelling voor uitbreiding of ontwikkelingen van recreatieve activiteiten, variërend van het verhuren van paarden tot het opstarten van een camping.

Het recreatief gebruik van het landelijk gebied zal zich dan ook verder gaan ontwikkelen. Het betreft vooral een wens tot wandel- en fietsroutes en kleine ommetjes, die aansluiten op de kernen en de verblijfsrecreatieterreinen in de randzone. De intensieve recreatie ontwikkelt zich vooral in de zone langs de randmeren en dus buiten het plangebied. Deze ontwikkelingen kunnen gevolgen hebben voor het aangrenzende (agrarische) gebied.
Deze gevolgen kunnen zowel positief als negatief zijn: positief zijn de mogelijkheden voor het ontwikkelen van kleinschalige recreatieactiviteiten (kleinschalige campings, verkoop streekeigen producten, e.d.), als negatief kunnen een toename van het verkeer en een afname van de ‘milieuruimte’ worden genoemd.

6. 8. Verkeer en infrastructuur

Ten aanzien van verkeer en infrastructuur zijn de volgende ontwikkelingen binnen het plangebied van belang: de aanleg van de N23, de aanleg van de Hanzelijn en de aanleg van de Zuiderzeespoorlijn.

N23
Op termijn zal de N23 worden aangelegd als verbinding tussen de A6 bij Lelystad en de N50 richting Zwolle. De verwachting is dat het eerste deel gelijktijdig met de Hanzelijn wordt aangelegd (2006-2009). Het exacte tracé van de toekomstige N23 is nog niet vastgesteld, maar het is de bedoeling dat het tracé van de N23 gekoppeld zal worden aan de Hanzelijn. Ter hoogte van Dronten zal de N23 buiten de bebouwde kom gaan lopen, en vervolgens weer aansluiten bij de spoorlijn. Onderdelen van het huidige wegennet in deze relatie zullen de stroomwegfunctie overnemen. Het gaat om de Hanzeweg, (een deel van de) Biddingringweg en de Dronterweg. Een aansluiting op de Dronterweg op de A6 is in dat geval gewenst.

Voor het gedeelte van de N23 tussen Dronten en Kampen is op 2 maart 2004 besloten tot een gefaseerde uitbouw van de bestaande Hanzeweg in plaats van de aanleg van een nieuwe wegverbinding langs de Hanzelijn.

Het eindbeeld voor dit gedeelte zal er naar verwachting als volgt uitzien:
'Langs de zuidzijde van de bestaande Hanzeweg ligt een 2e rijbaan. De dubbelbaans weg is dan een autoweg (100 km/u) en er liggen parallelvoorzieningen naast waarop het langzame en het locale verkeer rijdt. De gelijkvloerse kruispunten in de Hanzeweg zijn vervallen en er zijn één of meerdere ongelijkvloerse kruisingen aangelegd. Bij Roggebotsluis wordt het randmeer gekruist via een aquaduct' [36]).

De eerste fase in de uitbouw van de Hanzeweg betreft het opheffen in 2006/2007 van de directe uitwegen van boerderijen op de Hanzeweg tussen de Biddingringweg en de Hoge Vaart.

Naast fase één uitbouw Hanzeweg, is ook voor fase 2 een vrijstellingsverzoek ingediend en in behandeling genomen. Het betreft het traject Hoge Vaart - Roggebotsluis. Langs dit traject wordt aan de zuidzijde een parallelweg gerealiseerd, komt er een nieuwe brug over de Hoge Vaart en worden de kruisingen gereconstrueerd. De planning is om de aanleg uit te voeren in de periode 2007 t/m 2009.

Aansluiting Kamperhoek-A6
Een andere infrastructurele ontwikkeling betreft de volledige aansluiting van de Kamperhoek op de A6. Deze wordt door de gemeente wenselijk geacht. De aanleg van de N23 zou dit onnodig maken.

Hanzespoorlijn
Momenteel is in het plangebied geen spoorlijn aanwezig. In de nabije toekomst zal de Hanzespoorlijn worden aangelegd. Deze spoorlijn zal Lelystad en Zwolle vanuit Dronten met de trein bereikbaar maken. Met de aanleg van de Hanzelijn wordt een belangrijke schakel aan het nationale spoorwegennet toegevoegd. Met de komst van de Hanzespoorlijn zal Dronten op het spoorwegennet worden aangesloten. In Dronten zal een nieuw station worden aangelegd.

De gemeente is voorstander van een zo spoedig mogelijke aanleg vanwege de bijdrage die dit levert aan betere vestigingsvoorwaarden voor economische activiteiten en de verbreding van het werkgelegenheidsaanbod.

Ten aanzien van de Hanzespoorlijn is een tracébesluit genomen [37]).
Het ligt in de bedoeling eind 2006 te starten met de aanleg. In 2012/2013 moeten de eerste treinen rijden. Het tracé van de Hanzespoorlijn is op de plankaart aangegeven. Het tracé maakt geen deel uit van het plangebied.

De Hanzespoorlijn (alsmede de N23) zal een belangrijke stimulans betekenen voor de groei van bedrijvigheid in Dronten. Dronten zal steeds verder in het uitstralingsgebied van de Randstad worden betrokken.

---

[36]) Plan voor de aanleg van parallelvoorzieningen langs de Hanzeweg tussen de Biddingringweg en de Hoge Vaart, Provincie Flevoland, 2 augustus 2004.
[37]) Tracébesluit Hanzelijn december 2003 en Tracébesluit Hanzelijn, aanvulling Hattem-Zwolle maart 2004.

Naast economische voordelen heeft dit ook nadelen gezien de toename van onder andere geluidhinder, drukte, doorsnijdingen van regionale en locale infrastructuur, barrièrewerking en versnippering.

De naastgelegen gebieden zijn vanaf de nieuwe infrastructuur goed te zien. Daarom zal in deze gebieden een druk ontstaan om bedrijvigheid te gaan ontwikkelen, die profiteert van de zichtbaarheid en de goede bereikbaarheid (dit laatste is afhankelijk van de nabijheid van een afslag). De visuele aantrekkelijkheid is van belang voor een goede presentatie van de gemeente. Door de aanleg van infrastructuur ontstaan ook kansen voor de aanleg van groenstructuren en ecologische zones op, tussen en langs de spoordijken.

Zuiderzeespoorlijn
Een andere toekomstige spoorlijn betreft de Zuiderzeespoorlijn, een spoorverbinding tussen Lelystad en het noorden van het land, parallel aan de A6. De termijn waarop de Zuiderzeelijn wordt aangelegd is onduidelijk, maar speelt in ieder geval niet binnen de planperiode van het Bestemmingsplan Buitengebied.

Vliegveld Lelystad
Ten aanzien van de uitbreiding van vliegveld Lelystad is het volgende relevant. In het ontwerp Omgevingsplan provincie Flevoland 2006 wordt een ontwikkeling van Luchthaven Lelystad voorzien binnen de (geluids)grenzen van de PKB. De landingsbaan zal worden verlengd van 1250 naar 2000 meter. Tussen 23.00 en 06.00 uur is er een vliegverbod. Binnen de PKB kan Luchthaven Lelystad 1.000.000 passagiers verwerken. Het bestemmingsplan voor de Luchthaven Lelystad is niet goed gekeurd door de Raad van State vanwege het ontbreken van een geluidbeheersplan.

Overige ontwikkelingen
De ontwikkeling van niet-agrarische bedrijven, agrarische hulpbedrijven of nieuwe agrarische teelten, bijvoorbeeld vollegrondsgroenteteelt, neemt een extra belasting voor de bestaande infrastructuur met zich mee, vanwege een toename van de vaak zwaardere transporten.

6. 9. Nutsvoorzieningen

Windmolens
De lijnopstellingen met windmolens aan de Kubbetocht, de Zijdenettentocht en de Zeebiestocht zijn inmiddels gerealiseerd. Op termijn worden nieuwe lijnopstellingen in het buitengebied niet uitgesloten. Momenteel zijn er echter geen concrete plannen voor nieuw lijnopstellingen.

Het noordelijk deel van Dronten wordt nauwelijks beïnvloed door de aanwezigheid van windmolens. Dit stukje oorspronkelijk en open polderlandschap is waardevol en moet intact blijven. Windmolens zijn hier ongewenst.

7. PLANUITGANGSPUNTEN

In hoofdstuk 3 is reeds aangegeven dat de functies landbouw, landschap en natuur (alsmede cultuurhistorie en archeologie) als basisfuncties van het buitengebied worden beschouwd. Alle overige functies worden als toegevoegde functies aangeduid. In verband met het geven van een helder inzicht wordt zowel voor de basisfuncties als voor de toegevoegde functies in dit hoofdstuk aangegeven:

- de beschrijving van de afwegingen (gemeentelijke beleidskeuze);
- de daaruit voortvloeiende planuitgangspunten.

In paragraaf 7.1 worden de afwegingen en planuitgangspunten voor de basisfuncties landbouw weergegeven, gevolgd door de afwegingen en planuitgangspunten voor de overige basisfuncties (par 7.2 t/m 7.4). Paragraaf 7.5 t/m 7.11 geven een overzicht van afwegingen en planuitgangspunten voor de toegevoegde functies.

Algemene uitgangspunten
De landbouw is voor de gemeente Dronten een belangrijke economische kracht. Dit blijkt uit het aandeel van de beroepsbevolking dat in de landbouw of aanverwante bedrijfstakken werkzaam is. Verder is de landbouw zeer beeldbepalend voor de verschijningsvorm van het buitengebied van de gemeente. *Bij het formuleren van de planuitgangspunten voor dit bestemmingsplan is dan ook uitgegaan van de primaire betekenis van de agrarische sector voor de gemeente Dronten.* Daarbij vond een integrale afweging met andere functies plaats.

De gemeente hanteert als algemeen uitgangspunt voor het buitengebied dat het landelijk karakter behouden blijft. Zij wil dit bereiken door met name ruimte te geven aan functies die direct aan de grond in het buitengebied zijn verbonden. Als uitgangspunt geldt daarbij verder dat de landbouwgrond zo flexibel mogelijk gebruikt dient te kunnen worden. De gemeente zal daarom terughoudend zijn met het opleggen van beperkingen. Incidenteel zullen echter vanwege zwaarwegende andere belangen (bijvoorbeeld woningbouw of milieu-, natuur- of landschapsbelangen) toch randvoorwaarden aan het agrarisch grondgebruik moeten worden gesteld.

7. 1. Landbouw

7.1.1. Algemeen

Dronten is en blijft een agrarische gemeente. Mede vanwege veranderingen in de Europese regelgeving, staat de sector economisch gezien onder druk. Deze druk geldt voor de sector als geheel, maar in het bijzonder voor de in de gemeente Dronten aanwezige akkerbouw en fruitteelt. In deze paragraaf wordt aangegeven welke mogelijkheden de gemeente heeft om de landbouw te faciliteren om de eerder beschreven ontwikkelingen ten volle te benutten en op welke wijze de gemeente daaraan inhoud wil geven. Het inspelen op de tendensen in de markt en het benutten van kansen, is als eerste een verantwoordelijkheid van de sector zelf.

Deze verantwoordelijkheid wordt duidelijk opgepakt door de landbouworganisaties en de individuele agrarische ondernemers. Zij ontwikkelen nieuwe ideeën over agrarisch grondgebruik en techniek. De gemeente Dronten wil het toekomstperspectief van de agrarische bedrijven zoveel mogelijk bevorderen. De gemeente acht zich dan ook verantwoordelijk om de landbouw bestemmingsplanmatig te voorzien van passende faciliteiten.

Bij agrarische bedrijven wordt gestreefd naar grondgebonden landbouw als hoofdtak. Deze grondgebonden landbouw kan bestaan uit akkerbouw, melkveehouderij, tuinbouw, bollenteelt, vollegrondsgroenteteelt, fruitteelt en houtteelt. Om een ruim spectrum van mogelijkheden aan agrariërs te bieden, kiest de gemeente ervoor deze variatie aan agrarisch productietakken binnen één agrarische bestemming mogelijk maken. Dit houdt in dat deze teelten in principe binnen de gehele gemeente zonder meer mogelijk zijn. Aan de opgaande teelten, zoals aan houtteelt, worden uit landschappelijke overwegingen randvoorwaarden gesteld.

Daarnaast wil de gemeente verbreding en productdifferentiatie ondersteunen door bij ieder agrarisch bedrijf agrarische neventakken toe te staan. Zowel *niet-grondgebonden* agrarische neventakken (zoals tuinbouwveredeling en intensieve veehouderij) als *niet-agrarische* neventakken (bijvoorbeeld recreatieve neventakken) worden - binnen randvoorwaarden - toegestaan. De afwegingen en de daaruit voortvloeiende planuitgangspunten (zoals hierna beschreven) geven de randvoorwaarden aan waarbinnen ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.

Gezien de ontwikkelingen in de landbouw, zoals schaalvergroting en het toenemende aantal vrijkomende bedrijven, acht de gemeente nieuwvestiging van agrarische bedrijven niet wenselijk. Dit kan de ontwikkelingskansen van bestaande agrarische bedrijven inperken.

7.1.2. Omvang bouwpercelen

Afweging
De gemeente wil de landbouw in de gemeente ontwikkelingsmogelijkheden bieden, maar wil tegelijkertijd aandacht besteden aan het behoud van het landschappelijk karakter van de polder. De rechthoekige vorm van de bouwpercelen is daarbij een belangrijke cultuurdrager. De gemeente wil deze rechthoekige vorm behouden, maar tegelijkertijd uitbreidingsruimte voor de landbouw geven. Uitbreiding van het bouwperceel wordt daarom (bij wijziging) mogelijk gemaakt, zolang de breedte maar niet groter wordt dan de diepte. Hierdoor blijft er wel sprake van een rechthoek, maar wordt ook een zekere flexibiliteit aan het plan meegegeven. De gemeente zal dan ook steeds vanuit het primaire uitgangspunt van de rechthoek proberen de invulling van de bouwpercelen te sturen.

Momenteel hebben agrarische bouwpercelen een maximale omvang van 1 hectare bij recht, met een mogelijkheid voor vrijstelling tot 1,6 hectare en een maximaal bebouwingspercentage van 40%.

In dit plan zijn de bestaande bouwpercelen op basis van maatwerk (een in het veld uitgevoerde inventarisatie) op kaart vastgelegd door middel van een bouwvlak. De percelen zijn vrijwel allemaal ongeveer 1 ha, maar ook kleinere en grotere percelen komen voor. Fruitteeltbedrijven hebben van oorsprong een kleiner bouwperceel.

De grootte van het maximale bouwperceel wordt in dit plan gesteld op maximaal 2,5 hectare (met uitzondering van de fruitteeltbedrijven). Deze omvang wordt noodzakelijk geacht om in te kunnen spelen op de schaalvergroting en andere toekomstige ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld het uitoefenen van soms noodzakelijke nevenactiviteiten. De ontwikkelingsruimte (het maximale bouwperceel) is niet op kaart weer gegeven.

Om de herplant van de singels veilig te stellen en zo het landschappelijk karakter van de polder te behouden, kiest de gemeente er voor om deze uitbreiding tot 2,5 hectare via een wijzigingsbevoegdheid te regelen. Deze regeling zal vergezeld gaan van een soepele procedure en aan slechts enkele randvoorwaarden (o.a. de rechthoekige vorm, waarbij de breedte niet groter is dan diepte) zijn verbonden.

Wat betreft fruitteeltbedrijven gaat de gemeente uit van de huidige grootte van de bestaande fruitteeltbedrijven. Agrarische bouwpercelen (1,0 ha) zijn bij recht groter dan de bouwpercelen van de fruitteeltbedrijven (0,8 ha). Dit onderscheid is aangebracht, omdat fruitteeltbedrijven gelegen zijn in de randzones van de kernen waaraan, naast een agrarische functie, ook andere functies, zoals een recreatieve functie kunnen worden toegedicht. Fruitteeltbedrijven brengen een hogere verdichting van het landschap met zich mee dan veel andere agrarische bedrijven en sluiten daardoor meer aan bij andere functies die wenselijk worden geacht in een stadsrandzone, zoals recreatief medegebruik (wandelen, fietsen).

Planuitgangspunten
Ten aanzien van de *omvang van de bouwpercelen* zijn de volgende planuitgangspunten geformuleerd:

- de agrarische bouwpercelen zijn geregeld binnen de agrarische gebiedsbestemming door middel van een aanduiding. Hierbij is onderscheid te maken naar het bestaande bouwvlak (‘maatwerk’, geeft de bestaande situatie weer) en de maximale ontwikkelingsruimte, het bouwperceel. Deze laatste is, afhankelijk van de bestaande situatie, in principe maximaal 2,5 hectare;
- op de plankaart zijn alleen de bestaande bouwvlakken weergegeven. De maximale uitbreidingsruimte is niet op de plankaart weergegeven;
- via een wijzigingsbevoegdheid is een vergroting van het bestaande bouwvlak naar 2,5 hectare mogelijk, onder voorwaarden dat:
  - de uitbreiding nodig is ten behoeve van het agrarisch gebruik;
  - de rechthoekige vorm gehandhaafd blijft, waarbij de breedte niet groter wordt dan de diepte;
  - de aanvraag vergezeld gaat van een landschappelijk inpassingsplan;

- op het bestaande perceel geen plaats meer is voor de geplande uitbreiding;
- de vergroting aantoonbaar noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering of de routing op het bedrijf, of uit milieuoogpunt;
- de bedrijfsgebouwen achter de achtergevel van het woonhuis worden gerealiseerd;

- erfsingels vallen buiten het bouwvlak;
- voor het agrarisch bouwperceel is geen bebouwingspercentage opgenomen. Ervaring leert dat in de praktijk ongeveer 60% tot 70% van een bouwperceel wordt bebouwd om een goede agrarische bedrijfsvoering mogelijk te maken. De overige ruimte is nodig in verband met aan- en afvoer, manoeuvreerruimte, etc.;
- fruitteeltbedrijven zijn conform de huidige grootte inbestemd. Dit komt veelal neer op een bouwperceel van 0,8 hectare. Dit kan via een wijziging (van maximaal 0,7 hectare) worden vergroot tot 1,5 hectare. Voor fruitteeltbedrijven die nu reeds groter zijn dan 0,8 hectare, is een groter bouwperceel gelegd;
- er dient een minimale afstand van 15 meter te worden aangehouden tussen de agrarische bebouwing en de - naar de weg gekeerde - bouwperceelsgrenzen. Tussen de agrarische bebouwing, overige bouwwerken en de overige bouwperceelsgrenzen dient een afstand van 10 meter te worden aangehouden. De maatvoering is ook in het verleden aangehouden en daardoor mede bepalend voor het beeld van de bouwpercelen;
- uit landschappelijke overwegingen is een verplichting van een driezijdige erfsingel met een breedte van minimaal 6 meter opgenomen. Dit doet recht aan de vigerende breedtes van erfsingels en wordt landschappelijk aanvaardbaar geacht. Aangezien de erfsingels geen deel uitmaken van de netto bouwoppervlakte, levert dit geen beperking van de bebouwingsmogelijkheden voor agrarische ondernemers op;
- de bouwpercelen blijven rechthoekig van vorm. Dit past bij het karakter van de polder en op die manier wordt zorg gedragen voor een evenwichtige landschappelijke inpassing. Uitbreiding van de bouwpercelen (bij wijziging) is mogelijk zolang de breedte maar niet groter wordt dan de diepte. Hierdoor blijft er wel sprake van een rechthoek, maar is ook een zekere flexibiliteit in de maatvoering mogelijk;
- er wordt door het rechthoekige bouwperceel zowel uitbreidingsruimte naar de zijkant als naar de achterkant geboden.

7.1.3. Intensieve veehouderij

Afweging

Intensieve veehouderij is (conform het provinciaal beleid) alleen mogelijk als toegevoegde grondgebonden productietak bij bestaande agrarische bedrijven. Intensieve grondgebonden veehouderij wordt gezien als een reguliere grondgebonden agrarische activiteit, die naar de aard van de bebouwing niet in planologisch opzicht verschillend is van andere grondgebonden agrarische activiteiten. Voldoende afstand dient in acht te worden genomen ten opzichte van woningen in de bebouwde kom, en objecten voor verblijfsrecreatie en intensieve dagrecreatie.

Planuitgangspunten

- ten aanzien van intensieve veehouderij is <u>een neventak</u> van maximaal 3.500 m² bij recht mogelijk. Deze omvang is voldoende voor een volwaardige intensieve neventak [38]). Er is een binnenplanse vrijstelling opgenomen waardoor het mogelijk wordt om de vloeroppervlakte met 500 m² te vergroten, onder voorwaarde dat gewijzigde wet- en regelgeving daartoe aanleiding geeft;
- het Provinciaal Omgevingsplan staat geen nieuwvestiging van volwaardige intensieve veehouderijbedrijven toe;
- in verband met de afstemming met het milieubeleid (ammoniakbeleid) zullen beperkingen gesteld worden aan neventakken intensieve veehouderijen in een zone van 250 m rondom kernnatuurgebieden van de PEHS en rondom de dorpskernen. Nieuwe neventakken worden bij recht niet toegestaan. Bestaande neventakken mogen niet uitbreiden. (Kernnatuurgebieden zijn op grond van het Ontwerp Omgevingsplan Flevoland 2006 'prioritaire gebieden'. Het betreft Ellerslenk en (een gedeelte van) de Abbert.)

De genoemde oppervlakte van 3.500 m² voor intensieve takken betreft de netto vloeroppervlakte.

7.1.4. <u>Intensieve teelten</u>

Grondgebonden tuinbouw is mogelijk in het hele agrarische gebied. Vanwege het grondgebonden karakter staat de gemeente positief ten opzichte van de ontwikkeling van de bollenteelt.

Intensieve tuinbouw in gebouwen (champignons e.d.) is een <u>niet-grondgebonden</u> activiteit. De gemeente kiest er daarom voor de oppervlakte van de bebouwing voor deze <u>neventak</u> te beperken tot 2500 m². Omschakeling naar en de oprichting van nieuwe bouwpercelen ten behoeve van nieuwvestiging van zelfstandige bedrijven met intensieve tuinbouw in gebouwen, is niet mogelijk.

Planuitgangspunten

- Grondgebonden tuinbouw is mogelijk in het hele agrarische gebied;
- intensieve tuinbouw in gebouwen is een <u>niet-grondgebonden</u> activiteit. De oppervlakte van de bebouwing voor deze neventak wordt beperkt tot 2.500 m².

De genoemde oppervlakte van 2.500 m² voor intensieve takken betreft de netto vloeroppervlakte.

[38]) De gezondheids- en welzijnswet voor dieren (GWWD) uit 1992 bevat eisen ten aanzien van de stalruimte voor dieren. Veterinaire en milieuhygiënische eisen brengen tegenwoordig echter een grotere (stal-)ruimtebehoefte met zich mee. Voorts is gebleken dat de agrarische bedrijfsvoering in de intensieve veehouderij specifieke eisen stelt aan de benodigde (uitbreidings-)ruimte.

7.1.5. Kassen en glastuinbouw

Afweging
Gebleken is, dat binnen de gemeente geen behoefte bestaat aan een oppervlakte van 1,5 hectare glastuinbouw als neventak bij bestaande agrarische bedrijven (aansluitend aan het bouwperceel). Nu deze mogelijkheid ook niet meer is opgenomen in het Omgevingsplan, wordt voorgesteld alleen ondersteunend glas toe te staan. Gelet op de ruimtelijke gevolgen is ondersteunend glas alleen toegestaan binnen het bouwperceel, tot een maximum van 2.500 m². Hiermee wordt aangesloten op de maatvoering die ook in de partiële herziening van het Provinciaal Omgevingsplan ten aanzien van ondersteunend glas wordt aangehouden. Wat tunnelkassen betreft is een aparte regeling opgenomen. De maximale hoogte van tunnelkassen is begrensd op 2, 5 meter.

Planuitgangspunten
- ondersteunend glas is bij recht als neventak toegestaan binnen het bouwperceel met een maximum van 2.500 m²;
- tunnelkassen zijn bij recht als neventak toegestaan, ook in het karakteristieke open gebied. Tunnelkassen zullen mogen worden opgericht tot een maximale oppervlakte van 5.000 m² en mogen maximaal 2,5 meter hoog zijn.

7.1.6. Fruitteelt

De gemeente Dronten beschouwt de fruitteelt als een reguliere grondgebonden landbouwactiviteit. Met het oog op de gewenste productdifferentiatie dienen alle agrariërs in de gemeente een breed spectrum van mogelijkheden voor agrarisch grondgebruik te krijgen. De gemeente zal fruitteelt daarom niet in een aparte regeling opnemen, maar deze teelt binnen haar gehele grondgebied mogelijk maken.

De bestaande fruitteeltgebieden krijgen een agrarische bestemming, overeenkomstig de rest van het buitengebied. Dit biedt de aanwezige fruittelers meer flexibiliteit om een rendabel bedrijf te ontwikkelen.

Op een aantal locaties zijn al agrarische functiewijzigingen zichtbaar. Dit heeft veelal tot gevolg dat de karakteristieke beplanting in de complexen verdwijnt. Door deze ontwikkeling kan de aanwezige landschappelijke en recreatieve aantrekkelijkheid van de fruitteeltgebieden in het geding komen. Daarom zijn de aanwezige beplantingen in de fruitteeltcomplexen via een aanlegvergunning beschermd. Bij het verwijderen van hagenstructuren wordt de aanleg van erfbeplantingen voorgeschreven. Dit komt overeen met het beleid in het overige agrarisch gebied, waar de erfbeplanting eveneens beschermd is.

7.1.7. Boomteelt en houtteelt

Afweging
Evenals fruitteelt is het volgens de gemeente van belang boomteelt en houtteelt als een reguliere grondgebonden agrarische activiteit te behandelen. Gezien de hoogte die deze gewassen kunnen bereiken, heeft dit landschappelijke gevolgen. De gemeente kiest er daarom voor de boomteelt en houtteelt hoger dan 2 meter te koppelen aan een aanlegvergunning. Opgaande teelten in de karakteristieke open gebieden hoger dan 2 meter, zijn niet mogelijk. Hiermee wordt de openheid van het landschap veilig gesteld (zie ook paragraaf 7.2.).

Planuitgangspunten
- in het gehele agrarische gebied is houtteelt en boomteelt - onder voorwaarden - bij recht toegestaan. Onderstammenteelt is eveneens in het gehele buitengebied bij recht toegestaan. Dit geldt ook voor de zogenaamde 'takkenteelt' ten behoeve van bijvoorbeeld siertakken;
- opgaande teelten als houtteelt en boomteelt worden aan een aanlegvergunning gekoppeld als het gaat om een hoogte die de 2 meter overschrijdt. Om het karakter van het open landschap te beschermen, worden aan de vergunning voorwaarden verbonden (zie paragraaf 7.2);
- opgaande teelten hoger dan 2 meter zijn in de (op kaart aangeduide) te behouden open landschappen niet mogelijk.

7. 2. Landschap

Afweging
Behoud van de grote open gebieden is voor de gemeente een belangrijke doelstelling. De gemeente is in principe voorstander van het toestaan van opgaande teelt in het buitengebied, mits het gebonden is aan een maximale hoogte.

Een belangrijk element in het landschap van Dronten is voorts *de karakteristieke erfbeplanting* rondom de boerderijen. De gemeente acht het zeer waardevol dat deze behouden blijven. De structuurbepalende erfbeplanting dient dan ook zorgvuldige beschermd te worden in het bestemmingsplan. Bij eventuele uitbreidingen van bouwpercelen geldt als voorwaarde dat de erfbeplanting opnieuw aangebracht wordt.

Ten aanzien van de *omvang van de toekomstige agrarische bouwpercelen* (oppervlakte en de afmetingen) hebben, naast bedrijfseconomische, ook landschappelijke overwegingen een rol gespeeld. Deze zijn:
- er wordt aangesloten op de bestaande maatvoering (rechthoekig perceel). De bouwpercelen hebben zoveel mogelijk gelijkvormige afmetingen en de achterzijden bevinden zich zo veel mogelijk op één lijn, waardoor het evenwichtige beeld behouden blijft;
- het bestaand slotenpatroon is als vaste grens aangehouden. Hierdoor wordt het voor het landschap van de polders karakteristieke slotenpatroon gehandhaafd;

- gestreefd wordt naar het ook in de toekomst handhaven van de karakteristieke uniformiteit in grootte van bouwpercelen;
- door het vergroten van het bouwvlak te koppelen aan een wijzigingsbevoegdheid, wordt zekerheid ten aanzien van het herplanten van de singelbeplanting verkregen. De aanvraag dient immers vergezeld te gaan van een landschappelijk inpassingsplan.

Het inrichtingsplan omtrent de *landschappelijke verdichtingszone* tussen Dronten en Lelystad is nog niet opgesteld en derhalve nog niet gereed voor opname in bestemmingsplan. Aan de genoemde *landschappelijke versterkingszones* (bijvoorbeeld langs de Colijnweg en de Beverweg) is aandacht besteed in de toelichting. De zones zijn echter nog niet planologisch geregeld, aangezien er nog geen sprake is van concrete plannen. De planontwikkeling omtrent de *landgoederenzone* is eveneens nog niet ver genoeg gevorderd voor opname in dit bestemmingsplan.

In relatie tot het Bestemmingsplan Buitengebied is het gemeentelijk beleid ten aanzien van landschap dan ook toegespitst op:
- handhaving van de openheid van het landschap en in relatie daarmee het formuleren van uitgangspunten ten aanzien van de opgaande teelt;
- het formuleren van uitgangspunten/regelingen ten aanzien van het beschermen van de karakteristieke erfbeplanting rondom de bouwpercelen enerzijds en het bieden aan uitbreidingsruimte voor de agrariërs anderzijds (omvang bouwperceel).

Planuitgangspunten
Panuitgangspunten ten aanzien van de <u>opgaande teelt in relatie tot de openheid van het landschap</u>:
- opgaande hout- en boomteelt waarbij sprake is van teelt die hoger is dan circa 2 meter, is gekoppeld aan een aanlegvergunning. Om het karakter van het open landschap te beschermen, worden aan de vergunning voorwaarden verbonden. Zo moet worden aangesloten op de opgaande beplanting aan de randzone van grotere boscomplexen grenzend aan het plangebied ofwel moet worden aangesloten op reeds bestaande bossen in het plangebied;
- in de op kaart aangeduide karakteristieke open gebieden is opgaande teelt hoger dan 2 meter, niet mogelijk.

Planuitgangspunten ten aanzien van de <u>beschermen van de karakteristieke erfbeplanting in relatie tot de omvang van het bouwperceel</u>:
- bij vergroting van de huidige bouwpercelen dient de karakteristieke erfbeplanting hersteld te worden;
- hiertoe dient de aanvraag tot vergroting van het bouwvlak vergezeld te gaan van een gedegen landschappelijk inpassingsplan;
- voor een goede ontwikkeling van de singels, dient de minimale breedte 6 meter te zijn.

Het is gewenst om bij aanplant van erfbeplanting gebruik te maken van streekeigen beplantingssoorten. Dit zijn onder meer esdoorn, es, eik, sleedoorn, kornoelje, etc.

Zowel aanplant als onderhoud dient gericht te zijn op een opgaand en dicht karakter van de erfbeplanting. Voorwaarde daarbij is dat de samenstelling van de beplanting voldoende gevarieerd is. Dit geldt zowel voor de soortensamenstelling als voor de gelaagdheid van de singel. De singel is het beste ontwikkeld als een kruidlaag, een struiklaag en een boomlaag aanwezig is.

7. 3. Cultuurhistorie en archeologie

Afweging
Het Rivierduingebied bij Swifterbant is aangewezen als Belvedère-gebied en zal voorgedragen worden voor de Werelderfgoedlijst van de Unesco. In dit gebied zullen de archeologische en cultuurhistorische waarden beschermd moeten worden, onder andere door het voorkomen van diepploegen. De gemeente is van mening dat bescherming van het gebied wenselijk is gelet op de bijzondere waarden. Zeker nu het gebied aantrekkelijk blijkt te zijn voor bollenteelt door de aanwezigheid van zandlagen en zandkoppen. De waarden dienen beschermd te worden door middel van een adequate bestemming. Binnen deze bestemming worden ten aanzien van grondbewerkingen die deel uitmaken van normaal agrarisch gebruik [39]) geen beperkingen opgelegd.

Voor de bestaande archeologische terreinen (de AMK-terreinen, zie *figuur 4*) is een beschermende regeling opgenomen in de vorm van een aanvullende bestemming [40]). De aanvullende bestemming is ook van toepassing op gebieden met een hoge archeologische verwachtingswaarde, zoals weergegeven op de IKAW-kaart, zie *figuur 5*.

Deze aanvullende bestemming is gekoppeld aan een aanlegvergunningstelsel alsmede aan bouw- en sloopvergunningen. De wettelijk beschermde AMK-terreinen zijn niet onder de aanvullende regeling gebracht, omdat de wettelijke status al voldoende bescherming biedt.

De gemeente onderschrijft de algemene beleidsregel gericht op het behoud en de ontwikkeling van cultuurhistorische waarden en is daarnaast bezig beleid te ontwikkelen ter bescherming van jong cultureel erfgoed.

---

[39]) Zoals gebruikelijk vallen de werkzaamheden, die vallen onder het normaal agrarisch gebruik, niet onder de regels van het aanlegvergunningenstelsel.

[40]) De Archeologische Monumenten Kaart (AMK) bevat een overzicht van belangrijke archeologische terreinen in de gemeente Dronten. De terreinen zijn door de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) beoordeeld op verschillende criteria. Op grond daarvan zijn de terreinen ingedeeld in categorieën met archeologische waarde, hoge archeologische waarde en zeer hoge archeologische waarde (o.a. de beschermde monumenten). Om deze archeologische terreinen te kunnen beschermen, moet in het Bestemmingsplan Buitengebied een aanlegvergunningstelsel opgenomen worden. De AMK-terreinen van zeer hoge -, hoge -, en van archeologische waarde, zijn onder een aanvullende bestemming gebracht.

Planuitgangspunten

- het Rivierduingebied en de overige gebieden met archeologische waarden, zijn aanvullend bestemd als 'Archeologisch en cultuurhistorisch waardevol gebied'. De aanvullende bestemming is ook van toepassing op gebieden met een hoge archeologische verwachtingswaarde;
- de provinciale Archeologische Monumentenkaart (AMK) en de provinciale Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) zijn geraadpleegd ten behoeve van het correct bestemmen van die archeologische (verwachtings) waarden;
- in het Rivierduingebied en overige gebieden met archeologische waarden zal het normaal agrarisch gebruik prevaleren. Door middel van een aanlegvergunningenstelsel zullen de archeologische waarden worden beschermd. In dit plan is het normaal agrarisch gebruik nader gedefinieerd; zie de voorschriften, artikel 1, Begripsomschrijvingen.

7. 4. Natuur

Afweging

Kerngebieden van de ecologische hoofdstructuur zijn conform de huidige verschijningsvorm (vaak bos) en volgens de toegekende natuurdoeltypen (hier multifunctioneel) inbestemd.

Ten behoeve van dit bestemmingsplan is gekozen om een onderscheid aan te brengen tussen bestaande en te ontwikkelen verbindingszones en deze op de plankaart conform het Omgevingsplan aan te vullen.
Hierbij moet rekening worden gehouden met de andere functies, naast de natuurfunctie van de aangewezen gebieden.
De gemeente onderschrijft daarnaast het beleid gericht op het stimuleren van agrarisch natuurbeheer, zoals het beheer van bermen en dergelijke. Agrarisch natuurbeheer vindt plaats op vrijwillige basis. De subsidieregeling kent bovendien een grote mate van flexibiliteit en de ruimtelijke consequenties zijn veelal beperkt. Daarom is agrarisch natuurbeheer niet in een bestemmingsplanregeling 'te vertalen'.

Planuitgangspunten

- nieuwe ecologische verbindingszones zullen door middel van een wijzigingsbevoegdheid mogelijk worden gemaakt. De bestemming 'Natuurgebied' kan op de kaart worden aangebracht wanneer de ecologische verbindingszones, zoals deze indicatief zijn weergegeven op *figuur 11*, zijn gerealiseerd;
- kerngebieden van de EHS zijn, voorzover gelegen binnen het plangebied, inbestemd conform de huidige verschijningsvorm en toegekende natuurdoeltypen.

7. 5. Agrarisch aanverwante en niet-agrarische bedrijvigheid

Afweging

De gemeente is van mening dat het buitengebied van Dronten dermate geschikt is voor landbouwactiviteiten, dat geen gebouwen leeg hoeven komen te staan en dreigen te verpauperen.

Het beleid is er dan ook op gericht om op vrijkomende bouwpercelen in de eerste plaats tot een hervestiging van agrarische bedrijven te komen of de vestiging van agrarisch aanverwante bedrijvigheid. Is dat niet mogelijk, dan is vestiging van niet-agrarische bedrijvigheid onder voorwaarden mogelijk.

Voor het toestaan van agrarisch aanverwante bedrijvigheid en/of niet agrarische activiteiten, sluit de gemeente aan op de door de provincie geformuleerde criteria, te weten:

- er mag geen aantasting van de wezenlijke waarden van het landelijk gebied plaatsvinden;
- er mogen geen belemmeringen voor bestaande bedrijven ontstaan;
- er mag geen detailhandel plaatsvinden anders dan productiegebonden;
- er mag geen grote toename van autoverkeer ontstaan;
- agrarisch aanverwante bedrijven en/of niet-agrarische bedrijvigheid moeten binnen de reguliere bebouwingsmaten gerealiseerd worden.

Daarnaast mag geen afbreuk worden gedaan aan de erfbeplantingen die onderdeel vormen van de landschappelijke structuur.

De provincie heeft ten aanzien van vrijkomende agrarische bebouwing het één en ander uitgewerkt in een limitatieve lijst. Deze is opgenomen als *bijlage 5* bij de voorschriften [41]). De gemeente neemt deze lijst over met inachtneming van de volgende aanpassingen en/of randvoorwaarden ten aanzien van de toe te laten nieuwe functies:

- een kweekcentrum of kwekerijbedrijf is een agrarisch bedrijf. Hier wordt gekweekt ten behoeve van bijvoorbeeld een tuincentrum. Wanneer al detailhandel plaatsvindt bij een kwekerijbedrijf, zal dit een ondergeschikt karakter moeten hebben ten opzichte van de hoofdactiviteit, het kweken;
- een tuincentrum is een vorm van detailhandel. Hier worden producten verkocht die bij een kwekerijbedrijf worden gekweekt. Tuincentra zijn alleen wenselijk in de randzone van de kernen, in aansluiting op gebiedsontsluitingswegen. Wanneer al gekweekt wordt bij een tuincentrum, zal dit een ondergeschikt karakter moeten hebben ten opzichte van de hoofdactiviteit, het verkopen van tuinbenodigdheden. Het gaat erom te voorkomen dat een tuincentrum aan de rand van een kern kan uitgroeien tot een agrarisch bedrijf, met bijbehorend bouwperceel en bouwrechten;
- de genoemde afstandscontour ten opzichte van woningen van derden van 100 meter voor dierenpensions en hondendressuur zal worden verruimd om de overlast zoveel mogelijk te beperken. Hierbij zal worden aangesloten op vigerende (hinder)wetgeving;
- scheepsbouw uitsluiten in het agrarisch gebied;
- de volgende nieuwe functies vervallen:
  - reparatie huishoudelijke artikelen;

[41]) De provinciale lijst is overgenomen met uitzondering van functies die in dit plan als tweede tak bij recht zijn toegestaan (intensieve veehouderij, intensieve kwekerij en glastuinbouw) of die in dit plan als afzonderlijke bestemming zijn opgenomen (bijv. horeca).

- bouwbedrijven;
- bosbouw-machinerie en houtverwerking;
- seksinrichtingen;
- lawaaisporten (passen niet in het agrarische gebied van Dronten);

- voor gebouwen ten behoeve van maatschappelijke doelstellingen, zoals zorgboerderijen, moeten in het bestemmingsplan mogelijkheden worden geboden.

Planuitgangspunten

- de volgende agrarisch aanverwante nevenactiviteiten zijn bij recht toegestaan: intensieve veehouderij, intensieve kwekerij en glastuinbouw (ondersteunend glas);
- niet-agrarische nevenactiviteiten worden door middel van een vrijstelling mogelijk gemaakt;
- het toetsingskader voor de vrijstellingsbepaling wordt gevormd door de door de gemeente aangepaste provinciale lijst van nevenactiviteiten;
- zelfstandige activiteiten (agrarisch aanverwante en niet-agrarische) zijn geregeld door middel van het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid;
- ten aanzien van agrarisch aanverwante bedrijven en niet-agrarische bedrijven wordt de lijst van de provincie opgenomen in het bestemmingsplan. De lijst is aangepast aan het gemeentelijk beleid (zie hierboven). Er is onderscheid gemaakt tussen agrarisch aanverwante bedrijven en niet-agrarische bedrijven;
- voormalige boerderijwoningen c.q. agrarische dienstwoningen die nu gebruikt worden als burgerwoningen, krijgen de bestemming 'Woondoeleinden' (zie ook paragraaf 7.7.3);
- gebouwen ten behoeve van maatschappelijke doeleinden, zoals zorgboerderijen, zullen via een wijzigingsbevoegdheid mogelijk worden gemaakt;
- vestiging van agrarisch dienstverlenende bedrijven waaronder loonbedrijven (als zelfstandige activiteit) wordt via een bestemmingswijziging (wijzigingsbevoegdheid) mogelijk gemaakt. Een loonbedrijf als tweede tak is mogelijk via een vrijstelling. Op deze wijze kan ieder individueel initiatief worden getoetst aan nadere eisen op het gebied van verkeer, landschappelijke inpassing, etc.;
- boerderijverkoop en detailhandel is mogelijk via een vrijstelling. Hierdoor is het mogelijk per individuele situatie te bezien of de voorgenomen ontwikkelingen op het gebied van detailhandel wenselijk zijn;
- in het onderhavige plan is een regeling opgenomen die (bedrijfseigen) mest en/of organische (bij)productvergisting via een vrijstelling mogelijk maakt.

Toelichting met betrekking tot het onderwerp mestverwerking
Als een veehouderijbedrijf groot genoeg is, kan een installatie ten behoeve van mestverwerking economisch uit. Door het voorschrijven van bedrijfeigen mestverwerking worden echter samenwerkingsverbanden voor kleinere bedrijven of het betrekken van mest of mee te vergisten co-substraten van andere bedrijven uitgesloten. De gemeente is van mening dat ook het afzetten van co-vergiste mest naar andere bedrijven tot de mogelijkheden zou moeten behoren.

Daarmee wordt het voor ieder veehouderijbedrijf mogelijk om deze vorm van duurzame energiewinning als neventak te gaan toepassen op het bedrijf. Ook zijn er wellicht akkerbouwbedrijven die ook een mestvergistingsinstallatie willen exploiteren. Een akkerbouwbedrijf heeft geen bedrijfseigen mest, maar wel voldoende groengewassen; een dergelijk bedrijf zal dus mest van een veehouderijbedrijf moeten kunnen aanvoeren.

Om tegemoet te komen aan bovenstaande ontwikkelingen, worden in dit plan via een vrijstelling mogelijkheden gecreëerd die toestaan dat mest (of producten van de positieve lijst voor co-vergisting) van meerdere bedrijven kan worden betrokken. Ook de mogelijkheid om co-vergiste mest naar andere bedrijven af te zetten zou wenselijk kunnen zijn.

Een vrijstelling geeft de mogelijkheid om nadere eisen te stellen ten aanzien van de (landschappelijk) gewenste inpassing, de omvang van de activiteiten, etc. Op deze wijze kan maximaal ruimte worden geboden, terwijl ongewenste activiteiten of ontwikkelingen kunnen worden voorkomen.

7. 6. Agrarisch onderzoek en onderwijs

Een verdere groei van agrarische kenniscentra acht de gemeente binnen haar grenzen gewenst. Indien zich een ruimtevraag voor dergelijke voorzieningen voordoet zal de gemeente in principe medewerking verlenen.

7. 7. Wonen in het landelijk gebied

7.7.1. Algemeen

Afweging
In een gemeente als Dronten heeft men de ruimte in het buitengebied om tegemoet te komen aan de wensen van de bewoners van het buitengebied. De gemeente is van mening dat grotere woningen passen bij het karakter van de polder. Als gevolg van het meest voorkomende type woning, één bouwlaag met kap, kan de verdieping van de woning bovendien vaak niet optimaal worden benut. Het Omgevingsplan doet geen uitspraken over maximale maten.

Planuitgangspunten
In het onderhavige bestemmingsplan is een regeling opgenomen die woningen toestaat van maximaal 1000 m³. Bestaande woningen die kleiner zijn, mogen uitbreiden tot 1000 m³. Woningen die reeds groter zijn krijgen slechts een beperkte uitbreidingsruimte. De regeling biedt geen mogelijkheden voor het splitsen van woningen.

7.7.2. Agrarische dienstwoningen

Afweging
Agrarische bedrijfsgebouwen en agrarische dienstwoningen worden vaak afzonderlijk van elkaar verkocht. Voorkomen moet worden dat bij die afzonderlijke verkochte bedrijfsgebouwen een nieuwe agrarische dienstwoning kan worden gebouwd.

Uit het oogpunt van een goede agrarische bedrijfsvoering is het noodzakelijk om bij een agrarisch bedrijf te kunnen wonen. Gezien de huidige stand van de techniek en de huidige communicatiemogelijkheden, is het bij een meermansbedrijf echter niet noodzakelijk een tweede bedrijfswoning te realiseren. Bovendien levert de bouw van een tweede woning steeds meer milieuproblemen op voor de agrarische bedrijven.

Planuitgangspunten

- er is een regeling opgenomen ter voorkoming van de bouw van een nieuwe agrarische dienstwoning. De bestaande woning blijft, ook na verkoop, aangeduid als agrarische dienstwoning, behorende bij de agrarische bedrijfsgebouwen;
- er worden in principe geen mogelijkheden geboden voor de bouw van een tweede bedrijfswoning, tenzij de agrarische bedrijfsvoering dit noodzakelijk maakt. Een voorbeeld hiervan is dat de aard van een bedrijf zodanig moet zijn dat een tweede woning noodzakelijk is in verband met continu (dag en nacht) persoonlijk toezicht en verzorging door meer dan één persoon;
- bestaande tweede bedrijfswoningen zijn inbestemd.

7.7.3. Burgerwoningen

Een groot aantal van oorsprong agrarische dienstwoningen (boerderijwoningen) in het buitengebied van Dronten zijn in gebruik als burgerwoning. Het onderhavige plan heeft als uitgangspunt om de feitelijke situatie in te bestemmen. Bestaande burgerwoningen in het landelijke gebied worden daarom als zodanig bestemd. Hiermee wordt tevens aangesloten op het provinciaal beleid (voormalige boerderijwoningen mogen burgerwoningen worden). Met ‘burgerwoningen’ worden woningen bedoeld, waaraan de bestemming ‘woondoeleinden’ is toegekend. Uitbreiding van het aantal burgerwoningen door middel van nieuwe woningbouw wordt tegengegaan om de flexibiliteit en uitbreidingsmogelijkheden van de agrarische bedrijven niet te verminderen. Nieuwbouw van burgerwoningen is dan ook niet toegestaan.

Planuitgangspunten

- burgerwoningen worden als zodanig inbestemd;
- nieuwbouw van burgerwoningen wordt in dit plan niet mogelijk gemaakt.

7.7.4. Nieuwe landgoederen

Aangezien er op dit moment nog geen concrete plannen zijn voor nieuwe landgoederen, is hiervoor geen regeling opgenomen in het bestemmingsplan. Landgoederen zullen via een planherziening geregeld moeten worden.

7. 8. Recreatie en toerisme

Afweging
Recreatie in het buitengebied, als 'medegebruik' of als zelfstandige ruimtevragende functie, is de laatste jaren sterk in opmars. Op deze maatschappelijke ontwikkeling wordt ingespeeld met beleid voor 'verbrede plattelandsontwikkeling' om de inkomensmogelijkheden voor agrariërs te verbreden en het recreatief medegebruik van het landelijk gebied te vergroten.
De gemeente hanteert daarbij als uitgangspunt dat nieuwe recreatieve ontwikkelingen niet mogen leiden tot beperkingen voor nabijgelegen agrarische bedrijven.

Het kamperen-bij-de-boer wordt in dit plan geregeld conform het vigerende beleid van de gemeente, dat wil zeggen dat het alleen wordt toegestaan op agrarische bouwpercelen. Grootschaliger verblijfsrecreatieve voorzieningen zijn alleen toegestaan indien zij niet leiden tot beperkingen voor nabijgelegen agrarische bedrijven, zowel nu als in de toekomst. Dit betekent dat binnen het gehele plangebied mogelijkheden zijn voor kamperen-bij-de-boer, logies op de boerderij, kampeerboerderij, groepsaccommodaties en logies en ontbijt, omdat deze ontwikkelingen niet leiden tot beperkingen voor nabijgelegen agrarische bedrijven.

Als overige mogelijkheden, toegestaan op het agrarisch bedrijf, worden gezien: stalhouderij, verhuur van paarden, kano’s, fietsen en huifkarren, verkoopactiviteiten (ambachtelijke en streekeigen producten bij kaasboerderijen, 'theeschenkerijen', etc.), rondleidingen op het agrarisch bedrijf, een excursieboerderij, een bezoekerscentrum, en dergelijke.

Binnen de recreatiezone wordt het beleid zoals door de provincie geformuleerd nagestreefd met name ten aanzien van de recreatieve functies die gesitueerd zijn in of grenzen aan de randmeerbossen. Voor het overige is het beleid veeleer gericht op het tot-stand-brengen van recreatieve verbindingsroutes van de dorpen naar de randmeerbossen en het realiseren van kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen.

Een verdere ontwikkeling van routegebonden recreatie, zoals wandel-, fiets- en ruiterroutes, kano- en boottochten, maakt het buitengebied beter bereikbaar en toegankelijk. Ook overige recreatievormen, zoals aanlegplaatsen voor watersporters, picknickplaatsen, vismogelijkheden en zwemwater, dragen daar aan bij. Dergelijke ontwikkelingen beschouwt de gemeente als positief, maar leiden vooralsnog niet tot concrete bestemmingen.

Planuitgangspunten

- recreatie in de vorm van kleinschalig kamperen is binnen het agrarisch bouwperceel toegestaan [42]);
- een kampeerboerderij, groepsaccomodatie, bed and breakfast, verhuur van kano's en fietsen (en daarmee vergelijkbare kleinschalige recreatieproducten), theeschenkerijen en vakantiecentra voor maatschappelijke doeleinden, zijn bij vrijstelling als neventak bij agrarische bedrijven toegestaan. Hierdoor wordt een verbreding van de inkomensbasis van de agrarische sector alsmede het medegebruik van het buitengebied door recreanten, veilig gesteld;
- het recreatief medegebruik van de (P)EHS is voorzover mogelijk bij recht toegestaan en indien gewenst zal worden gefaciliteerd (bijvoorbeeld met fietspaden e.d.);
- het Rivierduingebied heeft naast agrarische en archeologische waarden ook een recreatieve waarde. In dit plan wordt een recreatieve invulling van dit gebied met bijvoorbeeld fietspaden toegelaten.

7. 9. Verkeer en infrastructuur

Afweging

Ten aanzien van de toekomstige ontwikkelingen op het gebied van infrastructuur (N23, Hanzelijn en Zuiderzeelijn) wordt de realisatie van de Zuiderzeelijn pas op de veel langere termijn voorzien. De gemeente is dan ook van mening dat deze genoemde ontwikkeling niet behoeft te worden opgenomen in het onderhavige plan.

Hanzelijn

Ten aanzien van de Hanzelijn is een tracébesluit genomen. In het onderhavige plan is rekening gehouden met de realisering van de Hanzelijn. Het tracé van de Hanzelijn valt als zodanig buiten de plangebiedgrenzen van dit bestemmingsplan. Op dit moment wordt voor de Hanzelijn een afzonderlijk bestemmingsplan opgesteld.

N23

Voor wat betreft de N23 heeft de provincie voor het gedeelte tussen Lelystad en Dronten in principe gekozen voor de aanleg van een nieuwe autoweg zoveel mogelijk evenwijdig aan de Hanzelijn. Voor de N23 wordt op dit moment eveneens een afzonderlijk bestemmingsplan opgesteld.

Voor het gedeelte van de N23 tussen Dronten en Kampen is besloten tot een gefaseerde uitbouw van de bestaande Hanzeweg in plaats van de aanleg van een nieuwe wegverbinding langs de Hanzelijn. De eerste fase in de uitbouw van de Hanzeweg betreft het opheffen in 2006/2007 van de directe uitwegen van boerderijen op de Hanzeweg tussen de Biddingringweg en de Hoge Vaart.

[42]) Op basis van de WOR (Wet Openlucht Recreatie) waren tot voor kort 10 kampeereenheden toegestaan. De ruimte die de wet biedt voor kleinschalig kamperen wordt in het wetsvoorstel vergroot, zolang het WOR-vergunningenstelsel nog van kracht is. Kleinschalige kampeerterreinen mogen nu plaats bieden aan 15 i.p.v. 10 kampeermiddelen. De WOR zal gefaseerd worden ingetrokken.

Hiervoor worden aan weerszijden van dit gedeelte van de Hanzeweg parallelwegen aangelegd. Het hiertoe opgestelde plan [43]) is in het onderhavige bestemmingsplan meegenomen.

Planuitgangspunt
- de aanleg van parallelvoorzieningen langs de Hanzeweg tussen de Biddingringweg en de Hoge Vaart, is conform het daartoe opgestelde plan opgenomen.

7. 10. Nutsvoorzieningen

Afweging en planuitgangspunten ten aanzien van windmolens
Na het realiseren van de lijnopstellingen met windmolens aan de Kubbetocht en Zijdenettentocht en de lijn aan de Zeebiestocht, wordt in planologische zin in onderhavig bestemmingsplan geen ruimte meer geboden voor nieuwe lijnopstellingen. De volgende planuitgangspunten zijn ten aanzien van windmolens geformuleerd:
- er worden geen mogelijkheden geboden voor nieuwe solitaire molens;
- nieuwe lijnopstellingen zijn niet opgenomen in het bestemmingsplan.

Als gevolg van de ontwerp-beleidsregel 'Windmolens' worden in het Bestemmingsplan Buitengebied solitaire windmolens niet inbestemd. Zij vallen aldus onder het overgangsrecht. De beleidsregel speelt in op ontwikkelingen in de markt en beoogt een kwaliteitsverbetering in ruimtelijke en landschappelijke zin. Daarom mag, mede gezien de looptijd van dit plan (10 jaar) verwacht worden dat deze solitaire molens te zijner tijd geamoveerd zullen gaan worden en vervangen worden door windmolens in een lijnopstelling (sanerings- en ontwikkelingsdoelstelling).

7. 11. Planuitgangspunten afstemming water- en milieubeleid

Uit de afstemming tussen het ruimtelijk beleid en het water- en milieubeleid, zoals weergegeven in hoofdstuk 5, vloeit een aantal planuitgangspunten voort.

Waterbeleid
Deze paragraaf omvat de feitelijke watertoets door waterbeheersplannen en bestemmingsplan 'naast elkaar te leggen' en de vertaling van maatregelen uit de beheersplannen naar het Bestemmingsplan Buitengebied aan te geven. Het Bestemmingsplan Buitengebied Dronten is een overwegend conserverend plan waarin (uitsluitend) de bestaande situatie opnieuw wordt vastgelegd.

Het bestemmingsplan beoogt geen veranderingen te brengen in het heersende watersysteem in het gebied. Het bestemmingsplan heeft dan ook geen gevolgen voor de waterhuishoudkundige doelen in het plangebied.

[43]) Plan voor de aanleg van parallelvoorzieningen langs de Hanzeweg tussen de Biddingringweg en de Hoge Vaart. Provincie Flevoland, 2 augustus 2004.

Omgekeerd vloeien uit het waterbeleid de volgende planuitgangspunten voor het bestemmingsplan voort. Daarbij is aangegeven hoe de vertaling van de wateraspecten naar de plankaart en de voorschriften plaats vond:

- de kavelsloten staan in hoofdzaak ten dienste van de agrarische functie en behoren als zodanig binnen de gebiedsbestemming 'Agrarische gebied'. Wel zijn ze, met het oog op de landschappelijke betekenis en het behoud hiervan, binnen deze gebiedsbestemming op de plankaart met een aanduiding 'kavelsloot' weergegeven [44]). De aanleg van duurzame oevers is binnen de gebiedsbestemming mogelijk;
- om de verbreding van tochten (ten behoeve van de realisering van extra waterberging) mogelijk te maken, is een wijzigingsbevoegdheid (van 'Agrarisch gebied' in 'Water', zie artikel 3) opgenomen;
- het onderhavige plan biedt mogelijkheden voor erfvergroting. Het is mogelijk dat bij een dergelijke vergroting (waarbij onverhard oppervlak wordt gewijzigd in verhard oppervlak) de geldende afvoernorm wordt overschreden. Dit heeft dan mogelijk (negatieve) gevolgen voor het watersysteem. Het waterschap hanteert bij nieuw te verharden oppervlak dat de afvoer niet de ontwerpnorm van 1,5 liter/sec/ha (bij een T=100 bui) mag overschrijden. Bij daadwerkelijke uitbreiding van het verhard oppervlak (erfuitbreiding) dient deze norm t.a.v. de afvoer van water te worden toegepast (hierbij dient overigens rekening te worden gehouden met het feit dat door de afname van het aantal agrarische bedrijven in het buitengebied ook verhard oppervlak zal worden omgezet in onverhard);
- voorafgaand aan de uitoefening van de bovengenoemde wijzigingsbevoegdheid, zal - met het oog op bovenstaande - het waterschap als waterbeheerder advies worden gevraagd over de voorgenomen bestemmingswijziging;
- het waterschap heeft als beleid het verder ontwikkelen van duurzame oevers. Dit mede om de waterkwaliteit te verbeteren en de oppervlakte open water uit te breiden. Het onderhavige plan maakt deze ontwikkeling mogelijk (zie hiervoor de bestemmingsomschrijving artikel 19, Water);
- bij waterkeringen in het IJsselmeergebied moet een reservering plaatsvinden van 100 meter binnendijks en 175 meter buitendijks ten behoeve van een vrijwaringszone: binnen deze zone zijn qua bebouwing alleen windmolens toegestaan. De vrijwaringszones (van 100 m binnendijks) aan de dijken, die eventuele toekomstige dijkversterkingen moeten veiligstellen, zijn op de plankaart weergegeven en als aanvullende bestemming (artikel 25) in het plan opgenomen.

Milieubeleid

- met de consequenties van het wegverkeerslawaai op geluidsgevoelige functies is, voorzover noodzakelijk, rekening gehouden. Op de plankaart zijn de 50 dB(A)-contouren aangegeven als een specifieke aanvullende bestemming.

[44]) De afmetingen van de waterlopen zijn opgenomen in de legger van het waterschap.

8. PLANBESCHRIJVING

Het beleid en de planuitgangspunten, zoals verwoord in de voorgaande hoofdstukken, hebben in de voorschriften van dit bestemmingsplan hun juridische vertaling gekregen in de vorm van bestemmingen. Het juridische systeem en de gelegde bestemmingen worden in dit hoofdstuk beschreven en toegelicht.

Het bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden in het plangebied en zijn juridisch bindend. De wijze waarop deze regeling kan worden vormgegeven, wordt in grote lijnen bepaald door de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) en het bijbehorende Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro).

Uitgangspunt is, door het stellen van heldere voorschriften en een duidelijk leesbare plankaart, een zo goed mogelijke handhaafbaarheid te realiseren.

8. 1. Voorschriften per bestemming

De voorschriften zijn als volgt ingedeeld:

a. Doeleindenomschrijving

Hierin staat voor welke functie(s) de gronden mogen worden gebruikt en hoe de onderlinge rangorde van functies is.

b. Bebouwingsbepalingen

Hierin is aangegeven welke gebouwen en andere bouwwerken in principe toegestaan zijn en welke maatvoering daarbij moet worden aangehouden.

c. Nadere eisen

Onder dit kopje wordt aangegeven dat Burgemeester en Wethouders nadere eisen kunnen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing. Deze eisen kunnen echter alleen gesteld worden wanneer ten aanzien van de plaats en de afmetingen van de bebouwing reeds een hoofdeis is opgenomen binnen de bestemming.

d. Vrijstelling op de bebouwingsbepalingen

In de toekomst kunnen zich omstandigheden voordoen (thans nog niet voorzien), waaruit blijkt dat de bebouwingsbepalingen niet voldoende blijken te zijn. Daarom kunnen Burgemeester en Wethouders voor ondergeschikte aspecten binnen de bestemming vrijstelling verlenen van de bebouwingsbepalingen c.q. gebruiksbepalingen (zie onder g.). Van geval tot geval zal een afweging worden gemaakt.

e. Aanlegvergunningen (facultatief)

Voor een aantal met name genoemde werken en werkzaamheden geldt een aanlegvergunningsplicht. Dat betekent dat deze pas mogen worden uitgevoerd nadat een vergunning van Burgemeester en Wethouders is verkregen. Hierbij vindt een afweging van belangen naar evenredigheid plaats. Als het gaat om activiteiten die behoren tot het normale onderhoud en/of beheer, is geen aanlegvergunning vereist.

Een algemene toestemming kan worden verleend, als de plannen passen binnen de randvoorwaarden van het bestemmingsplan. Dan kunnen alle werken en werkzaamheden in één keer worden toegestaan en is voor afzonderlijke activiteiten geen vergunning meer nodig.

f. Gebruiksbepalingen

In principe moeten gronden en gebouwen worden gebruikt overeenkomstig de bestemming. Waar nodig zijn voor de duidelijkheid en ten behoeve van het aangeven van de reikwijdte van de bestemming gebruiksvormen genoemd, die in ieder geval als strijdig met de bestemming moeten worden aangemerkt.

g. Vrijstelling op gebruik

Omdat van een aantal gebruiksvormen nu nog niet kan worden gezegd of ze aanvaardbaar zijn of niet, is een vrijstelling opgenomen. Deze wordt afgegeven na een zorgvuldige afweging van waarden en functies in de bestemmingen.

h. Algemene vrijstellingsbepaling (10%'s-regeling)

Bij hoge uitzondering kan door middel van vrijstelling worden toegestaan dat van de bij recht in de voorschriften gegeven maten, afmetingen en percentages, tot ten hoogste 10% van die maten, afmetingen en percentages, afgeweken wordt. Het gaat dan om incidentele gevallen, waarbij het om bouwtechnische redenen en/of redenen van doelmatigheid noodzakelijk wordt geacht en aantoonbaar is, dat in geringe mate van de gegeven maten moet worden afgeweken.

i. Wijzigingsbevoegdheden (facultatief)

Het plan bevat voor een aantal gevallen mogelijkheden om bestemmingen te wijzigen binnen de in de voorschriften aangegeven grenzen. Voor zo'n wijziging bestaan aparte procedureregels. Het kan een wijziging binnen een bestemming zelf betreffen, zoals het verwijderen van een aanduiding, of een wijziging van de ene bestemming in een andere.

j. Overgangsbepaling

Het overgangsrecht ziet op bouwwerken die ooit met een bouwvergunning of een melding zijn gebouwd, of een gebruik dat ooit is toegestaan, maar die nu, vanwege een bestemmings- of beleidswijziging, onder het overgangsrecht zijn gebracht. Ook tientallen jaren aanwezige bouwwerken, die niet met een vergunning zijn gebouwd, of langdurig aanwezig gebruik, worden met het overgangsrecht beschermd. Het overgangsrecht is erop gericht dat deze bouwwerken uiteindelijk zullen verdwijnen of het gebruik ervan wordt beëindigd, zodat de situatie in overeenstemming geraakt met de gegeven bestemming. In beginsel mogen de bouwwerken slechts in ondergeschikte mate gedeeltelijk worden vernieuwd en veranderd. Het is niet mogelijk om hiermee geheel of in stappen tot een nieuw bouwwerk te komen.

Daarnaast is er een mogelijkheid om volledige nieuwbouw te plegen. Dit is bedoeld om oude en slecht onderhouden bouwwerken te vervangen door een kleiner bouwwerk, waarmee in planologische en landschappelijke zin een winst wordt behaald. Alle bebouwing op een perceel dat onder de werking van het overgangsrecht valt en dat ooit met een bouwvergunning is geplaatst, mag eenmalig in zijn geheel worden vervangen tot maximaal 50% van de gezamenlijke omvang van die bebouwing. Illegaal aanwezige bouwwerken worden hierbij niet meegerekend, omdat daarmee ooit gepleegde illegale bouw alsnog wordt beloond met een herbouwrecht.

Het begrip ‘bestaand’
In de voorschriften wordt veelvuldig verwezen naar de bestaande situatie. Voor bouwwerken is dat de situatie op het moment van de eerste terinzagelegging van dit plan. Voor gebruik is dat het moment van het van kracht worden van het plan. De bestaande situatie herleidt de gemeente in de eerste plaats uit de gedane inventarisatie. Bovendien beschikt de gemeente over luchtfoto’s vanwaar op schaal de bouwwerken kunnen worden herleid. Daarnaast hanteert de gemeente het bouwvergunningenarchief, waarin alle perceelsgewijze bouwvergunningen zijn opgeslagen. Vanuit die gegevens kunnen de afmetingen van bouwwerken worden bepaald. Ook de WOZ legt jaarlijks de perceelsgegevens vast. Tot slot is er nog het archief van de milieugegevens. Deze hele optelsom aan gegevens biedt een volledige en rechtszekere garantie om op een juiste wijze invulling te geven aan het begrip ‘bestaand’.

Toetsingsbijlage
In bijlage 1 bij de voorschiften is het toetsingskader omschreven dat gehanteerd wordt bij toepassing van nadere eisen, vrijstellingsbepalingen en wijzigingsbevoegdheden. De bijlage bevat de nodige criteria en biedt houvast voor de invulling van het specifieke beleid dat aan de flexibiliteitsbepalingen ten grondslag ligt. De toetsingscriteria zijn onderverdeeld in criteria die binnen de bestemmingen van toepassing zijn en criteria die bij wijziging van de ene in de andere bestemming moeten worden toegepast. In de bepalingen zelf is steeds een verwijzing opgenomen naar de specifieke criteria.
Hiermee wordt de praktische hanteerbaarheid vergroot. Duidelijk moet wel zijn dat het daarbij gaat om de specifiek van toepassing zijnde criteria.

Naast die specifieke criteria zijn altijd ook de van toepassing zijnde algemene criteria punt van afweging, alsmede de gebruikelijke algemene beginselen die bij besluitvorming een rol spelen. In bijlage 5 is daarnaast een specifiek toetsingskader opgenomen dat gehanteerd wordt bij de vrijstellingsbepaling ten behoeve van een ondergeschikte tweede tak of deeltijdfunctie.

8. 2. Toelichting op de bestemmingen

8.2.1. Gebiedsbestemmingen

Het betreft hier in hoofdzaak de onbebouwde bestemmingen met een hoofdfunctie in het buitengebied; landbouwgebieden, natuurgebieden en bosgebieden. Binnen de gebiedsbestemmingen komen belangrijke landschappelijke waarden voor die beschermd moeten worden: karakteristieke open ruimten worden op de kaart als zodanig aangeduid.
Daarnaast worden elementen en/of gebieden met een specifieke verschijningsvorm of met een specifieke archeologische en/of cultuurhistorische waarde, apart bestemd door middel van een aanvullende bestemming. De waarden ervan zijn zódanig dat het specifiek beschermen ervan van belang is. De aanvullende bestemming is ook van toepassing op windmolenparken, aandachtszones wegen, geluidszones voor wegverkeerslawaai, vrijwaringzones, nuts- en buisleidingen en straalpaden. De aanvullende bestemmingen komen in paragraaf 8.2.3 aan de orde.

Voor andere elementen is een aanvullende bestemming niet aan de orde. Het vastleggen ervan is vanwege de globaliteit en flexibiliteit voor dit soort gevallen niet nodig. Het gaat bijvoorbeeld om de volgende elementen:
- landbouwkundige elementen (een ontsluitingsweg van een agrarisch bedrijf);
- recreatieve elementen (een wandelpad of een picknickplaats);
- waterlopen met een agrarische functie;
- landschapselementen (karakteristieke singelbeplanting).

Het gaat hier om zaken die in hoofdzaak of zelfs uitsluitend dienst doen ten behoeve van de basisfuncties van het gebied. Uiteraard zullen de bestaande elementen in beginsel gehandhaafd blijven. Een gericht aanlegvergunningenbeleid zal daarin voorzien. Door de globale opzet kunnen ook nieuwe elementen worden ingepast, voorzover ze verenigbaar zijn met de betreffende bestemming. De gebiedsbestemmingen worden hieronder toegelicht.

- Agrarisch gebied

De landbouwkundig waardevolle gebieden in de landschappelijk open delen van de gemeente, zijn bestemd als ‘Agrarisch gebied’. Het gaat om vrijwel het gehele buitengebied van de gemeente.
De gronden zijn primair bestemd voor het grondgebonden agrarisch gebruik, waaronder - naast akkerbouw en melkveehouderij - ook opgaande boomteeltvormen als onderstammenteelt, takkenteelt, fruitteelt en houteelt wordt verstaan.

Het gebruik van de gronden ten behoeve van bollenteelt is eveneens toegestaan.

Binnen deze gebiedsbestemming is de uitoefening van een agrarisch bedrijf, al dan niet in combinatie met een ondergeschikte tweede tak (nevenactiviteit) in de vorm van intensieve veehouderij, intensieve kwekerij en/of glastuinbouw (ondersteunend glas) mogelijk (met ondergeschikt wordt hier bedoeld het ondergeschikt zijn in ruimtelijke zin: qua ruimtebeslag en/of ruimtelijke verschijningsvorm is de tweede tak ondergeschikt aan de hoofdtak, te weten grondgebonden landbouw. Daarnaast spelen onder meer bedrijfsomvang en aard van het bedrijf een rol).

Wonen ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering is binnen het op kaart aangegeven bouwperceel mogelijk, tenzij is aangegeven dat geen bedrijfswoning is toegestaan.

Door middel van de bebouwingsbepalingen wordt geregeld dat uitsluitend gebouwen ten behoeve van agrarische bedrijven worden gebouwd. Deze gebouwen zullen, met uitzondering van tunnelkassen, uitsluitend binnen het middels een aanduiding op de kaart aangegeven bouwvlak moeten worden gebouwd.

Binnen de bestemming is middels een wijzigingsbevoegdheid een regeling opgenomen voor het wijzigen van de agrarische bouwvlakken/-percelen (vergroten, verkleinen, verleggen). Bij vergroting zal het bouwperceel vast worden gelegd in een rechthoek.
Vergroting is mogelijk mits het bouwvlak/-perceel wordt omgeven door een erfsingel-beplanting met een breedte van ten minste 6 meter. Deze voorwaarde is niet van toepassing op de bouwpercelen voor fruitteelt-/boomkwekerijbedrijven.

Door middel van een wijzigingsbevoegdheid kan de bestemming ‘Agrarisch gebied’ worden gewijzigd in de bestemming ‘Natuurgebied’. Via een wijzigingsbevoegdheid kan eveneens de bestemming ‘Natuurgebied’ op de kaart worden aangebracht wanneer de ecologische verbindingszones, zoals deze indicatief zijn weergegeven in *figuur 11*, zijn gerealiseerd.

Uit het gemeentelijk beleid (Partiële herziening van het Bestemmingsplan Buitengebied 1999) blijkt dat de gemeente van mening is dat het niet verstandig is de omvang van de intensieve neventak in het midden te laten. Ongelimiteerde vestigings- of uitbreidingsmogelijkheden zouden immers tot zeer ingrijpende wijzigingen van het ruimtelijk beeld in het buitengebied kunnen leiden. Een vaste maat biedt zowel helderheid voor de gemeente als voor de agrariër. Ten behoeve van een intensieve neventak wordt bij recht 2.500 m² aan bebouwing toegestaan.

Via een vrijstelling kan dit worden vergroot tot 3.000 m² indien dit uit oogpunt van dierwelzijn en/of regelgeving noodzakelijk is.

Per bouwperceel is maximaal één bedrijfswoning toegestaan. De maatvoering van de bedrijfswoningen, de bijbehorende bijgebouwen en de bedrijfsgebouwen, is opgenomen in een bouwschema.

Aan tunnelkassen en torensilo's wordt een maximale hoogte gesteld. Voor het bouwen van ondersteunend glas en/of tunnelkassen wordt uitgegaan van een maximum oppervlakte: ondersteunend glas is alleen toegestaan op het bouwperceel tot een maximum van 2.500 m², tunnelkassen zijn toegestaan met een maximale oppervlakte van 5.000 m².

Voor de opslag van mest is een regeling opgenomen. In principe moeten mestsilo's en overige silo's op het bouwperceel worden gerealiseerd. Bij vrijstelling mogen mestsilo's en overige silo's tot 600 m² ook buiten het bouwperceel worden gerealiseerd. Opslag van mest (zowel in de vorm van mestsilo's als mestplaten) buiten het bouwperceel, is bij vrijstelling mogelijk. Er moet echter eerst aan de milieu-randvoorwaarden zijn voldaan, voordat een vrijstelling kan worden verleend.

Voor een aantal werkzaamheden is een aanlegvergunningenstelsel opgenomen om negatieve effecten ervan op de landschappelijk en natuurlijke waarden te voorkomen. Eén van die werkzaamheden is het kappen en/of rooien van bomen en/of houtgewas, al dan niet aanwezig als erfbeplanting.
Een andere is het dempen of graven van sloten om aantasting van de landschappelijke waarden van bijvoorbeeld de ontginningsstructuren (slotenpatronen) te voorkomen. Een vergunning voor het kappen, rooien en/of aanplanten van erfbeplanting is overigens niét nodig wanneer het de verplaatsing van erfsingelbeplanting betreft bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid met betrekking tot het vergoten van het bouwperceel.

Voor het verwijderen van erfbeplanting of het wijzigen van de grondsamenstelling ten behoeve van de aanleg van een paardrijbak of een tennisbaan is een aanlegvergunning nodig. Dit met het oog op eventuele stof- en licht overlast voor omwonenden (in geval van paardrijbak of tennisbaan).
Door middel van een aanlegvergunning en de daaraan gekoppelde criteria, kan de gemeente in ruimtelijke zin sturing geven aan deze ontwikkelingen (afstand tot de weg, afstand tot omwonenden, landschappelijke inpassing).

De kavelsloten staan in hoofdzaak ten dienste van de agrarische functie en behoren als zodanig binnen de gebiedsbestemming 'Agrarisch gebied'. Wel zijn ze, met het oog op behoud, binnen deze gebiedsbestemming op de plankaart met een aanduiding 'kavelsloot' weergegeven.

Ook de teelt van opgaande gewassen, hoger dan 2 meter, is uit ruimtelijk-landschappelijke overwegingen aan een aanlegvergunning gekoppeld. Hiertoe is in de voorschriften een toetsingskader opgesteld.
Bij de toetsing dient te worden beoordeeld of het positieve effect van de activiteit opweegt tegen de negatieve gevolgen voor de andere functies, in dit geval het landschap.

Tot slot is nog een aantal wijzigingsbevoegdheden opgenomen ten behoeve van functiewijziging van agrarisch bedrijven, zoals die zich voordoet bij vrijkomende agrarische bedrijven. Deze wijzigingsbevoegdheden zijn ook van toepassing in het geval een neventak is uitgegroeid tot een volwaardige tak. De bestemming 'Agrarisch gebied' kan dan bijvoorbeeld gewijzigd worden in de bestemming 'Agrarisch aanverwante bedrijven', 'Agrarisch dienstverlenende bedrijven', 'Bedrijfsdoeleinden', 'Maatschappelijke doeleinden' of 'Tuincentrum'.

- *Natuurgebied*

De natuurgebieden in het plangebied vallen onder de bestemming 'Natuurgebied'. Het gaat om de gebieden langs de Hanzetocht/Zwolsetocht, langs de Lage Vaart/Dronterweg en langs de Hoge Vaart/Biddingringweg. Het primaire doel binnen de bestemming is het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden van de verschillende gebieden.

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd. Binnen de bestemming is een op het natuur- en landschapsbeheer afgestemd agrarisch gebruik toegestaan. Om te voorkomen dat de waarden van de natuurgebieden worden verstoord, is een aantal activiteiten gebonden aan een aanlegvergunning en is een aantal gebruiksverboden opgenomen.

Bestaande c.q. reeds gerealiseerde ecologische verbindingszones zijn eveneens inbestemd als natuurgebied.

- *Bosgebied*

De bosgebieden en kleine overhoeken in het plangebied vallen onder de bestemming 'Bosgebied'. De gronden zijn primair bestemd voor bosbouw en voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de cultuurhistorische, natuurlijke en landschappelijke waarden. Dagrecreatief en educatief medegebruik van de bossen wordt binnen deze bestemming toegestaan.

8.2.2. Overige bestemmingen

- *Woondoeleinden*

De bestemming 'Woondoeleinden' heeft betrekking op de bestaande woningen met hun aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen [45]).

[45]) In de nieuwe Woningwet worden *overkappigen* onder één en dezelfde noemer met *bijgebouwen* gebracht. Dit vanwege het feit dat een overkapping al snel als een gebouw moet worden aangemerkt (twee of meer wanden). Daarnaast worden overkappingen functioneel veelal ten behoeve van dezelfde doeleinden opgericht. Het is van belang dat het bestemmingsplan dus ook rekening houdt met overkappingen. Temeer omdat dan ook bij de oppervlaktebepalingen rekening gehouden kan worden met aanwezige overkappingen die veelal eenzelfde uitstraling en ruimtelijke invloed hebben als de bijgebouwen.

Bijbehorende erven, tuinen en terreinen zijn ook onder deze bestemming gebracht. Ondergeschikt aan de woonfunctie zijn aan-huis-verbonden beroepen toegestaan. De bedrijfsoppervlakte mag niet meer bedragen dan 40% van de vloeroppervlakte van de begane grond van het hoofdgebouw en mag nooit groter zijn dan 60 m². Detailhandel, verblijfsrecreatie en agrarische bedrijfsactiviteiten zijn binnen deze bestemming niet toegestaan, met uitzondering van kleinschalige logiesverstrekking. Voorts zijn de beleidsregels 'Beroep of bedrijf aan huis' [46]) van toepassing.

- Aan-huis-verbonden beroepen en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten

Voor een goede uitvoering van de in het bestemmingsplan opgenomen regelingen voor aan-huis-verbonden beroepen en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten, is het gewenst het volgende op te merken. Aan-huis-verbonden beroepen zijn in de woonbestemming toegestaan, mits deze voldoen aan een aantal criteria. Zo moet de activiteit niet vergunningsplichtig zijn in het kader van de milieuwetgeving, moet het beroep in ieder geval worden uitgeoefend door de bewoner en mag de maximum oppervlakte niet meer bedragen dan 40% van het vloeroppervlak van de woning met een maximum van 60 m².

Kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten zijn in beginsel niet toegestaan. Van dit verbod kan vrijstelling worden verleend. De criteria sluiten aan bij die van de eisen aan aan-huis-verbonden beroepen.

Onder *'aan-huis-verbonden beroepen'* wordt verstaan:
1. het beroepsmatig verlenen van diensten op administratief, architectonisch, kunstzinnig en juridisch, of daarmee vergelijkbaar te stellen gebied;
2. de beroepen op medisch, paramedisch of therapeutisch gebied.

Onder de onder 1 genoemde beroepen, vallen de beroepen in de (zakelijke) dienstverlening (zoals de vrije beroepen: notaris, advocaat, architect), alsmede de beroepen die daarmee vergelijkbaar zijn (accountant, assurantie/verzekeringsbemiddeling, advies- en ontwerpbureaus).
Bij de onder 2 genoemde beroepen moet gedacht worden aan een individuele praktijk voor huisarts, psychiater, psycholoog, fysiotherapie of bewegingsleer, voedingsleer, mondhygiëne, tandheelkunde, logopedie, etc.

Voor wat betreft de *kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten* is een lijst samengesteld op basis van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering 1999', waarbij alleen categorie 1-bedrijven zijn toegestaan. Deze standaardlijst is aangevuld met een aantal bedrijven (o.a. meubelstoffeerderij, woningstoffering, autorijschool) die met deze categorie voor wat betreft milieueffecten vergelijkbaar zijn, hetzij op zich dan wel door de beperkte schaal waarop de activiteiten in deze regeling uitgeoefend mogen worden. De lijst is opgenomen in bijlage 4 van de voorschriften.

[46]) Vastgesteld op 18 augustus 2003.

Per bestemmingsvlak mag één vrijstaand hoofdgebouw worden gebouwd. De inhoud van een woonhuis zal in principe maximaal 1.000 m³ zijn, tenzij de bestaande inhoud meer bedraagt. In dat geval zal de inhoud niet meer bedragen dan 110% van de bestaande inhoud. De gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen zal ten hoogste120 m² bedragen.

Voor het wijzigen van de grondsamenstelling ten behoeve van de aanleg van een paardrijbak of een tennisbaan, is een aanlegvergunning nodig. Dit met het oog op eventuele stof- en licht overlast voor omwonenden (in geval van paardrijbak of tennisbaan). Door middel van een aanlegvergunning en de daaraan gekoppelde criteria, kan de gemeente in ruimtelijke zin sturing geven aan deze ontwikkelingen (afstand tot de weg, afstand tot omwonenden, landschappelijke inpassing).

Via een vrijstelling is het toegestaan dat gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen gebruikt worden voor logiesverstrekking (bed and breakfast). Via een wijzigingsbevoegdheid kan de bestemming 'Woondoeleinden' worden gewijzigd in de bestemming 'Agrarisch gebied', 'Agrarisch dienstverlenende bedrijven', 'Agrarisch aanverwante bedrijven', 'Maatschappelijke doeleinden' en 'Bedrijfsdoeleinden'.

- Agrarisch dienstverlenende bedrijven

De agrarisch dienstverlenende bedrijven, zoals loonbedrijven, vallen onder de bestemming 'Agrarisch dienstverlenende bedrijven'. Binnen de bestemming is een bedrijfswoning toegestaan met bijbehorende aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen. De bedrijven zijn conform de bestaande situatie inbestemd en krijgen de mogelijkheid hun bestaande oppervlakte aan bedrijfsgebouwen uit te breiden met 20%. Een vrijstelling voor het gebruik is opgenomen voor de uitoefening van productiegebonden detailhandel.

Voor het wijzigen van de grondsamenstelling ten behoeve van de aanleg van een paardrijbak of een tennisbaan is een aanlegvergunning nodig. Dit met het oog op eventuele stof- en licht overlast voor omwonenden (in geval van paardrijbak of tennisbaan). Door middel van een aanlegvergunning en de daaraan gekoppelde criteria, kan de gemeente in ruimtelijke zin sturing geven aan deze ontwikkelingen (afstand tot de weg, afstand tot omwonenden, landschappelijke inpassing).

Via een wijzigingsbevoegdheid kan de bestemming 'Agrarisch dienstverlenende bedrijven' worden gewijzigd in de bestemming 'Agrarisch gebied', 'Agrarisch aanverwante bedrijven', 'Maatschappelijke doeleinden' en 'Bedrijfsdoeleinden'.

- Agrarisch aanverwante bedrijven

De bijzondere paardenhouderijen en fokkerijen voor kleine dieren (zoals vissen, maden, wormen) en de naar aard daarmee vergelijkbare bedrijven) zijn bestemd als 'Agrarisch aanverwante bedrijven'. Binnen de bestemming is een bedrijfswoning toegestaan met bijbehorende aan- en uitbouwen en bijgebouwen. Er is een vrijstelling opgenomen voor het uitoefenen van kleinschalige manegeactiviteiten. Hierbij dient het horecavloeroppervlakte echter wel beperkt te blijven tot 50 m². Ook is een vrijstelling opgenomen voor de uitoefening van productiegebonden detailhandel, mits de bruto verkoopvloeroppervlakte ten hoogste 10% van de gezamenlijke oppervlakte aan bedrijfsgebouwen bedraagt, met een maximum van 50 m².

Voor het wijzigen van de grondsamenstelling ten behoeve van de aanleg van een paardrijbak of een tennisbaan, is een aanlegvergunning nodig. Dit met het oog op eventuele stof- en licht overlast voor omwonenden (in geval van paardrijbak of tennisbaan).
Door middel van een aanlegvergunning en de daaraan gekoppelde criteria, kan de gemeente in ruimtelijke zin sturing geven aan deze ontwikkelingen (afstand tot de weg, afstand tot omwonenden, landschappelijke inpassing).

Via een wijzigingsbevoegdheid kan de bestemming 'Agrarisch aanverwante bedrijven' worden gewijzigd in de bestemming 'Agrarisch gebied', 'Agrarisch dienstverlenende bedrijven', 'Maatschappelijke doeleinden' en 'Bedrijfsdoeleinden'.

- Maatschappelijke doeleinden

Het educatief bezoekerscentrum aan de Mosselweg en de zorgboerderij aan de Roodbeenweg, vallen onder de bestemming 'Maatschappelijke doeleinden'. De gebouwen en de functie zijn conform de bestaande situatie inbestemd. Detailhandel, horeca en wonen zijn niet toegestaan bij het bezoekerscentrum. Bij de zorgboerderij zijn wonen en de verkoop van agrarische producten mogelijk.

Voor het wijzigen van de grondsamenstelling ten behoeve van de aanleg van een paardrijbak of een tennisbaan, is een aanlegvergunning nodig.
Dit met het oog op eventuele stof- en licht overlast voor omwonenden (in geval van paardrijbak of tennisbaan).
Door middel van een aanlegvergunning en de daaraan gekoppelde criteria, kan de gemeente in ruimtelijke zin sturing geven aan deze ontwikkelingen (afstand tot de weg, afstand tot omwonenden, landschappelijke inpassing).

Via een wijzigingsbevoegdheid kan de bestemming 'Maatschappelijke doeleinden' worden gewijzigd in de bestemming 'Agrarisch gebied', 'Agrarisch aanverwante bedrijven', 'Agrarisch dienstverlenende bedrijven' en 'Bedrijfsdoeleinden'.

- Bedrijfsdoeleinden

De bestemming ‘Bedrijfsdoeleinden’ ligt op de niet-agrarische bedrijven in het buitengebied, zoals de caravanstallingen, een koelbedrijf, een handelsonderneming, een houtopslagbedrijf, een gewassenbeschermingsdepot en een dierenasiel. Binnen de bestemming zijn bedrijven toegestaan die vallen in milieucategorie 1 en 2 en zijn opgenomen in bijlage 2 van de voorschriften, alsmede bedrijven die genoemd zijn in bijlage 3 van de voorschriften, bij het volgnummer dat in het bestemmingsvlak is aangegeven. Bedrijven die naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar zijn met deze bedrijven, kunnen via een vrijstelling worden toegestaan.

De bedrijven zijn conform de bestaande situatie inbestemd. Bij de bedrijven is een bedrijfswoning van maximaal 1.000 m³ toegestaan, tenzij de gronden zijn voorzien van de aanduiding ‘geen bedrijfswoning toegestaan’.

Voor het wijzigen van de grondsamenstelling ten behoeve van de aanleg van een paardrijbak of een tennisbaan is een aanlegvergunning nodig. Dit met het oog op eventuele stof- en licht overlast voor omwonenden (in geval van paardrijbak of tennisbaan).
Door middel van een aanlegvergunning en de daaraan gekoppelde criteria, kan de gemeente in ruimtelijke zin sturing geven aan deze ontwikkelingen (afstand tot de weg, afstand tot omwonenden, landschappelijke inpassing).

Via een wijzigingsbevoegdheid kan de bestemming ‘Bedrijfsdoeleinden’ worden gewijzigd in de bestemming ‘Agrarisch gebied’, ‘Agrarisch aanverwante bedrijven’, ‘Agrarisch dienstverlenende bedrijven’ en ‘Maatschappelijke doeleinden’.

- *Tuincentrum*

Het tuincentrum aan de Rietweg is als zodanig inbestemd. Voor het wijzigen van de grondsamenstelling ten behoeve van de aanleg van een paardrijbak of een tennisbaan, is een aanlegvergunning nodig. Dit met het oog op eventuele stof- en licht overlast voor omwonenden (in geval van paardrijbak of tennisbaan).
Door middel van een aanlegvergunning en de daaraan gekoppelde criteria, kan de gemeente in ruimtelijke zin sturing geven aan deze ontwikkelingen (afstand tot de weg, afstand tot omwonenden, landschappelijke inpassing).

- *Manege*

De maneges aan de Ketelweg en aan de Alikruikweg (de Patricia Hoeve) zijn overeenkomstig bestemd als ‘Manege’. Bij de maneges is een bedrijfswoning toegestaan met een maximale inhoud van 1.000 m³. De trekkershutten bij de Patricia Hoeve zijn aangeduid (aanduiding ‘trekkershutten toegestaan’).

De maneges zijn conform de bestaande situatie inbestemd. Bij de maneges is enige horeca toegestaan, mits de horecavloeroppervlakte niet groter is dan 100 m².

Voor het wijzigen van de grondsamenstelling ten behoeve van de aanleg van een paardrijbak of een tennisbaan is een aanlegvergunning nodig. Dit met het oog op eventuele stof- en licht overlast voor omwonenden (in geval van paardrijbak of tennisbaan). Door middel van een aanlegvergunning en de daaraan gekoppelde criteria, kan de gemeente in ruimtelijke zin sturing geven aan deze ontwikkelingen (afstand tot de weg, afstand tot omwonenden, landschappelijke inpassing).

- Doeleinden van sport en recreatie

De bestemming 'Doeleinden van sport en recreatie' ligt op het zweefvliegterrein met de daarbijbehorende gebouwen ten behoeve van kantine, kleedkamers, sanitaire voorzieningen en onderhoud en beheer toegestaan. Ook de bedrijfswoning is onder de bestemming gebracht. Het zweefvliegterrein is aangeduid met een 'I'. De gebouwen zijn afzonderlijk aangeduid. Ook het shortgolfterrein met clubhuis, ten noorden van Swifterbant, is onder deze bestemming gebracht. Het shortgolfterrein is aangeduid met een 'II'. Het clubhuis is afzonderlijk aangeduid. Dit clubhuis heeft meerdere functies, waaronder een restaurantfunctie. De restaurantfunctie is alleen ten behoeve van de volgende activiteiten: beoefenaars van de shortgolf, bezoekers van de expositieruimte en passerende fietsers. Naast de restaurantfunctie heeft het clubgebouw ook een vergaderruimte.

- Nutsdoeleinden

De bestemming 'Nutsdoeleinden' ligt op gebouwen ten behoeve van de waterhuishouding, de energievoorziening, en naar de aard daarmee gelijk te stellen openbare nutsvoorzieningen (gemalen, elektriciteitshuisjes, etc.).
De gebouwen binnen deze bestemming mogen niet groter zijn dan 150 m².
De ondergrens ligt bij gebouwtjes die niet meer vergunningsvrij zijn.

- Waterkering

De op de kaart voor 'Waterkering' aangewezen gronden zijn bestemd voor werken ten behoeve van de waterkering. De bestemming is gelegd op de dijken langs het IJsselmeer en het Ketelmeer.
Binnen deze bestemming is extensief agrarisch en recreatief medegebruik toegestaan, voorzover passend binnen de waterkerende functie. Voor het ontgronden, afgraven, egaliseren en ophogen van dijken en aarden wallen, het planten van bomen en struiken, het dempen en graven van waterlopen en het verwijderen en aanbrengen van verhardingen, is een aanlegvergunning nodig.

- Verkeersdoeleinden

Onder de bestemming 'Verkeersdoeleinden' zijn de openbare wegen met bijbehorende fiets- en wandelpaden in het gebied gebracht. Het betreft wegen waar de doorgaande verkeersfunctie voorop staat. Bruggen, duikers en dammen vallen ook onder deze bestemming, evenals sloten, bermen en beplanting.

Van de wegen die geluidszoneringsplichtig zijn, is op de plankaart een dwarsprofiel opgenomen. Van dit dwarsprofiel mag slechts via een vrijstelling worden afgeweken, mits geen wezenlijke verandering in de geluidssituatie optreedt en de verkeersveiligheid niet onevenredig zal worden aangetast. De op de plankaart aangegeven dwarsprofielen betreffen alle principeprofielen, zoals bijvoorbeeld het principe van één rijbaan met aan weerszijden parallelwegen). De werkelijke situatie kan hier dus (bijv. qua maatvoering, afstanden) van afwijken. Profiel 1, het standaardprofiel, is het meest voorkomende profiel: namelijk één rijbaan. De profielen 2 t/m 5 wijken af van de standaard.

- *Water*

De belangrijkste waterpartijen en waterlopen, voorzover geen natuurgebied, zijn bestemd als 'Water'. Oeverstroken, kaden en dijken vallen ook binnen deze bestemming. Het gebruik van de gronden als permanente ligplaats voor vaartuigen en/of woonschepen is niet toegestaan. Ook de ecologische functie van water is binnen deze bestemming mogelijk gemaakt.

8.2.3. Aanvullende bestemmingen

- *Windmolen*

De op de kaart voor 'Windmolen' aangewezen gronden zijn, naast de op de kaart aangegeven andere bestemmingen (basisbestemmingen), tevens bestemd voor windmolens, met de daarbijbehorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Het maximale aantal is op de kaart aangegeven. Hoogte, type en onderlinge afstanden, zijn in één lijn steeds gelijk.

- *Aandachtszone vlieghoogte*

De op de kaart voor 'Aandachtszone vlieghoogte' aangewezen gronden zijn, naast de andere op de kaart voor die gronden aangewezen bestemmingen (basisbestemmingen), tevens bestemd voor het tegengaan van te hoge bouwwerken en beplanting in verband met het vrijhouden van de invlieghoogtes van het zweefvliegterrein en de Luchthaven Lelystad.
De hoogte is aangegeven in meters.

- *Geluidszone wegverkeerslawaai*

De op de kaart voor 'Geluidszone wegverkeerslawaai' aangewezen gronden zijn, naast de basisbestemming, bestemd voor het tegengaan van een te hoge geluidbelasting van geluidgevoelige gebouwen door het wegverkeer.

Een op grond van de basisbestemming toelaatbaar geluidgevoelig gebouw (zoals bijvoorbeeld een woning), of de uitbreiding daarvan, mag slechts worden gebouwd indien de geluidbelasting door het wegverkeer van de gevels van deze geluidgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde, of een verkregen hogere grenswaarde.

- *Geluidszone spoorweglawaai*

De op de kaart voor 'Geluidszone spoorweglawaai' aangewezen gronden zijn, naast de basisbestemming, bestemd voor het tegengaan van een te hoge geluidbelasting van geluidgevoelige gebouwen door de Hanzelijn. De wettelijke geluidszone van de Hanzelijn is 500 m vanuit het hart van de spoorbaan.

De bestemming omvat een wijzigingsbevoegdheid om de contouren van de geluidszone te wijzigen. Deze kan worden toegepast, indien er vanwege een wijziging van de feitelijke inrichting van een spoorweg of een toe- of afname van het treinverkeer, sprake is van een noodzakelijke verbreding of versmalling van de geluidszone.

- *Geluidszone industrielawaai*

Aan de Colijnweg 2 bevindt zich de mestdrogerij Komeco, waarvoor, conform de Wet geluidhinder, in 1992 een geluidzone is vastgesteld [47]). Deze geluidzone (de 50 dB(A)-contour) valt voor een deel binnen het plangebied en is op de plankaart aangegeven middels de (aanvullende) bestemming 'Geluidszone industrielawaai'. Dit betekent dat vanuit de dubbelbestemming rekening is gehouden en afstemming is bereikt met de bepalingen uit de Wet geluidhinder.

- *Aandachtszone wegen*

Deze aanvullende bestemming heeft betrekking op de beheerszones en de bebouwingsvrije zones langs rijks- en provinciale wegen. De zones zijn met de aanvullende bestemming 'Aandachtszone wegen' op de plankaart en in de voorschriften geregeld. Er staat aangegeven welke breedte de zone heeft.

De gronden binnen de zone zijn mede bestemd voor de bescherming van en het veilig en doelmatig functioneren van de weg. In beginsel mag binnen deze aandachtszones niet gebouwd worden, tenzij een ontheffing van de wegbeheerder is gekregen.

Ten behoeve van de aanleg of het verleggen, verbreden of versmallen c.q. opheffen van wegen kan middels een hiervoor opgenomen wijzigingsbevoegdheid een nieuwe aanvullende bestemming 'Aandachtszone wegen' worden aangegeven dan wel worden verwijderd.

[47]) Koninklijk Besluit nummer 92.009266.

- *Vrijwaringszone dijken*

Deze bestemming ziet voor de komende decennia op de reservering van gronden langs de zeekering. In verband met de te verwachten waterspiegelstijging, zal het noodzakelijk zijn de zeekering op te hogen. Binnen het gereserveerde gebied mogen in beginsel geen nieuwe belemmeringen worden opgeworpen die de verbreding en verhoging van de dijk(en) frustreren.

Bij waterkeringen in het IJsselmeergebied moet een reservering plaatsvinden van 100 meter binnendijks en 175 meter buitendijks ten behoeve van een vrijwaringzone: binnen deze zone zijn qua bebouwing alleen windmolens toegestaan. De vrijwaringszones (van 100 m binnendijks) aan de dijken, die eventuele toekomstige dijkversterkingen moeten veiligstellen, zijn als aanvullende bestemming in het plan opgenomen. Daarin is geregeld dat het bebouwen en gebruiken van deze gronden op grond van de onderliggende bestemmingen slechts mogelijk is voorzover dat niet in strijd komt met de waterkerende functie en daarover advies is ingewonnen bij het waterschap.

De bestemming omvat een wijzigingsbevoegdheid. Ten behoeve van de bescherming, ophoging, verbreding en verbetering van het doelmatig en veilig functioneren van de nabijgelegen waterkering, alsmede na onherroepelijk worden van de definitieve vrijwaringszone, kan een nieuwe aanvullende bestemming ‘Vrijwaringszone dijken’ worden aangegeven dan wel kan de bestaande aanvullende bestemming ‘Vrijwaringszone dijken’ worden verwijderd.

- *Nuts- en buisleidingen*

De op de kaart voor ‘Nuts- en buisleidingen’ aangewezen gronden zijn, naast de basisbestemmingen, voor het op de kaart aangegeven aantal meters aan weerszijden van de as van de op de kaart aangegeven strook, tevens bestemd voor een hoofdgastransportleiding, een hoofdwaterleiding, een vuilwaterleiding, een hoogspanningsleiding of een straalpad. De regeling voorziet in de aanwezigheid van de leidingen en in de bescherming ervan. Binnen de op de kaart aangegeven stroken (een zone van 5 meter ter weerszijden van de as van de leidingen) mogen geen gebouwen en bouwwerken worden gebouwd, anders dan ten behoeve van de leidingen.
Voor werkzaamheden die schadelijk kunnen zijn voor de leidingen is een aanlegvergunningenstelsel opgenomen.

De aardgastransportleidingen in het plangebied kennen een bebouwingsvrije zone van 17 meter (Circulaire ‘Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen’, 1984). Binnen de bebouwingsafstand van 17 meter mag alleen incidentele bebouwing en bijzondere objecten categorie II zoals schuren, opslagplaatsen, dierenverblijven, zomerhuisjes, kassen en dergelijke worden gerealiseerd. Een zone van 5 meter ter weerszijden van de as van de leiding dient te worden vrijgehouden van bebouwing en bouwwerken, anders dan ten behoeve van de leidingen.

De leiding zelf, als ook de bebouwingsvrije zone van 17 meter die aan weerszijden van de leiding aangehouden moet worden, zijn van een beschermende regeling voorzien.

De bovengrondse 150 kV hoogspanningslijnen kennen een veiligheidsgebied van 60 m (30 m. aan weerszijde). Deze veiligheidszone is op de plankaart weergegeven. In deze zone wordt nieuwe bebouwing uitgesloten.

De buisleidingenstrook Rijnmondsgebied-Eemsmondgebied kent ook een veiligheidszone. De buisleidingenstrook reserveert ruimte voor de aanleg van een eventuele aan te leggen buisleiding. De strook zelf is 70 m breed. Aan weerszijden ligt een veiligheidsgebied van 55 m en een toetsingsgebied van 175 m (inclusief veiligheidsgebied). Op dit moment is nog niet duidelijk met welke veiligheidszonering rond de aanwezige buisleidingen rekening moet worden gehouden. Hieromtrent vindt in het kader van de door VROM op te stellen AMvB nog overleg met betrokken partijen plaats. Vooralsnog is daarom voor de buisleidingenstrook een breedte van 70 meter aangehouden.

- Archeologisch waardevol gebied

De aanvullende bestemming 'Archeologisch waardevol gebied' ligt op het Rivierduinengebied ten noorden van Swifterbant, een gebied van hoge (tot zeer hoge) archeologische waarde. Tevens kreeg een aantal verspreid voorkomende kleine locaties met hoge tot zeer hoge archeologische waarden alsmede objecten (scheepswrakken) deze aanvullende bestemming. Binnen deze bestemming staat het behoud en herstel van de archeologische en cultuurhistorische waarden voorop. In de bestemming is een aanlegvergunningenstelsel opgenomen waarin de volgende werkzaamheden aan een aanlegvergunning zijn gebonden:

- het ontgronden, afgraven, egaliseren en ophogen van gronden of anderszins ingrijpen van de bodemstructuur;
- het graven en dempen van waterpartijen en -gangen;
- het aanleggen van drainage;
- het aanbrengen van ondergrondse en bovengrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur;
- het uitvoeren van grondbewerkingen dieper dan 50 cm, behalve indien deze in het kader van onderzoek naar mogelijke historische vindplaatsen worden uitgevoerd.

De aanlegvergunningen zullen alleen worden verleend wanneer geen onevenredige afbreuk zal worden gedaan aan de voorkomende archeologische en cultuurhistorische waarden.
Als door aanvullend onderzoek nieuwe waardevolle terreinen worden aangetroffen, kunnen ook deze terreinen door middel van een wijzigingsbevoegdheid worden voorzien van de aanvullende bestemming 'Archeologisch waardevol gebied'. Op het normale onderhoud dan wel het normale agrarische gebruik, zijn geen aanlegvergunningen van toepassing.

- *Verwachtingsgebied archeologische waarden*

Gebieden met een hoge archeologische verwachtingswaarde zijn in het bestemmingsplan beschermd door het opnemen van een aanvullende bestemming. De bestemming is gericht op het behoud van de mogelijk te verwachten archeologische waarden. Deze aanvullende bestemming is gekoppeld aan een aanlegvergunningenstelsel.

9. UITVOERBAARHEID EN HANDHAVING

9. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Vanuit het oogpunt van maatschappelijke uitvoerbaarheid heeft de gemeente Dronten een aantal belangenorganisaties betrokken bij het opstellen van een concept vooorontwerp-bestemmingsplan Buitengebied.

Dit concept is besproken en omgezet in een voorontwerp Bestemmingsplan Buitengebied. Overeenkomstig de gemeentelijke Inspraakverordening is gelegenheid tot Inspraak geboden. In deze fase is het plan ook voorgelegd aan de betrokken diensten en instanties, de aangrenzende gemeenten en het waterschap in het Overleg als bedoeld in artikel 10 van het Besluit op de Ruimtelijke ordening.

Over alle ingekomen reacties is een standpunt bepaald, waarna het bestemmingsplan gereed is gemaakt voor de wettelijke vaststellingsprocedure. Dan zal er gelegenheid zijn tot het inbrengen van zienswijzen bij de gemeenteraad en in een latere fase kunnen bedenkingen worden ingediend bij Gedeputeerde Staten.

9. 2. Economische uitvoerbaarheid

Het weergeven van de economische uitvoerbaarheid door middel van een cijfermatige opzet, is in het kader van een Bestemmingsplan Buitengebied moeilijk te geven. Immers, een Bestemmingsplan Buitengebied is geen uitvoeringsinstrument, maar een beoordelingskader voor de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.

Met betrekking tot de economische uitvoerbaarheid kan dan ook worden opgemerkt dat het hier een bestaande situatie betreft die in een nieuwe planologische regeling is vervat. Van gemeentewege zijn geen nieuwe ontwikkelingen in het plan opgenomen die in een financieel kader geplaatst moeten worden.

9. 3. Handhaafbaarheid en toezicht

Handhaafbaarheid
Een belangrijk onderdeel van de uitvoerbaarheid van het Bestemmingsplan Buitengebied is de mogelijkheid van de daadwerkelijke handhaving van de regels. Het opschonen van de regelgeving in relatie tot de handhaafbaarheid, is in dit verband mede één van de aanleidingen tot de herziening van het vigerende plan geweest.

Een voorbeeld van die opschoning is de inperking van het aanlegvergunningenstelsel, waarbij ondoelmatige activiteiten niet aan regels gebonden zijn. De volgende activiteiten worden in het nieuwe aanlegvergunningenstelsel niet aan een aanlegvergunning gebonden:

- activiteiten waarvoor een ander en beter beoordelingsinstrument beschikbaar is (bijvoorbeeld het wijzigen van het waterpeil);

- activiteiten die in de praktijk vrijwel altijd worden vergund en waarbij het stellen van voorwaarden meestal niet nodig is (als de aanleg van bepaalde kavelpaden);
- activiteiten die slechts een beperkte (negatieve) invloed hebben op de hoofdfuncties (als de aanleg van kleine oppervlakten verharding).

Verder is gestreefd naar een duidelijke formulering van de voorschriften en wordt een toetsingskader aangereikt, waarin de criteria zijn opgenomen die worden gehanteerd bij de beoordeling van vergunnings-, vrijstellings- en wijzigingsaanvragen.

Over het aspect *handhaving* kan meer specifiek het volgende worden opgemerkt. Dit plan heeft als doel een sturend instrument te zijn voor de ruimtelijke en functionele inrichting van het buitengebied. Op de plankaart en in de voorschriften is aangegeven voor welke doeleinden de gronden gebruikt mogen worden, wat daarop gebouwd mag worden en in welke omvang en vorm dat mag gebeuren. Bovendien bevat het plan, ter bescherming van op een aantal plaatsen geconstateerde waarden, voor een aantal werken en werkzaamheden, een aanlegvergunningenstelsel. In verband met de naleving ervan zijn in het plan regels opgenomen (aanlegvergunningen, gebruiksverboden, strafbepaling, e.d.), maar is ook indirect een instrumentarium van op wetten en verordeningen gestoelde vergunningen van belang, zoals de bouwvergunning, de milieuvergunning, de kampeervergunning, de horecavergunning en de kapvergunning.

Toezicht
De gemeentelijke afdeling Vergunningen en Handhaving is belast met het toezicht op de naleving van het bestemmingsplan. Het toezicht op de naleving van het bestemmingsplan is als volgt geregeld. Wat betreft het bouwen en wat daarmee samenhangt, vervult het gemeentelijk bouwtoezicht de toezichthoudende taak. Dat toezicht heeft onder andere betrekking op het opsporen en het eventueel aanpakken van clandestiene bouw en/of strijdig gebruik. Het bouwtoezicht is tevens belast met de controle op de naleving van vergunningsvoorschriften. Daarbij is er een nauwe samenwerking met het gemeentelijk organisatie-onderdeel *milieu*. Dit is mede een gevolg van de steeds sterkere samenhang tussen ruimtelijke ordening en milieu.

===

BIJLAGE 1

Overzicht figuren

Bijlage 1: Overzicht figuren

- Figuur 1: Plangebied Bestemmingsplan Buitengebied Dronten
- Figuur 2: Vereenvoudigd bodemkaartje (Bron: Waterbeheersplan 2002-2005, Waterschap Zuiderzeeland)
- Figuur 3: Indeling in landschappelijke deelgebieden
- Figuur 4: AMK-terreinen en objecten in de gemeente Dronten (Bron: ROB, www.archis.nl)
- Figuur 5: kaart IKAW gemeente Dronten (Bron: ROB, www.archis.nl)
- Figuur 6: Gebied waarbinnen hoogtebeperkingen gelden voor bouwwerken als gevolg van het vliegveld Lelystad en het zweefvliegterrein
- Figuur 7: Nutsvoorzieningen, inclusief windmolens
- Figuur 8: Belvedèregebied 'Rivierduingebied Swifterbant'.
- Figuur 9: Landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten (Bron: ontwerp Omgevingsplan Flevoland 2006)
- Figuur 10: Archeologische beleidskaart (Bron: ontwerp Omgevingsplan Flevoland 2006)
- Figuur 11: EHS en ecologische verbindingszones (Bron: ontwerp Omgevingsplan Flevoland 2006)
- Figuur 12: Voorkeurstracé N23 (bron: Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan)
- Figuur 13: Functies en doelen watersysteem (Bron: ontwerp Omgevingsplan Flevoland 2006)
- Figuur 14: Functiekaart voor de wateren (Bron: Waterbeheersplan 2002-2005, Waterschap Zuiderzeeland)
- Figuur 15: Zoneplichtige wegen (Bron: Geluidsniveaukaart wegverkeerslawaai 2013, conceptrapport Geluidsniveaukaart)

BIJLAGE 2

Wateradvies
Waterschap Zuiderzeeland

postadres

Postbus 229, 8200 AE Lelystad
waterschap@zuiderzeeland.nl
telefoon (0320) 274911
fax (0320) 247919

bezoekadres

Lindelaan 20
8224 KT Lelystad

www.zuiderzeeland.nl

1 t/m 12 november 2004
www.waterschapsverkiezingen.nl
Het waterschap: U VAART ER WEL BIJ!

Het college van Burgemeester en Wethouders van Dronten
Postbus 100
8250 AC DRONTEN

Lelystad	9 november 2004	Verzonden	
Ons kenmerk	SWBL/9254	Uw brief van	30 september 2004
Bijlage(n)	2	Uw kenmerk	U04.014159~/RO/PS/G.A.
Behandeld door	H.B. Tiegelaar	Toestel	962

Onderwerp wateradvies concept-besteemmingsplan Buitengebied Dronten

Geacht college,

Op 4 oktober jl. ontvingen wij het concept-besteemmingsplan Buitengebied van uw gemeente. Graag willen wij onze waardering uitspreken voor de duidelijke en uitgebreide wijze waarop water in dit bestemmingsplan een plaats heeft gekregen.

In het kader van de watertoets heeft tweemaal overleg plaatsgevonden tussen de gemeente en het waterschap. Het hieronder beschreven wateradvies is onderdeel van dit proces en betreft het concept-besteemmingsplan. Bij deze brief zijn twee bijlagen toegevoegd. Bijlage 1 betreft een verslag van het eerste overleg op 3 oktober 2003. Bijlage 2 is een memo, zoals besproken tijdens het laatste overleg op 27 oktober 2004.

Wateradvies
Zoals reeds besproken in de beide overleggen willen wij graag, vanuit het perspectief van de waterbeheerder,dat de volgende punten in het bestemmingsplan.
worden opgenomen

1. In het bestemmingsplan wordt de mogelijkheid geschapen om:
   a. met toepassing van een wijzigingsbevoegdheid een erfvergroting van 1,0 naar 1,6 hectare te realiseren;
   b. met toepassing van een wijzigingsbevoegdheid een erfvergroting naar maximaal 2,5 hectare (met uitgebreider te stellen voorwaarden).

   Dit betreft dus een wijziging ten aanzien van het huidige vigerende bestemmingsplan. Waterschap Zuiderzeeland hanteert bij nieuw te verharden oppervlak dat de afvoer niet de ontwerpnorm van 1,5 liter/sec/ha (bij een T=100 bui) mag overschrijden. Dit is vastgelegd in de Stroomgebiedsvisie Flevoland en in de partiële herziening van het Omgevingsplan Flevoland. In het bestemmingsplan moet worden

vastgelegd dat bij daadwerkelijke uitbreiding van het verhard oppervlak (erfuitbreiding) daadwerkelijk deze norm zal worden toegepast.

Het is mogelijk dat bij een dergelijke bestemmingswijziging (van productiegrond in erfverhardingen; van onverhard naar verhard grondgebruik) de geldende afvoernorm wordt overschreden. Dit heeft dan mogelijk (negatieve) gevolgen voor het watersysteem. Om deze reden is het wenselijk dat het waterschap, als waterbeheerder, voorafgaand aan de uitoefening van de wijzigingsbevoegdheid, advies wordt gevraagd over de voorgenomen bestemmingswijziging.

2. Op de plankaart moeten vrijwaringszones langs primaire waterkeringen worden weergegeven. Vrijwaringszones zijn rijksbeleid en worden uiteindelijk door de provincie vastgelegd in het Provinciaal Omgevingsplan. Ten aanzien van de vrijwaringszones geldt een bouwverbod binnen een strook van 100 meter binnendijks en 175 meter buitendijks. Deze vrijwaringszones zijn juist op de conceptkaart weergegeven. Wel moeten deze maten in het relevante artikel van het bestemmingsplan worden opgenomen.

3. Het waterschap heeft als beleid het verder ontwikkelen van duurzame oevers. Dit mede om de waterkwaliteit te verbeteren en oppervlakte open water uit te breiden. In het bestemmingsplan moet opgenomen worden dat hiervoor geen bestemmingsplanwijziging noodzakelijk is.

4. Op de bestemmingsplankaart moet onder de noemer ‘water’ behalve vaarten en tochten ook kavelsloten worden weergegeven. In het bestemmingsplan moet vervolgens worden opgenomen dat de afmetingen van de waterlopen zijn opgenomen in de legger van het waterschap. De reden voor deze toevoeging is dat op de kaart de breedtes van de watergangen niet kunnen worden weergegeven.

5. De laatste ontwikkelingen binnen het waterbeleid zijn niet weergegeven. Hierbij denken wij aan de Stroomgebiedsvisie Flevoland, het Nationaal Bestuursakkoord water en de Kaderrichtlijn water. Ook de functiekaart uit het Waterbeheersplan van het waterschap is illustratief.

We hopen dat hierboven beschreven punten in de waterparagraaf van het bestemmingsplan verwerkt kunnen worden.

Hoogachtend,

het college van Dijkgraaf en Heemraden,
namens dit college,

het hoofd van de afdeling Waterketen en Stedelijk Water,

R. Kraaijestein.

Bijlage 1

Overleg Waterschap Zuiderzeeland betreffende Bestemmingsplan Buitengebied

Datum: 3 oktober 2003 09.00 – 10.30
Aanwezig: namens de gemeente Dronten: dhr. R. Nijboer en mevr. L. Steinen
namens Buro Vijn: dhr. J. van der Weerd
namens het waterschap: dhr. R. Kraaijestein en dhr. M. Hokken

---

1. Opening

Gemeenten zijn verplicht om in het begin van een bestemmingsplanproces contact op te nemen met het Waterschap voor een wateradvies. Met dit overleg wordt aan deze verplichting voldaan.

2. Relevante aspecten waterparagraaf

In de waterparagraaf dienen in ieder geval te worden opgenomen:

- De Stroomgebiedsvisie;
- de Europese kaderrichtlijn water (watertoets);
- elementen uit het POP (EHS);
- waterbeheer 21ste eeuw, WB21.

RK en MH sturen JvdW relevante informatie toe, inclusief kaartmateriaal e.d.

Binnen de gemeente zijn Henk Putman en Henk Visscher bezig met het opstellen van een waterplan. Hierin wordt ook de waterbergings- en zandwinningsplas meegenomen. **RN** zal zorgen voor afstemming tussen het waterplan en het Bestemmingsplan Buitengebied.

Het waterschap is bezig met het formuleren van een gebiedsgerichte ecologische doelstelling. Deze zal het derde kwartaal van 2004 gereed zijn.

Het waterschap toetst, niet de gemeente. De gemeente zal wel alle relevante aspecten opnemen in een waterparagraaf in het Bestemmingsplan Buitengebied.

www.watertoets.nl is een bruikbare internetsite voor het schrijven van de plantoelichting.

RN ontvangt van RK een voorbeeld van een waterparagraaf.

RN zal bij Henk Putman of Bernard Siemensma de schetsen met de vrijwaringszones opvragen. Dennis Mentink van RWS Lelystad kan nadere informatie hierover verschaffen.

MH zal als aanspreekpunt fungeren binnen het waterschap

3. Planning

- Over 4 weken ontvangen RN en JvdW een eerste wateradvies.
- Over 5 weken wordt een afspraak gepland tussen RN, JvdW en MH om hierover van gedachten te wisselen.

RN laat hiervoor definitieve data inplannen.

Bijlage 2. Input op hoofdlijnen t.b.v. Bestemmingsplan Buitengebied Dronten. (verstuurd december 2003)

We stellen voor de volgende onderwerpen een plaats te geven in het bestemmingsplan.

1. Keurzones langs de waterkeringen. Deze zijn vastgelegd in de keur van het waterschap. Binnen deze zones gelden beperkende voorwaarden voor bebouwing, beplanting, etc.
2. Vrijwaringszones langs de waterkeringen. Vrijwaringszones zijn rijksbeleid en worden uiteindelijk door de provincie vastgelegd in het Provinciaal Omgevingsplan. Ten aanzien van de vrijwaringszones geldt een bouwverbod binnen een strook van 100 meter binnendijks en 175 meter buitendijks. Ten aanzien van dit laatste punt zullen we in overleg met Rijkswaterstaat en de provincie bepalen hoe relevant het is deze op te nemen in het bestemmingsplan.
3. Het Waterschap heeft als beleid het verder ontwikkelen van natuurvriendelijke oevers en duurzame oevers. Dit mede om de waterkwaliteit te verbeteren en oppervlakte open water uit te breiden. In het bestemmingsplan kunnen mogelijk deze locaties aangegeven worden, mogelijk als dubbelfunctie of bij functie? De relevante tochten en vaarten kunnen door het waterschap aangeleverd worden GIS).
4. Daarnaast is het waterschap bezig met beleid ten aan zien Individuele Behandeling Afvalwater (IBA) installaties. Op termijn zal hiertoe een differentiatie ten aanzien van mogelijkheden van verschillende IBA´s worden aangegeven, dus een differentiering per deelgebied. Onze vraag: hoe past dit in een bestemmingsplan?
5. De Stroomgebiedvisie Flevoland is 11 december door Provinciale staten vastgelegd. In dit document is de wateropgave voor de provincie Flevoland vastgelegd en oplossingsrichtingen zijn opgesteld. In hoofdlijnen is voorgesteld water vast te houden gedurende perioden met extreme regenval binnen het watersysteem. Het opzetten van peilen zal gedurende korte perioden plaatsvinden. Is het relevant dit in het bestemmingsplan op te nemen? Verder is in de Stroomgebiedsvisie het gebied ten noordoosten van Dronten aangeduid als een gebied waar bodemdaling zal gaan plaatsvinden. Consequentie hiervan zal zijn dat op termijn in dit gebied mogelijk meer berging noodzakelijk is en dat de drooglegging zal afnemen. Hoe kan dit in het bestemmingsplan worden meegenomen?
6. Voor Flevoland zijn de provinciale en waterhuishoudkundige functies opgenomen in het Omgevingsplan.
   De waterhuishoudkundige functies die hierin zijn toegekend aan gebieden en aan wateren zijn richtingsgevend voor het beleid en beheer van het Waterschap Zuiderzeeland en andere bij het waterbeheer betrokken instanties. Sprake is hier van een inspanningsverplichting om de toegekende functies en de daarbij behorende doelstellingen te realiseren. De functies die onderscheiden worden in het landelijk gebied zijn:

- Agrarisch water
- Fruitteelt
- Watervoorziening akkerbouw
- Agrarisch water + bijzondere ecologische potentie (hoogste ecologisch niveau)
- Agrarisch water + bijzondere ecologische potentie (middelste ecologisch niveau)
- Water voor natuur

- Water voor natuur + bijzondere ecologische potentie (hoogste ecologisch niveau)
- Water voor natuur + bijzondere ecologische potentie (middelste ecologisch niveau)
- Water voor landnatuur
- Natte ecologische verbindingszone
- Recreatiewater
- Zwemwater
- Water recreatievaart
  Dit heeft geresulteerd in een functiekaart voor de wateren in het beheersgebied van het Waterschap Zuiderzeeland (Waterbeheersplan 2002 –2005).

7. Eind 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht geworden. De KRW beoogt de aquatische ecosystemen en wateraf-hankelijke terrestische natuur voor achteruitgang te behoeden, te beschermen en te verbeteren. Een concreet doel van de KRW is een goede ecologische toestand van grond- en oppervlaktewater. In beginsel moet dit doel in 2015 behaald zijn. De Europese Kaderrichtlijn Water doelstellingen zullen alle doelstellingen in de komende planperiodes beinvloeden.

memo

Bijlage 2

Aan	:	H. Putman
Van	:	J. Heymans
Datum	:	19 oktober 2004
Afschrift	:	Bastiaan Tiegelaar
Onderwerp	:	waterparagraaf Bestemmingsplan Buitengebied

De situatie
De gemeente Dronten is bezig met het opstellen van een Bestemmingsplan Buitengebied. Het concept ligt op tafel. De vraag is of het watertoets proces voldoende in het concept is terug te vinden. De waterparagraaf in het bestemmingsplan is de plaats waar waterzaken en de watertoets (proces) uitgewerkt moeten worden.

In het kader van het opstellen van het bestemmingsplan is overleg geweest op 3 oktober 2003 (zie bijlage 1) . Vervolgens heeft het waterschap per e-mail nog een aantal aandachtspunten toegestuurd zie bijlage 2).

In het concept bestemmingsplan wordt gerefereerd aan de provinciale notitie `De watertoets toegepast in Flevoland`. De hierin opgenomen `handreiking waterparagraaf` is in deze memo als leidraad gebruikt.

Verplichte onderdelen waterparagraaf uit de Handreiking

- Beschrijving Watertoetsproces
- Beschrijving watersysteem
- Beschrijving waterrelevant beleid
- De gevolgen van bestemmingsplan op waterhuishoudkundige doelen
- Aangeven hoe eventuele knelpunten worden opgelost (compensatie)
- Vertaling wateraspecten naar plankaart en voorschriften
- Aangeven hoe waterhuishoudkundige functies worden bestemd
- Opnemen schriftelijk advies van de waterbeheerder.

Doorkijk
In deze memo wordt ingegaan op de vormgeving van de waterparagraaf en op inhoudelijke aspecten, dus waterzaken die mogelijk een plaats kunnen krijgen in het bestemmingsplan. Deze punten willen we graag op 27 oktober bespreken, waarin we ook de eerder toegestuurde aandachtspunten willen doorlopen (voorzover we kunnen nagaan zijn die nooit meer besproken). Na dit overleg zal het waterschap haar `officiële` wateradvies opstellen waarnaar gerefereerd kan worden in de definitieve waterparagraaf (en als bijlage aan het bestemmingsplan worden toegevoegd). Uitgangspunt hierbij is dat het wateradvies geen verassingen meer mag bevatten na het overleg.

De waterparagraaf in het bestemmingsplan
Veel van de elementen zoals die in de waterparagraaf moeten staan zijn verspreid in het bestemmingsplan op een goede wijze weergegeven. Het

voorstel is deze informatie te bundelen en aan te vullen in een waterparagraaf. Dit voorstel wordt hierna uitgewerkt.

5.1 Waterparagraaf
korte inleiding, geef de inhoud, relevantie en waarom van deze paragraaf aan.

5.1.1 Watertoets
de huidige tekst kan hiervoor gebruikt worden: blz 55, laatste 2 alinea´s en eerste alinea op blz 56

5.1.2 Watertoets proces bestemmingsplan Dronten
Begin oktober 2003 is overleg geweest tussen de gemeente en het waterschap (verslag zie bijlage). In dit overleg is aangegeven welke beleidslijnen relevant zijn voor de waterparagraaf en verder zijn afspraken gemaakt over het wateradvies zoals dat door de waterschap opgesteld wordt. Het wateradvies weergeven in de bijlages.

Opmerking
In het verslag wordt de Stroomgebiedsvisie Flevoland genoemd, deze wordt niet genoemd in het bestemmingsplan. Ook de Kader Richtlijn Water wordt niet genoemd. Waarschijnlijk is de KRW niet relevant voor dit bestemmingsplan, maar speelt wel een rol bij functiewijzigingen (hoe hiermee om te gaan in het bestemmingsplan?).

5.1.3. Beschrijving watersysteem
Staat in 5.2.

5.1.4. Beschrijving waterrelevant beleid
Staat in 5.3 , daaraan toevoegen Stroomgebiedsvisie en kort algemeen stukje Kaderrichtlijn. Vanuit de Stroomgebiedsvisie wordt genoemd dat binnen het bestemmingsplan gebied op termijn (2030) niet meer voldoet wordt aan het minimale beschermingsniveau (waterkwantiteit).

Opmerking/vraag
Dit heeft nog geen gevolgen voor het bestemmingsplan voorzover ik dat overzie.

De functiekaart uit waterbeheersplan ook toevoegen.

Opmerking/vraag
Kan daar in het bestemmingsplan iets mee gedaan worden, bijvoorbeeld water inzetten als ordenend principe rekening houdend met de functiekaart. Dus dit is ordenend voor functieveranderingen.

De partiële herziening van het OPF komt er wat bekaaid vanaf. Normen noemen (1,5 l/sec/ha, 1:100), geldt voor verharding (bij functiewijziging).

5.1.5 De gevolgen van bestemmingsplan op waterhuishoudkundige doelen
Uit het bovenstaande, het bespreekverslag van 3 oktober en de per e-mail toegestuurde punten kan hierop ingegaan worden.

Opmerking
Binnen de per e-mail toegestuurde punten staan ook vragen weergegeven, dit was toen bedoeld als input voor de discussie. Echter we zijn nooit meer

aan deze discussie toegekomen.Veel van deze aspecten kunnen niet in het bestemmingsplan opgenomen worden, maar voor de volledigheid lijkt me het toch goed de lijst nog even door te lopen.

Hierbij nog enkele andere punten die mogelijk opgenomen kunnen worden.

- *Vrijwaringszones voor dijken: staan op de kaart, en in artikel 14 en 21 (is het mogelijk 100 meter te noemen).*
- *Natuurvriendelijke oevers, kan dit in artikel 16 genoemd worden (bestemmingsomschrijving duurzame oevers)*
- *Op de kaart is water weergegeven voor vaarten en tochten, waarom niet kavelsloten?*

5.1.5 Aangeven hoe eventuele knelpunten worden opgelost (compensatie)
niet relevant

5.1.6 Vertaling wateraspecten naar plankaart en voorschriften en aangeven hoe waterhuishoudkundige functies worden bestemd

Kort aanhalen welke aspecten op de kaart staan incl. voorschriften.

BIJLAGE 3

Geluidsniveaukaart
gemeente Dronten

Bijlage 2.1
Zoneplichtige wegen 2013 gemeente Dronten
Gemeente Dronten

Wegennet model Dronten 2013
niet zoneplichtig
wel zoneplichtig

diepens en okkema
verkeersadviesbureau

BIJLAGE 4

Hogere waarden Hanzelijn
(in kader van Tracébesluit)

de scheepvaart te geleiden en te voorkomen dat de constructie aangevaren wordt. Deze constructies zorgen voor verkleining van de doorvaartbreedte, maar de resterende breedte is meer dan de door de vaarwegbeheerder geëiste doorvaartbreedte van 11,0 meter en de doorvaarthoogte van 6,6 meter. De doorvaartbreedte en -hoogte zijn respectievelijk 17,0 meter en 7,7 meter. Het doorstroomprofiel van de Lage Vaart wordt door het plaatsen van het viaduct en de remming-/geleidewerken niet noemenswaardig vernauwd.

Hoge Vaart
De kruising van de Hanzelijn met de Hoge Vaart zal worden uitgevoerd met een spoorviaduct. Ter plaatse van de tussensteunpunten van de kruising van de Hanzelijn met de Hoge Vaart worden remming-/geleidewerken aangebracht om de scheepvaart te geleiden en te voorkomen dat de constructie aangevaren wordt. Deze constructies zorgen voor een door de vaarwegbeheerder geëiste doorvaartbreedte van 11,0 meter en doorvaarthoogte van 5,4 meter. Het doorstroomprofiel van de Hoge Vaart wordt door het plaatsen van het viaduct en de remming-/geleidewerken niet noemenswaardig vernauwd.

3.4.3 Kabels en leidingen

Kabels en leidingen die in de grond liggen, worden indien noodzakelijk aangepast. Voor zover ze de Hanzelijn kruisen worden ze zoveel mogelijk gebundeld onder het spoor doorgevoerd.

In de gemeente Dronten liggen vier grotere gasleidingen die de Hanzelijn kruisen bij kilometer 11.3, 16.7, 20.3 en 21.7. Deze worden in overleg met de leidingeigenaren verlegd naar een nieuw tracé of er wordt over deze leiding een overkluizing aangelegd.

3.5 Inpassingsmaatregelen

3.5.1 Geluid

Uit het akoestisch onderzoek dat voor de gemeente Dronten is uitgevoerd, blijkt dat na toepassing van bronmaatregelen de geluidbelasting ter plaatse van een aantal geluidgevoelige bestemmingen op een aantal plaatsen de voorkeursgrenswaarde van 57 dB(A) wordt overschreden. Onderzocht is of deze overschrijding teruggebracht kan worden door het plaatsen van geluidschermen.
Met behulp van de in hoofdstuk 4.4.3 van de "Algemene Toelichting" beschreven afwegingsmethodiek en toetsingskader is een schermvoorstel voor de gemeente Dronten opgesteld.
De daarbij gehanteerde uitgangspunten leiden tot 24 hogere waarden voor woningen vanwege het railverkeer. Van deze woningen krijgt 1 woning eveneens een hogere waarde voor wegverkeer. Voor iedere specifieke locatie is eventuele cumulatie met andere geluidbronnen meegenomen in de belangenafweging.

Voor de verspreid in het buitengebied liggende woningen aan de Vuursteenweg en aan de Rendierweg worden hogere waarden voorgesteld, geluidschermen worden hier in het buitengebied niet doelmatig geacht. Uit het schermcriterium blijkt dat in algemene zin geluidschermen voor verspreid liggende woningen in het buitengebied niet doelmatig zijn omdat er relatief lange schermen nodig zijn voor enkele woningen.
Ook uit landschappelijke overwegingen zijn geluidschermen in het buitengebied minder gewenst.

Voor de woningen aan de Vuursteenweg 32 en 33 is een scherm met een hoogte van 1 meter over een lengte van 800 meter nodig aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen. Dit geluidscherm wordt hier niet doelmatig geacht.

Voor de woningen aan de Biddingweg 10 en 15 is een scherm met een hoogte van 1 meter over een lengte van 740 meter nodig om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen. Dit geluidscherm wordt hier niet doelmatig geacht.

Voor de woning Biddingweg 13 is een scherm,met een hoogte van 1 meter over een lengte van 500 meter nodig om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen. Dit geluidscherm wordt hier niet doelmatig geacht.

Voor de woning aan de Rendierweg 47 is een scherm met een hoogte van 1 meter over een lengte van 600 meter nodig om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen. Dit geluidscherm wordt hier niet doelmatig geacht.

Voor de woning aan de Reveweg 14 wordt, in afwijking van het OTB Hanzelijn geen hogere waarde vastgesteld. Door de plaatsing van twee geluidschermen aan weerszijden van het spoor tussen de Revetocht en de tunnelbak vanwege natuurcompensatie voor het Revebos (zie paragraaf 4.6) bedraagt de geluidbelasting namelijk 57 dB(A).

Voor de geprojecteerde woonwijk De Gilden/Lage Vaart alsmede voor de gerealiseerde woonwijk De Munten is een geluidscherm met een hoogte

van 3 meter opgenomen waarmee aan de voorkeursgrenswaarde van 57 dB(A) wordt voldaan. Het bestemmingsplan van het bedrijventerrein "Industrieterrein kern Dronten" langs de Energieweg maakt het mogelijk dat hier in de toekomst bedrijfswoningen worden gerealiseerd. Ten behoeve van deze geprojecteerde bedrijfswoningen is een geluidscherm met een hoogte van 1 meter opgenomen en worden hogere waarden voorgesteld van 58 tot 60 dB(A). Voor deze geprojecteerde bedrijfswoningen dient het geluidscherm over een lengte van 700 meter verhoogd te worden naar 2 meter om te voldoen aan de voorkeursgrenswaarde. Deze verhoging van het geluidscherm voor deze geprojecteerde bedrijfswoningen wordt niet doelmatig geacht.
Voor de woning De Morinel 75 wordt eveneens een hogere waarde voorgesteld van 58 dB(A). Voor deze woning dient het geluidscherm over een lengte van 640 meter verhoogd te worden naar 1,5 meter om te voldoen aan de voorkeursgrenswaarde. Deze verhoging van het geluidscherm wordt niet doelmatig geacht.
Ter plaatse van de begraafplaats "De Wissel" zal het gemiddelde geluidniveau door het geluidscherm van 1 meter hoogte ca. 51 dB(A) in de dagperiode bedragen, het geluidniveau ten gevolge van de passage van treinen (maximale geluidniveau) zal hier niet hoger zijn dan 65 dB(A).

Voor de woningen aan Rendierweg 46 en 48 en de daarachter gelegen woningen aan De Amstel is een geluidscherm van 1,5 meter hoogte voorgesteld. Bij Rendierweg 46 en 48 wordt de geluidbelasting door dit scherm teruggebracht tot 58 en 61 dB(A). De woningen aan de Amstel voldoen aan de voorkeursgrenswaarde. Voor de woningen Rendierweg 46 en 48 dient het geluidscherm met een lengte van 270 meter verhoogd te worden naar 4 meter om te voldoen aan de voorkeursgrenswaarde. Deze verhoging van dit geluidscherm wordt niet doelmatig geacht. Voor de woningen Rendierweg 46 en 48 worden hogere waarden vastgesteld.

Voor de (bedrijfs)woningen aan de Produktieweg en Houtwijk wordt verdere verhoging van het aldaar geprojecteerde geluidscherm van 2 meter hoogte niet doelmatig geacht. Voor de woningen aan de Produktieweg moet het geluidscherm dat een totale lengte heeft van 1100 meter over een lengte van 550 meter worden verhoogd naar 3 meter teneinde aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen. Voor de woningen aan de Houtwijk moet het resterende gedeelte van het geluidscherm over een lengte van 550 meter verhoogd worden naar 4 meter hoogte. Deze verhoging van het geluidscherm wordt niet doelmatig geacht. Voor deze woningen wordt eveneens een hogere waarde vastgesteld.

Voor het woonwagencentrum "De Ganzendreef" is een geluidscherm van 3 meter hoogte voldoende om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

In onderstaande tabel 3.6 wordt het schermvoorstel weergegeven. Het schermvoorstel is eveneens op kaart weergegeven, zie hiervoor bijlage 1.

Tabel 3.6: Geluidschermen gemeente Dronten t.b.v. Hanzelijn

Van km	Tot km	Oriëntatie t.o.v. het trace	Hoogte (m)
17.62	18.50	Zuid	3 meter + BS
18.50	20.18	Zuid	3 meter + BS
18.70	18.97	Noord	1,5 meter + BS
20.18	21.75	Zuid	1 meter + BS
20.20	21.30	Noord	2 meter + BS
21.30	21.75	Noord	3 meter + BS

Samengevat: Daar waar het volgens het schermcriterium niet haalbaar is om een (hoger) scherm te plaatsen dan wel vanwege stedenbouwkundige overwegingen hoge geluidschermen niet gewenst zijn en de geluidsnormen volgens de berekeningen wel overschreden worden, zijn hogere waarden vastgesteld. Deze hogere waarden worden weergegeven in tabel 3.7 op de volgende pagina.

Alle adressen zijn door middel van een kennisgeving in maart 2003 op de hoogte gesteld van het besluit van het vaststellen van een hogere waarde. Alle tekstonderdelen uit het ontwerp-tracébesluit Hanzelijn met betrekking tot geluid zijn ter informatie gebundeld in het document "Toelichting hogere waarde geluid Hanzelijn, gemeente Dronten".
Tegelijk met de publicatie van het Tracébesluit Hanzelijn zijn alle betrokken adressen schriftelijk geïnformeerd over de in het Tracébesluit Hanzelijn vastgestelde hogere waarden.

Tunnel Drontermeer

Om het geluidniveau afkomstig van de treinen die de tunnel in- en uitrijden te verlagen, worden de wanden van de tunnelbak voorzien van absorberend materiaal. Om het geluid afkomstig van treinen in de tunnel te verminderen, wordt vanaf de tunnelingang de tunnelwand over een lengte van 50 meter eveneens voorzien van geluidsabsorberend materiaal. Deze wordt aangebracht op de onderste 2,5 meter van de tunnelwand. Door deze maatregelen zal de geluidbelasting in het Vogelrichtlijngebied Drontermeer lager zijn dan 45 dB(A) (LAeq over 24 uur).

Tabel 3.7: Hogere waarden gemeente Dronten

Punt	Adres	Aantal Bestemmingen	Laagste van 1987 en 2001 in dB(A)	2010/2015 geen scherm in dB(A)	2010/2015 met scherm in dB(A)	Hogere waarde in dB(A)
D001	Vuursteenweg 32	1		59		59
D002	Vuursteenweg 33	1		59		59
D005	Biddingweg 10	1		60		60
D006	Biddingweg 15	1		58		58
D009	Biddingweg 13	1		59		59
D015	Rendierweg 47	1		59		59
D016	Rendierweg 48	1		69	61	61
D017	Rendierweg 46	1		64	58	58
D321	Produktieweg 8	1		68	58	58
D323	Produktieweg 9	1		67	58	58
D322	Produktieweg 11	1		69	59	59
D379	Produktieweg 12	1		68	58	58
D348	Houtwijk 64-66	2		71	60	60
D415	Houtwijk 52	1		71	60	60
D349	Houtwijk 46	1		71	60	60
D382	De Mortnel 75	1		64	58	58
D407-408-409	Energieweg (geprojecteerde woning)	3		64	58	58
D410	Energieweg (geprojecteerde woning)	1		63	58	58
D411	Energieweg (geprojecteerde woning)	1		62	59	59
D412	Energieweg (geprojecteerde woning)	1		62	60	60
D 413	Energieweg (geprojecteerde woning)	1		61	60	60

Cumulatie

Van de woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen waarvoor een hogere waarde wordt vastgesteld is de bijdrage bepaald vanwege andere geluidbronnen. Dit betreft de geluidbelasting ten gevolge van wegverkeerslawaai en industrielawaai. De kwaliteit van de akoestische omgeving wordt bepaald door de cumulatie van deze verschillende geluidbronnen. De diverse soorten geluid worden door mensen echter geheel anders ervaren en kunnen daarom niet zomaar met elkaar worden vergeleken. Daarom worden de soorten geluid uitgedrukt in een 'standaard' maat. Deze is berekend volgens de methode 'Miedema' en wordt uitgedrukt in de zogenaamde Milieukwaliteitsmaat (MKM). Voor woningen worden de volgende milieukwaliteitsklassen onderscheiden:

- 50 t/m 55 MKM: redelijk
- 56 t/m 60 MKM: matig
- 61 t/m 65 MKM: tamelijk slecht
- 66 t/m 70 MKM: slecht
- > 70 MKM: zeer slecht

In het maatregelenpakket van schermen en hogere waarden is voor die woningen waar de cumulatie leidt tot een slechte milieukwaliteit, de cumulatie in de belangenafweging meegenomen.

In tabel 3.8 is aangegeven bij welke adressen cumulatie van andere geluidbronnen zal optreden.

Tabel 3.8: Cumulatie gemeente Dronten

Punt	Adres	Aantal Bestemmingen	Hogere waarde in dB(A)	Cumulerende geluidbron	Etmaalwaarde ter plaatse van rekenpunt railverkeer in dB(A)	Cumulatie MKM
D001	Vuursteenweg 32	1	59	Vuursteenweg	37	55
D002	Vuursteenweg 33	1	59	Vuursteenweg	38	56
D005	Biddingweg 10	1	60	Biddingweg	45	57
D006	Biddingweg 15	1	58	Biddingweg	51	57
D009	Biddingweg 13	1	59	Biddingweg	50	57
D015	Rendierweg 47	1	59	Rendierweg	39	56
D016	Rendierweg 48	1	61	Rendierweg	39	57
D017	Rendierweg 46	1	58	Rendierweg	40	55
D321	Produktieweg 8	1	58	Geen relevante wegbron		55
D323	Produktieweg 9	1	58	Geen relevante wegbron		55
D322	Produktieweg 11	1	59	Geen relevante wegbron		55
D379	Produktieweg 12	1	58	Geen relevante wegbron		55
D348	Houtwijk 64-66	2	60	Geen relevante wegbron		56
D349	Houtwijk 46	1	60	Geen relevante wegbron		57
D382	De Morinel 75	1	58	Fazantdreef	41	55
D407-408-409	Energieweg (geprojecteerde woning)	3	58	Geen relevante wegbron		
D410	Energieweg (geprojecteerde woning)	1	58	Geen relevante wegbron		55
D411	Energieweg (geprojecteerde woning)	1	59	Geen relevante wegbron		56
D412-413	Energieweg (geprojecteerde woning)	1	60	Geen relevante wegbron		57
D415	Houtwijk 52	1	60	Geen relevante wegbron		57

IJkmoment

In tabel 3.9 is aangegeven wat de gevolgen zijn op de voorgestelde schermmaatregelen van invoering van bronmaatregelen zoals die omschreven zijn in het korte termijnscenario alsmede voor het lange termijnscenario.
Referentie is hierbij het schermenpakket en de hogere waarden volgens tabel 3.6 en 3.7.

De geluidemissie van de Hanzelijn neemt als gevolg van het invoeren van stil reizigersmaterieel en de toepassing van raildempers af met ca. 2,5 dB(A).
Het bronmaatregelenscenario ten tijde van het ijkmoment resulteert in een afname van de hoogte van de geluidschermen alsmede in een vermindering van het aantal hogere waarden.

In hoeverre de mogelijkheden voor gebruiksbeperkingen zoals het weren van lawaaiig materieel in de avond en/of nachtperiode ook aanleiding geeft om de geluidschermen te verlagen zal ten tijde van het ijkmoment nader worden beschouwd.

Aanpassing van wegen

Ten behoeve van de Hanzelijn worden in de gemeente Dronten een aantal wegen aangepast. De aanpassing kan voor de volgende wegen akoestische consequenties voor de woonomgeving hebben:

- Vuursteenweg
- Biddingweg
- Rendierweg
- Elandweg
- Hondweg
- Oudebosweg
- Waningeweg

Tabel 3.9: Gevolgen bronreductie gemeente Dronten

Scenario	Schermlengte in meter 1	1,5	2	2,5	3	Aantal hogere waarden
Tracébesluit Hanzelijn	1.570	270	1.100		3.010	24
IJkmoment 2009	1.570	1.370	2.560	0	0	9

Deze wegen zijn akoestisch onderzocht.
Voor deze wegen is eerst de geluidbelasting vastgesteld op 1 maart 1986. Indien de geluidbelasting op die datum hoger is dan 55 dB(A) is er sprake van een saneringssituatie. Voor deze saneringssituatie worden de maatregelen aangegeven die nodig zijn om aan de saneringsgrenswaarde te voldoen.
Voor de Elandweg, Waningeweg en de Hondsweg geldt dat zich binnen de zone van de weg geen woningen bevinden. Er behoeft voor deze wegen dan ook geen akoestisch onderzoek plaats te vinden. In de zones van de Vuursteenweg, Biddingweg, Rendierweg en de Oudebosweg liggen wel woningen. Deze wegen zijn nader onderzocht.
In het kader van het onderzoek naar de gevolgen van de aanpassing is de geluidtoename bepaald ten gevolge van de wijziging van een weg.
De situatie 1 jaar voor aanleg (2005) en circa 10 jaar na aanleg (2020) zijn met elkaar vergeleken.

Vuursteenweg
In onderstaande tabel is de geluidbelasting vanwege de Vuursteenweg in 1986, 2005 en 2020 weergegeven. Voor de situaties is gerekend met een wegdekverharding van fijn asfalt (referentieasfalt). De waarden zijn inclusief de aftrek van 2 dB(A) conform artikel 103 van de Wet geluidhinder.

Voor de woningen aan de Vuursteenweg is geen sprake van een saneringssituatie en is de geluidbelasting lager dan 50 dB(A). Er is derhalve geen sprake van een aanpassing in de zin van de Wet geluidhinder.

Biddingweg
In onderstaande tabel is de geluidbelasting vanwege de Biddingweg in 1986, 2005 en 2020 weergegeven. Voor de situaties is gerekend met een wegdekverharding van fijn asfalt (referentieasfalt). De waarden zijn inclusief de aftrek van 2 dB conform artikel 103 van de Wet geluidhinder.

Voor de woning Biddingweg 15 is sprake van een toename van 2 dB(A) en is derhalve sprake van een aanpassing in de zin van de Wet geluidhinder. Deze toename van de geluidbelasting kan worden weggenomen door toepassing van een geluidscherm of het toepassen van een stil wegdektype. Deze maatregelen worden voor deze situatie niet doelmatig geacht. Voor deze woning dient een hogere waarde worden vastgesteld voor wegverkeerslawaai van 54 dB(A), zie tabel 3.11.

Rendierweg en Oudebosweg
De 50 dB(A)-contour van de Rendierweg ligt op 5 meter van de as van de weg. De woning binnen de zone ligt op 127 meter van de weg. De voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) wordt niet overschreden.

Tabel 3.10: Hogere waarden vanwege de Vuursteenweg

Punt	Adres	Waarneemhoogte	1986 in dB(A)	2005 in dB(A)	2020 in dB(A)	Toename in dB(A)	Hogere waarde in dB(A)
D001	Vuursteenweg 32	1,5 m	40	37	39	n.v.t.	n.v.t.
D001	Vuursteenweg 32	5,0 m	40	38	40	n.v.t.	n.v.t.
D002	Vuursteenweg 33	1,5 m	40	37	40	n.v.t.	n.v.t.
D002	Vuursteenweg 33	5,0 m	40	38	41	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 3.11: Hogere waarden vanwege de Biddingweg

Punt	Adres	Waarneemhoogte	1986 in dB(A)	2005 in dB(A)	2020 in dB(A)	Toename in dB(A)	Hogere waarde in dB(A)
D008	Biddingweg 6	1,5 m		43	45	n.v.t.	n.v.t.
D008	Biddingweg 6	5,0 m		45	46	n.v.t.	n.v.t.
D007	Bizonweg 8	1,5 m		44	45	n.v.t.	n.v.t.
D007	Bizonweg 8	5,0 m		45	47	n.v.t.	n.v.t.
D005	Biddingweg 10	1,5 m		44	46	n.v.t.	n.v.t.
D005	Biddingweg 10	5,0 m		46	48	n.v.t.	n.v.t.
D006	Biddingweg 15	1,5 m		51	53	1,9	n.v.t.
D006	Biddingweg 15	5,0 m		53	54	1,6	54

De 50 dB(A)-contour van de Oudebosweg ligt op 3 meter van de as van de weg. De woning binnen de zone ligt op 27 meter van de weg. De voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) wordt niet overschreden.

3.5.2 Externe veiligheid

Plaatsgebonden risico Hanzelijn
Voor de Hanzelijn is berekend dat het PR 10^{-6} gelegen is op maximaal 26 meter vanuit het hart van de tweesporige spoorbaan. Daar waar meer dan twee sporen liggen wordt de contour gemeten uit het hart van de twee buitenste sporen. Bepalend in de omvang van de PR-contour is het vervoer van de zeer brandbare vloeistoffen (stofcategorie C3).

Zoals aangegeven zijn op basis van de huidige regelgeving binnen deze 26 meter-PR-contour geen kwetsbare bestemmingen toegestaan. Uit onderzoek blijkt dat Dronten geen kwetsbare bestemmingen binnen de veiligheidscontour van 26 meter uit het spoor aanwezig zijn. De richtlijnen voor het plaatsgebonden risico leveren dan ook geen knelpunten op voor dit gedeelte van de Hanzelijn.

Maatregelen Plaatsgebonden risico
In Dronten zullen goederentreinen, behoudens bijzondere omstandigheden als verstoring in de treinenloop en bij werkzaamheden aan de spoorbaan, geen gebruik maken van de buitensporen langs de zijperrons. Om deze reden ligt het meetpunt van de PR-contour in Dronten in het hart van de binnenste 2 sporen.

Groepsrisico Hanzelijn
Het groepsrisico als gevolg van het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor blijft in de tracé door de gemeente Dronten ver onder de oriënterende waarde. De richtlijnen voor het groepsrisico leveren geen conflictsituaties voor dit gedeelte van de Hanzelijn.

Toekomstige regelgeving
Vooruitlopend op de uitwerking van de RVGS-spoor is door de Minister van Verkeer en Waterstaat aangegeven dat de Flevolijn/Hanzelijn in categorie 2a van de RVGS-spoor gaat vallen. Hierbij behoort een PR-zone van (aan beide zijden van de spoorbaan) 30 meter uit het hart van de spoorbaan bij een tweesporig baanvak. Waar meer dan 2 sporen aanwezig zijn, wordt gemeten uit het hart van de 2 buitenste sporen.

Omdat deze RVGS-spoor nog niet bestaat kan er in de huidige praktijk nog geen rekening mee worden gehouden. Wel is er voor gekozen om in dit Tracébesluit Hanzelijn de PR-contour voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen alvast, vooruitlopend op het van kracht worden van de RVGS-spoor, op 30 meter uit het hart van de spoorlijn aan te houden (i.p.v. de eerdergenoemde 26 meter). Het meetpunt ligt daarbij in het hart van de twee middelste sporen omdat goederentreinen geen gebruik maken van de buitenste sporen langs de zijperrons.

3.5.3 Landschap en cultuurhistorie

Bij het ontwerp en de inpassing van de Hanzelijn zijn in de gemeente Dronten verschillende varianten overwogen die binnen de kaders van het Standpunt mogelijk zijn. De uiteindelijke keuze is mede gebaseerd op landschappelijke overwegingen.

Inpassing kruisingen Vuursteenweg, Biddingweg/Bisonweg en Elandweg*
In het Tracébesluit Hanzelijn wordt uitgegaan van handhaving van de kruisende verbindingen middels viaducten over de Hanzelijn heen.
Ter plaatse van de kruising van de Hanzelijn met de Vuursteenweg en de Biddingweg wordt de Hanzelijn enigszins verlaagd. Hierdoor wordt het verkeersviaduct Vuursteenweg en het verkeersviaduct Biddingweg met respectievelijk 0,9 meter en 0,5 meter verlaagd. Verder wordt de aansluiting van de Rendierweg op de Elandweg aan de zuidzijde van de Hanzelijn gewijzigd. De Rendierweg gaat van maaiveld omhoog en sluit hoog aan op de Elandweg. Door deze wijzigingen is minder ruimtebeslag nodig dan de in het OTB Hanzelijn opgenomen oplossing en blijft de bestaande rechtlijnige structuur van de wegen gehandhaafd. Ook wordt de kavelstructuur minder aangetast doordat er geen nieuwe doorsnijding plaatsvindt.

*Vervallen OTB-oplossing**
In het OTB Hanzelijn ligt de aansluiting van de Rendierweg op de Elandweg op maaiveld. Om op maaiveld aan te sluiten, wordt de Rendierweg afgebogen in zuidelijke richting, waardoor een grotere doorsnijding ontstaat

Ter plaatse van de Biddingweg/Bisonweg kan ook een tunnel onder de Hanzelijn door worden gebouwd, in combinatie met het niet terugbrengen van de wegverbindingen van de

---

* *Overgenomen uit het WOTB Hanzelijn.*